

Lokalna Grupa Działania „Chata Kociewia”

Lokalna Strategia Rozwoju na lata 2021 - 2027
dla obszaru gmin: Bobowo, Czarna Woda, Kaliska,
Liniewo, Lubichowo, Osieczna, Osiek,
Skórcz, Skórcz miasto, Skarszewy, Smętowo Gr.,
Stara Kiszewa, Starogard Gd., Zblewo.

Nowa Wieś Rzeczna, czerwiec 2023

Fundusze
Europejskie

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Spis treści

I.	Charakterystyka partnerstwa lokalnego.....	3
II.	Charakterystyka obszaru i ludności objętej wdrażaniem LSR	7
III.	Partycypacyjny charakter LSR	8
IV.	Analiza potrzeb i potencjału LSR	11
V.	Spójność, komplementarność i synergia	25
VI.	Cele i wskaźniki	31
VII.	Sposób wyboru i oceny operacji oraz sposób ustanawiania kryteriów wyboru	51
VIII.	Plan działania	55
IX.	Plan finansowy LSR	56
X.	Monitoring i ewaluacja	58
XI.	Załączniki	61

Rozdział I

Charakterystyka partnerstwa lokalnego

1. Nazwa Lokalna Grupa Działania „Chata Kociewia” i forma prawna.

Lokalna Grupa Działania „Chata Kociewia” jest Stowarzyszeniem posiadającym osobowość prawną, działającym na podstawie: ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach; ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności oraz Statutu stanowiącego załącznik nr 1 do uchwały nr 10/2023 Walnego Zebrania Członków Lokalnej Grupy Działania „Chata Kociewia”, z dnia 27 lipca 2023r.

Organem nadzoru nad Stowarzyszeniem jest Marszałek Województwa Pomorskiego. Siedzibą Stowarzyszenia jest miejscowość Nowa Wieś Rzeczna, gdzie znajduje się Biuro przy ul. Rzecznej 18. Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Chata Kociewia” zostało zarejestrowane dnia 29.03.2006 r. Numer wpisu uzyskany w Krajowym Rejestrze Sądowym to: 0000253917. Lokalna Grupa Działania to partnerstwo sektora publicznego, społecznego, gospodarczego i mieszkańców. Wymienione sektory przenikają się i uzupełniają tworząc Stowarzyszenie służące zrównoważonemu rozwojowi obszarów wiejskich i aktywizowaniu społeczności lokalnej poprzez realizację Lokalnej Strategii Rozwoju na obszarze gmin: Bobowo, Czarna Woda, Kaliska, Liniewo, Lubichowo, Osieczna, Osiek, Skórcz, Skórcz miasto, Skarszewy, Smętowo Gr., Stara Kiszewa, Starogard Gd., Zblewo.

2. Opis procesu tworzenia partnerstwa, uwzględniający dotychczasowe doświadczenia grupy/jej członków we wdrażaniu podejścia RLKS/Leader.

Inicjatorem utworzenia Lokalnej Grupy Działania „Chata Kociewia” była Gmina Starogard Gd., która od grudnia 2004 r. jako jednostka wiodącą w Partnerstwie realizowała wniosek w ramach I schematu Pilotażowego Programu LEADER+. W ramach projektu sformalizowano działania partnerstwa, rozszerzono jego skład o podmioty spoza sektora publicznego. Dotacja posłużyła realizacji zadania pt.: „Kociewie silne mądrością ludzi” mającego na celu stworzenie Zintegrowanej Strategii Rozwoju Obszarów Wiejskich Kociewia w oparciu o Lokalną Grupę Działania „Chata Kociewia” – dofinansowanie na kwotę 123 520 zł. W styczniu 2005 r. podpisano nieformalne porozumienie partnerskie, wybrano władze Partnerstwa, któremu pierwotnie nadano nazwę Kociewskie Partnerstwo Dorzecza Rzek Wdy i Wierzycy. W dniu 29.03.2006 r. zarejestrowano Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Chata Kociewia”.

Początkowo w skład Lokalnej Grupy Działania „Chata Kociewia” wchodziło 62 członków z terenu 10 gmin z powiatu starogardzkiego: Bobowo, Kaliska, Lubichowo, Osieczna, Osiek, Skórcz, Skarszewy, Smętowo Gr., Starogard Gd., Zblewo i 1 gmina z terenu powiatu kościerskiego: Stara Kiszewa.

Od lutego 2007 r. Lokalna Grupa Działania „Chata Kociewia” wdrażała umowę nr L/02/058/2006 w ramach projektu „Pełna Chata – system zintegrowanych działań na rzecz rozwoju obszarów wiejskich terenu Lokalnej Grupy Działania „Chata Kociewia”, dofinansowanego ze środków SPO ROL 2004-2006, działanie Pilotażowy Program Leader+ w ramach schematu II - w kwocie 577 700 zł. Zadania angażowały 3 sektory.

We wrześniu 2007 r. Lokalna Grupa Działania „Chata Kociewia” poszerzyła skład o 3 gminy: Liniewo (Powiat Kościerski), miasto Czarna Woda oraz miasto Skórcz (Powiat Starogardzki). Ponadto gminy, będące członkami wspierającymi stały się na mocy ustawy o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich członkami zwyczajnymi Stowarzyszenia.

LGD „Chata Kociewia” wdrożyła 2 Lokalne Strategie Rozwoju, w latach 2007-2013 o wartości 12 685 752 zł oraz w latach 2014-2020 o wartości 14 782 000 zł.

Ponadto od 2008 r. do chwili obecnej Lokalna Grupa Działania „Chata Kociewia” realizuje działania w programie Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności „Działaj Lokalnie”. Jego celem jest aktywizowanie społeczności wiejskiej w oparciu o partnerstwo sektora publicznego, organizacji społecznych i przedsiębiorców na rzecz budowania wspólnoty lokalnej. Lokalna Grupa Działania „Chata Kociewia” dystrybuowała środki w postaci

regrantingu na realizację projektów dla grup formalnych i nieformalnych z obszaru działania Stowarzyszenia. W tych latach na realizację programu wydano łącznie blisko 1 mln zł.

W 2018 roku Lokalna Grupa Działania „Chata Kociewia” dołączyła do partnerstwa „Fundusz Akumulator Społeczny”, w ramach którego animujemy powstawanie nowych organizacji społecznych i wspieramy inicjatywy (osób nie związanych dotąd z żadną organizacją pozarządową) na rzecz społeczności lokalnej. W ramach tego partnerstwa od 2018 roku do chwili bieżącej na wsparcie inicjatyw lokalnych wydatkowano blisko 200 tys. zł. Środki na tę inicjatywę pozyskujemy w partnerstwie z 9 innymi organizacjami z województwa pomorskiego z Funduszu Inicjatyw Obywatelskich – obecnie Nowe FIO. Jest to największe partnerstwo w Polsce, realizujące projekt regrantingowy z programu Nowe FIO.

Dodatkowo od 2020 roku w partnerstwie ze Stowarzyszeniem Pozytywni prowadzimy Centrum Organizacji Pozarządowych (Stowarzyszenie Pozytywni na zlecenie urzędu Miasta Starogard Gd. – na rzecz organizacji pozarządowych z miasta Starogard Gdański, Lokalna Grupa Działania „Chata Kociewia” na rzecz mieszkańców obszaru).

3. Ogólny opis struktury Lokalna Grupa Działania „Chata Kociewia”, zawierający w szczególności krótką charakterystykę jej członków.

LGD ma 99 członków. Sektor publiczny reprezentowany jest przez 14 gmin, Powiat Starogardzki oraz Gminny Ośrodek Kultury w Kaliskach. Sektor składa się łącznie z 16 podmiotów, co stanowi 16,16% ogółu wszystkich członków. Sektor społeczny, który stanowią organizacje pozarządowe oraz mieszkańcy obszaru - składa się z 20 osób prawnych(20,20%) oraz 44 osób fizycznych (44,44%). Sektor gospodarczy reprezentowany jest przez 19 podmiotów (19,20%). Większość członków jest w Lokalnej Grupie Działania „Chata Kociewia” od początku jej istnienia. Znają oni mocne i słabe strony naszej działalności, wiedzą jakie mamy potrzeby oraz znany jest im zakres tematyczny instrumentu RLKS i wynikające z niego wyzwania stawiane przed Lokalną Grupę Działania „Chata Kociewia”. Bardzo aktywnie uczestniczyli w spotkaniach informacyjnych, warsztatach i pracach grupy roboczej, podczas których formułowano zakres tematyczny naszych działań w LSR. Wraz z upływem lat zwiększyło się zaangażowanie w działania Lokalnej Grupy Działania „Chata Kociewia” przedstawicieli sektora społecznego i gospodarczego, przy jednoczesnym przejściu samorządów tworzących Lokalna Grupa Działania „Chata Kociewia” w rolę wpierną inicjatywę. Jest to wynikiem zwiększonej aktywności Stowarzyszenia w obszarze animacji społecznej, wsparcia organizacji pozarządowych oraz podejmowania inicjatyw sieciujących rzemieślników i lokalny biznes. Zwłaszcza podczas tworzenia obecnej LSR aktywność sektora gospodarczego – przedstawicieli organizacji pracodawców oraz Cechu Rzemiosł znacząco wzrosła.

Lokalna Grupa Działania „Chata Kociewia” wdrażając LSR będzie poszerzać i pogłębiać zaangażowanie lokalnej społeczności, a także zachęcać do udziału we wdrażaniu LSR poprzez realizację projektów grantowych, mających na celu wzmocnienie partnerstwa oraz działania animacyjne. Lokalna Grupa Działania „Chata Kociewia” pogłębiać będzie współpracę i zaangażowanie swoich członków w realizację LSR zarówno poprzez realizację planu komunikacji, działań animacyjnych, podejmowania dodatkowych inicjatyw, będących odpowiedzią na potrzeby obszaru, jak i powołanie zespołu ds. wdrażania LSR. Zwiększy to udział interesariuszy w procesie planowania oraz podejmowania decyzji, a w konsekwencji zwiększy potencjał organizacji partnerstwa.

Zgodnie ze Statutem władzę w Lokalnej Grupie Działania „Chata Kociewia” stanowi obok Walnego Zebrania Członków - Zarząd, Komisja Rewizyjna oraz Rada, której skład każdorazowo wybierany jest bez dominacji jakiegokolwiek grupy interesu i uwzględnia przedstawicieli sektora publicznego, społecznego i gospodarczego.

W organie decyzyjnym (Radzie), Zarządzie i Biurze Lokalnej Grupy Działania „Chata Kociewia” wszystkie osoby posiadają kwalifikacje do pełnienia swoich funkcji, które w szczególności określają Regulamin Pracy Biura, Statut oraz Regulamin Rady z procedurami wyboru operacji. Biuro Lokalnej Grupy Działania „Chata Kociewia” zatrudnia pracowników lub zleca część zadań osobom, które posiadają kompetencje oraz zasoby do tworzenia i zarządzania procesami rozwoju na poziomie lokalnym.

Obecnie stan zatrudnienia w Lokalnej Grupie Działania „Chata Kociewia” wynosi 6 etatów w tym 4 związane z wdrażaniem LSR na lata 2014-2020 oraz 2 związane z realizacją pozostałych działań w Lokalnej Grupie Działania „Chata Kociewia”, w tym prowadzenie Punktu Doradczo-Konsultacyjnego dla Migrantów. Szczegółowy opis stanowisk pracy zawarty jest w Regulaminie pracy Biura Lokalnej Grupy Działania „Chata Kociewia”.

Organ decyzyjny to 15-osobowa Rada. W tym 7 podmiotów reprezentuje grupę interesu sektora publicznego, a 8 członków Rady to przedstawiciele grupy interesu sektorów społecznego i gospodarczego. Poza tym w składzie Rady nie ma innych grup interesu. Większość jej członków oceniała wnioski w ramach PROW 2014-2020 i ma duże doświadczenie w tym zakresie. Pozostali członkowie Rady uczestniczyli w warsztatach i pracach grupy roboczej nad opracowywaniem LSR, dokumentów strategicznych i procedur oceny wniosków lub ich zmianami.

Zarząd liczy 5 członków, spośród których 2 sprawuje funkcję od początku Lokalnej Grupy Działania „Chata Kociewia”, tzn. od 2006 r. Zarząd angażował się w proces tworzenia LSR, ma wieloletnie doświadczenie w pracy w Lokalnej Grupie Działania „Chata Kociewia” i realizacji projektów na rzecz rozwoju obszarów wiejskich.

Dla zapewnienia spełnienia wymagań dot. doświadczenia, stawianych członkom organu decyzyjnego, Zarządowi oraz pracownikom Biura, Lokalna Grupa Działania „Chata Kociewia” zastosuje instrumenty opisane w Statucie, Regulaminie Rady oraz Regulaminie Pracy Biura. Dobierając nowych członków organów oraz pracowników, Lokalna Grupa Działania „Chata Kociewia” zapewni dbałość o to, by wszystkie nowe osoby otrzymały wsparcie merytoryczne poprzez uczestnictwo w szkoleniach dla Rady, Zarządu i pracowników Biura, określonych w planie szkoleń dla członków organu decyzyjnego i pracowników Biura oraz możliwość udziału w warsztatach związanych z aktywizowaniem społeczności lokalnej. Na stanowisku pracy związanym z udzielaniem doradztwa sposób oraz pomiar ilości udzielonego doradztwa będzie wynikał z zapisów zawartych w Regulaminie Pracy Biura Lokalnej Grupy Działania „Chata Kociewia”.

4. Ogólna informacja o składzie organu decyzyjnego.

Organ decyzyjny to 15-osobowa Rada. W obecnie trwającej kadencji (do grudnia 2023 r.) 7 osób reprezentuje grupę interesu sektora publicznego, a 8 członków Rady to przedstawiciele grupy interesu sektorów społecznego i gospodarczego. Poza tym w składzie Rady nie ma innych grup interesu. Większość jej członków oceniała wnioski w ramach PROW 2014-2020 i ma duże doświadczenie w tym zakresie. Pozostali członkowie Rady uczestniczyli w warsztatach i pracach grupy roboczej nad opracowywaniem LSR, dokumentów strategicznych i procedur oceny wniosków lub ich zmianami.

5. Charakterystyka rozwiązań stosowanych w procesie decyzyjnym.

Rada podejmuje decyzje w formie uchwał, które zapadają zwykłą większością głosów w obecności co najmniej połowy członków, na posiedzeniach wspólnych, w głosowaniu jawnym. Każdy członek Rady dysponuje jednym głosem. W przypadku równej liczby głosów uzyskanych podczas głosowania decyduje głos Przewodniczącego Rady. Udzielanie przez członka Rady pełnomocnictwa upoważniającego do głosowania w jego imieniu jest niedopuszczalne..

Decyzje Rady, które dotyczą kompetencji określonych w § 2 Regulaminu Rady zapadają zwykłą większością głosów w obecności co najmniej połowy członków, z zastrzeżeniem, że żadna grupa interesu nie może posiadać więcej niż 49% praw głosu oraz co najmniej 50% głosów w decyzjach dotyczących wyboru operacji (finalna i wiążąca decyzja o wyborze operacji) pochodzi od partnerów niebędących instytucjami publicznymi. W przypadku, gdy podczas podejmowania decyzji skład Rady jest niezgodny z powyższym wymogiem, członek Rady, który reprezentuje sektor lub grupę interesu przekraczający/a dopuszczalny limit procentowy może dobrowolnie zrezygnować z uczestnictwa w podejmowaniu tej decyzji. Jeżeli na wniosek Przewodniczącego Rady żaden z członków Rady nie zgłosi dobrowolnej rezygnacji z podejmowania decyzji, Przewodniczący Rady przeprowadza losowanie, wskazując członka Rady, który zostanie wyłączony z głosowania. W losowaniu uczestniczą tylko członkowie Rady, którzy reprezentują sektor lub grupę interesu, który/a przekracza dopuszczalny limit procentowy. Członek Rady, który dobrowolnie zrezygnuje z uczestnictwa w podejmowaniu decyzji, bądź zostanie wylosowany

i wyłączony przez Przewodniczącą Rady z podejmowania decyzji jest zobowiązany do uzupełnienia w tym zakresie Deklaracji bezstronności oraz opuszczenia sali obrad.

6. Wskazanie dokumentów regulujących funkcjonowanie Lokalnej Grupy Działania „Chata Kociewia”, z podaniem sposobu ich uchwalania i aktualizacji oraz opisem głównych kwestii, które będą w nich zawarte.

Lp.	Rodzaj dokumentu/ Regulowane kwestie	Uchwalanie/ zmiany
1.	Statut LGD - najważniejszy dokument regulujący funkcjonowanie Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Chata Kociewia”, obecnie praca LGD opiera się o zapisy Statutu, stanowiącego Załącznik nr 1 do uchwały nr 10/2023 Walnego Zebrania Członków Lokalnej Grupy Działania „Chata Kociewia” z dnia 27.07.2023r. Postanowienia ogólne: cel działalności, miejsce, siedziba, zakres uregulowań zgodnie z ustawą prawo o stowarzyszeniach oraz ustawą o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności, organ nadzoru - wskazanie właściwego Marszałka województwa; zasady działania Stowarzyszenia; zasady nabywania i utraty członkostwa w Stowarzyszeniu oraz jej organach; władze w Stowarzyszeniu wraz ze sposobem zwoływania Walnego Zebrania Członków, , podziałem kompetencji organów decyzyjnych tj. Walne Zebranie, Zarząd, Komisja Rewizyjna, Rada; określenie organu kompetentnego w zakresie uchwalenia LSR, jej aktualizacji oraz tworzenia oraz zmiany Kryteriów wyboru operacji; zasady wynagradzania członków Zarządu i Rady; procedura wyborcza do władz Stowarzyszenia; majątek i rozwiązanie Stowarzyszenia.	Uchwała Walnego Zebrania Członków
2.	Regulamin Rady – Regulamin zawiera wskazania ogólne, o charakterze organizacyjnym, strukturę i najważniejsze obowiązki członków, a także ogólne zasady dokumentowania posiedzeń. Jest w nim jednoznaczne zalecenie stosowania Procedur oceny zgodności z LSR i wyboru operacji do dofinansowania. Działania związane z wyborem operacji, ze względu na ich specyfikę i odmienność, usystematyzowano w formie 3 procedur - dla naborów konkursowych, projektów grantowych oraz operacji własnych. Ich celem jest zapewnienie sprawnego i transparentnego wyboru operacji, które w najwyższym stopniu przyczyniają się do wdrożenia LSR, czyli osiągnięcia założonych celów i wskaźników. Zawiera zapisy regulujące członkostwo w Radzie; informacje dotyczące odwołania członka Rady; utrata członkostwa w Radzie; obowiązki Członka Rady i Przewodniczącego; załącznikiem są procedury wyboru operacji dla Konkursów Otwartych, Projektów Grantowych i Operacji Własnych ze wzorami dokumentów, sposób organizacji naborów wniosków (tryb ogłaszania, czas trwania naboru, miejsce składania wniosków); protest (warunki i sposób wniesienia oraz terminy);wskazano osoby, których zadaniem będzie czuwanie nad prawidłowym przebiegiem procesu oceny i wyboru, poprawności dokumentacji, zgodności formalnej. Uwzględniono w nich zasady: jawności postępowania z podawaniem do publicznej wiadomości protokołów z posiedzeń; bezstronności członków organu decyzyjnego w wyborze operacji (w tym przesłanki wyłączenia z oceny operacji); prowadzenia rejestru interesów; zachowania parytetu sektorowego przy podejmowaniu decyzji.	Uchwała Zarządu
3.	Regulamin Pracy Biura Lokalnej Grupy Działania „Chata Kociewia” – zasady funkcjonowania Biura oraz zakres działania i kompetencji pracowników; obowiązki pracowników Biura i pracodawcy; organizacja pracy; usprawiedliwianie nieobecności w pracy i zwolnienia od pracy; udzielanie urlopów; uprawnienia pracowników związane z rodzicielstwem; odpowiedzialność pracowników; nagrody i wyróżnienia; czas pracy; plan szkoleń Biura i organów Lokalnej Grupy Działania „Chata Kociewia”; ocena efektywności świadczonego doradztwa wraz z pomiarem jakości.	Uchwała Zarządu
4.	Polityka RODO – zasady przetwarzania i przechowywania danych osobowych.	Uchwała Zarządu
5.	Polityka rachunkowości - zasady rachunkowości dla Lokalnej Grupy Działania „Chata Kociewia”; instrukcja obiegu i kontroli dokumentów finansowo – księgowych.	Uchwała Zarządu

Rozdział II

Charakterystyka obszaru i ludności objętej wdrażaniem LSR

1. Zwięzły opis obszaru

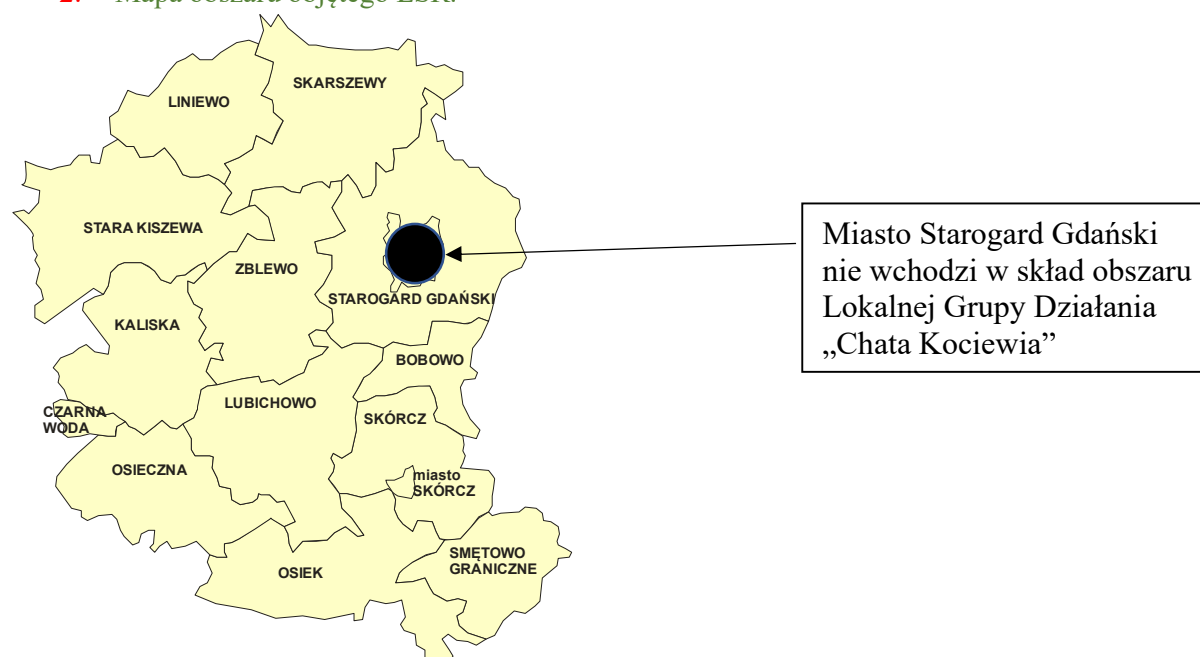
Obszar Lokalnej Grupy Działania „Chata Kociewia” obejmuje centralne i południowe tereny woj. pomorskiego, o spójności których decydują walory kulturowe, środowisko przyrodnicze oraz przynależność administracyjna. Obejmuje swoim zasięgiem teren 14 gmin – w powiecie starogardzkim 12 gmin (bez miasta Starogard Gd.) oraz 2 gminy powiatu kościerskiego. Obszar Lokalnej Grupy Działania „Chata Kociewia” zajmuje powierzchnię 1 643 km², co stanowi nieco ponad połowę powierzchni Kociewia (ok. 3 100 km²). Wg stanu na 31.12.2020 roku obszar LSR zamieszkiwało 90 745 osób.

Tab. Powierzchnia i typ gmin objętych działaniem Lokalnej Grupy Działania „Chata Kociewia”

Lp.	Gmina	Typ gminy	Powiat	Powierzchnia w km ²	Liczba mieszkańców wg. stanu na 31.12.2020r.	Obszar planowany do objęcia LSR (PS WPR i FEW)
1	Bobowo	wiejska	Starogardzki	52	3 112	Cała gmina
2	Czarna Woda	miejsko-wiejska	Starogardzki	28	3 118	Cała gmina
3	Kaliska	wiejska	Starogardzki	111	5 332	Cała gmina
4	Liniewo	wiejska	Kościerski	110	4 462	Cała gmina
5	Lubichowo	wiejska	Starogardzki	161	6 714	Cała gmina
6	Osieczna	wiejska	Starogardzki	123	2 745	Cała gmina
7	Osiek	wiejska	Starogardzki	156	2 276	Cała gmina
8	Skarszewy	miejsko-wiejska	Starogardzki	169	14 517	Cała gmina
9	Skórcz	wiejska	Starogardzki	97	3 513	Cała gmina
10	Skórcz	miejska	Starogardzki	4	4 348	Cała gmina
11	Smętowo Gr.	wiejska	Starogardzki	86	4 939	Cała gmina
12	Stara Kiszewa	wiejska	Kościerski	213	16 915	Cała gmina
13	Starogard Gd.	wiejska	Starogardzki	195	6 748	Cała gmina
14	Zblewo	wiejska	Starogardzki	138	12 006	Cała gmina

Zródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

2. Mapa obszaru objętego LSR.

Rys. Mapa obrazująca granice administracyjne obszaru Lokalnej Grupy Działania „Chata Kociewia”.

Źródło: Opracowanie własne.

3. Wyjaśnienie

O wewnętrznej spójności obszaru Lokalnej Grupy Działania „Chata Kociewia” – poza samą spójnością przestrzenną, świadczą dwa zasadnicze elementy: spójność środowiska przyrodniczego oraz kulturowa, związana z kulturą kociewską.

- Obszar Lokalnej Grupy Działania „Chata Kociewia” cechuje się bardzo podobnymi walorami naturalnymi i predyspozycjami do rozwoju na ich bazie funkcji turystycznej – czystość środowiska naturalnego. Duża powierzchnia lasów, liczne zbiorniki i ciek wodne powodują, że region ten jako całość predysponowany jest do rozwoju funkcji turystycznej i rekreacyjnej,

- Teren Lokalnej Grupy Działania „Chata Kociewia” obejmuje zwarty i jednolity, a jednocześnie odróżniający się na tle obszarów sąsiednich obszar tradycyjnej kultury i tradycji Kociewia – wyraźnie widoczne są wyróżniki kultury Kociewia na tle innych, które stanowią o tożsamości tego obszaru – a jednocześnie decydują, że są one ważnym potencjałem do wykorzystania w przyszłości.

Ponadto należy wskazać na spójność gospodarczą obszaru, który charakteryzuje się podobnymi uwarunkowaniami rozwoju przedsiębiorczości, rolnictwa czy rynku pracy i posiada jednocześnie podobne problemy – niski poziom rozwoju przedsiębiorczości, czy wysokie bezrobocie, które cechują cały obszar Lokalnej Grupy Działania „Chata Kociewia”.

Obszar objęty zakresem niniejszej Lokalnej Strategii Rozwoju w całości znajduje się w zakresie oddziaływania EFSI, z których planuje się finansować LSR tj.: Europejskiego Funduszu Rolnego na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz Europejskiego Funduszu Społecznego PLUS.

Rozdział III

Partycypacyjny charakter LSR

Lokalna Strategia Rozwoju LGD „Chata Kociewia” powstała w wyniku współpracy ze społecznością lokalną, z wykorzystaniem partycypacyjnych metod. Pracując nad strategią odbyliśmy 16 spotkań w gminach – konsultując założenia do diagnozy i wstępnej propozycji celów LSR. Spotkania w gminach poprzedzone były ankietami elektronicznymi, skierowanymi do różnych grup interesariuszy LGD - przedsiębiorców, organizacji pozarządowych, rolników oraz mieszkańców obszaru. Odpowiedzi na ankietę elektroniczną nie pozwoliły nam uznać wyników za reprezentatywne, jednak pozwoliło to ustalić preferencje i potrzeby tych grup. Łącznie wpłynęło 113 ankiet – 9 od rolników, 64 od mieszkańców obszaru, 27 od przedsiębiorców oraz 13 od organizacji pozarządowych.

Z wyników ankiet w procesie tworzenia LSR uwzględniliśmy odpowiedź na potrzeby dot. rozwoju ogólnodostępnej infrastruktury turystycznej.

Informacje dotyczące spotkań w poszczególnych gminach umieszczane były na naszej stronie internetowej oraz w mediach społecznościowych. Zwracaliśmy się też z prośbą o dystrybucję informacji do samorządów oraz organizacji pozarządowych (np. Stowarzyszenie Sołtysów Powiatu Starogardzkiego, czy Stowarzyszenie Kobiety Kwiaty Kociewia – zrzeszające przedstawicielki Kół Gospodyń Wiejskich z naszego obszaru).

Spotkania w gminach w ramach realizacji wniosku o wsparcie przygotowawcze, z mieszkańcami obszaru nie cieszyły się dużą popularnością, na spotkania przychodziło po kilka osób łącznie w spotkaniach organizowanych w gminach udział wzięło ok. 75 osób. W dwóch gminach (Liniewo i Skórcz gmina wiejska) z powodu niskiej frekwencji zmuszeni byliśmy powtórzyć spotkania. LGD wcześniej (przełom 2021-2022) realizowała warsztaty ożywienia społeczno-gospodarczego (cieszyły się one bardzo dużym zainteresowaniem), na których informowaliśmy o nadchodzącym czasie pracy nad LSR, dlatego zostaliśmy zaskoczeni niską frekwencją w kluczowym momencie. Spotkania skierowane były do ogółu mieszkańców obszaru – poszczególnych gmin.

Na etapie spotkań z mieszkańcami, wypracowaliśmy grupy osób w szczególnie niekorzystnej sytuacji.

Dodatkowo LGD organizowało spotkania tzw. sektorowe. Dwukrotnie spotkaliśmy się z włodarzami samorządów obszaru LGD przedstawicielami Nadleśnictw Kaliska, Lubichowo i Starogard Gd., przedstawicielami organizacji pozarządowych oraz ośrodków pomocy społecznej, przedsiębiorcami z branży czasu wolnego. W spotkaniach udział wzięło łącznie 25 osób

LGD brało udział w spotkaniach organizacji działających na obszarze LGD, zapraszali nas na swoje spotkania np. przedstawiciele Cechu Rzemiosł – w spotkaniu udział wzięli przedstawiciele Zarządu Cechu 8 osób, czy Stowarzyszenia Sołtysów Powiatu Starogardzkiego – (w 1 spotkaniu udział wzięło 50 sołtysów, w drugim spotkaniu udział wzięło 15 sołtysów – zarząd i komisja rewizyjna Stowarzyszenia), byśmy poinformować ich członków o pracach i założeniach LSR.

Materiały wypracowane przez zespół roboczy, były publikowane i udostępniane do konsultacji.

Dane z prac zespołu roboczego i konsultacji zostały wykorzystane do przygotowania diagnozy obszaru, ustalenia obszarów problemowych oraz wyznaczenia celów dla opracowywanej strategii, a także do ustalenia podziału alokacji na poszczególne przedsięwzięcia.

Do prac nad opracowaniem LSR oprócz członków Lokalnej Grupy Działania „Chata Kociewia” zaprosiliśmy przedstawicieli organizacji społecznych oraz instytucji, z którymi dotąd bliżej nie współpracowaliśmy. W zespole roboczym ds. opracowania LSR obok członków, Zarządu, Rady oraz Komisji Rewizyjnej Lokalnej Grupy Działania „Chata Kociewia” znaleźli się przedstawiciele: Stowarzyszenia Sołtysów Powiatu Starogardzkiego, Stowarzyszenia „Kobiety Kwiaty Kociewia”, Powiatowego Zarządu OSP, Młodzieżowej Rady Powiatu Starogardzkiego, Związku Pracodawców, Starogardzkiego Klubu Biznesu, Cechu Rzemiosł Różnych oraz Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego. Zaproszenie do prac nad LSR członków Lokalnej Grupy Działania „Chata Kociewia” oraz przedstawicieli organizacji o zasięgu powiatowym pozwoliło nam zadbać o to, by zespół roboczy był reprezentatywny dla społeczności lokalnej. Zainteresowani interesariusze byli angażowani w opracowywanie strategii począwszy od oceny potrzeb, poprzez identyfikację szans, po wyznaczanie celów - poprzez spotkania grupowe, konsultacje indywidualne, oraz udział w zespole roboczym. Podczas spotkań z mieszkańcami oraz zespołu roboczego wykorzystywaliśmy metody aktywizujące – pracę w podgrupach, burze mózgów, World Caffé. W trakcie prac nad LSR wykorzystywaliśmy także badania ankietowe elektroniczne.

Dane z konsultacji społecznych przeprowadzonych na obszarze objętym LSR zostały wykorzystane do przygotowania diagnozy obszaru, ustalenia obszarów problemowych oraz wyznaczenia celów dla opracowywanej strategii, a także do ustalenia podziału alokacji na poszczególne przedsięwzięcia.

W ramach prac nad strategią i jej konsultacji uwzględniono następujące uwagi:

- rezygnacja z tworzenia szlaków konnych na rzecz infrastruktury służącej rozwojowi turystyki konnej (komercyjnej),
- uzupełnienie LSR o przedsięwzięcie dot. wsparcie doradczego i szkoleniowego dla biznesu,
- uzupełnienie LSR o przedsięwzięcie skierowane na wzmocnienie aktywności młodzieży,
- uzupełnienie LSR o przedsięwzięcie dot. edukacji ekologicznej,
- odrzucono wniosek o uzupełnienie LSR o przedsięwzięcia dot. retencji,
- odrzucono wniosek o uzupełnienie LSR o przedsięwzięcia związane z uzbrajaniem terenów pod inwestycje.

Odrzucone wnioski dotyczyły zakresu nie wpisującego się w LSR (retencja) bądź inwestycji, których zakres finansowy przekraczał możliwości sfinansowania w ramach LSR (uzbrojenie terenów).

Wnioski z konsultacji społecznych pozwoliły na sformułowanie ostatecznego kształtu LSR. Od diagnozy po wybór obszarów wymagających wsparcia, definicje celów i przedsięwzięć, podział alokacji i określenie wartości wskaźników. Pozwoliły także na wybór grup w niekorzystnej sytuacji. Zarówno z ankiet, jak i ze spotkań warsztatowych wynika, że w szczególności niekorzystnej sytuacji na naszym obszarze są kobiety powracające na rynek

pracy po przerwie spowodowanej opieką nad osobą zależną, osoby z niepełnosprawnościami i ich opiekunowie, ludzie młodzi do 25 roku życia oraz seniorzy.

Od 17 lat istnienia Lokalnej Grupy Działania „Chata Kociewia” obok samorządów w prace LGD i wdrażanie LSR zaangażowane są osoby, które w swoich dziedzinach są liderami/liderkami w swoich społecznościach. Są wśród nich Sołtysi, Przewodniczące Kół Gospodyń Wiejskich, Prezesi i Komendanci OSP, członkowie organizacji pozarządowych, ale też członkowie Zarządu Cechu Rzemiosł czy związku pracodawców. Podobnie było i tym razem – wymienieni wyżej przedstawiciele grup/związków/organizacji są zainteresowani wdrażaniem i zaangażowały się w tworzenie LSR. Aby utrzymać zainteresowanie wdrażaniem LSR powołany zostanie Zespół ds. wdrażania LSR, w którego skład wejdą przedstawiciele: samorządu, przedsiębiorców, sołtysów, KGW, OSP, podmiotów ekonomii społecznej, Rady, Komisji Rewizyjnej i Zarządu LGD „Chata Kociewia”. Zadaniem zespołu obok czuwania nad wdrażaniem LSR, będzie inicjowanie wśród członków Lokalnej Grupy Działania „Chata Kociewia” zgłaszania propozycji/inicjatyw dot. funkcjonowania Lokalnej Grupy Działania „Chata Kociewia” i wdrażania LSR. Planuje się udostępnienie na stronie www.chatakociewia.pl formularza zgłoszeń propozycji i inicjatyw. Przewiduje się, że nabór propozycji działań Lokalnej Grupy Działania „Chata Kociewia” dokonywany będzie w sposób ciągły, z weryfikacją przez Zespół ds. wdrażania LSR raz na kwartał. Decyzję co do podjęcia zaproponowanego działania podejmować będzie Zarząd, po analizie możliwości realizacji merytorycznej i finansowej.

Aby poinformować o strategii szerszą społeczność lokalną i zmobilizować biernych dotychczas interesariuszy do realizacji strategii, planujemy wzmocnić naszą obecność w mediach społecznościowych – dostosowując rodzaj mediów do kluczowych grup odbiorców z nich korzystających. Ważnym dla naszego obszaru działaniem będzie także organizacja wydarzeń sieciujących branżę czasu wolnego oraz producentów rolnych, rzemieślników i wytwórców. Z jednej strony wydarzenia sieciujące będą okazją do informowania o działalności Stowarzyszenia „Chata Kociewia” i wdrażanej strategii, z drugiej strony planujemy je realizować w celu rozwinięcia współpracy pomiędzy podmiotami z obszaru Lokalnej Grupy Działania „Chata Kociewia”, z intencją zwiększenia zainteresowania realizacją projektów partnerskich. Szczegółowy opis działań informujących zawarty jest w Planie komunikacji.

W celu wzmocnienia partnerskiej współpracy członków we wdrażaniu LSR planujemy organizację warsztatów oraz spotkań informujących o postępach we wdrażaniu LSR. Planujemy wspieranie współpracy z innymi podmiotami tj. animowanie podmiotów z obszaru objętego LSR do współpracy z innymi podmiotami (nie tylko z Lokalna Grupa Działania „Chata Kociewia”) poprzez szkolenia, spotkania aktywizacyjne. Lokalna Grupa Działania „Chata Kociewia” w ramach działań animacyjnych wspierać będzie realizację operacji realizowanych w partnerstwie, czego istotnym elementem będzie kojarzenie partnerów. Zakłada się, że operacja realizowana w partnerstwie co najmniej 2 partnerów, powinna obejmować projektowanie wspólnych działań i znajdowanie wspólnych rozwiązań problemów zidentyfikowanych na obszarze objętym LSR.

Lokalna Grupa Działania „Chata Kociewia” deklaruje i zapewnia, że tworzenie jak i realizacja LSR uwzględnią poszanowanie zasad horyzontalnych określonych w art. 9 rozporządzenia 2021/1060, w tym:

- poszanowania praw podstawowych oraz przestrzeganie Karty praw podstawowych Unii Europejskiej;
- zasady równości kobiet i mężczyzn;
- zasady równości szans i niedyskryminacji ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną, w tym zasadę dostępności dla osób z niepełnosprawnościami;
- zgodności działań z celem wspierania zrównoważonego rozwoju określonego w art. 11 TFUE oraz z uwzględnieniem celów ONZ dotyczących zrównoważonego rozwoju, a także porozumienia paryskiego i zasady DNSH - „nie czynić poważnych szkód”.

Rozdział IV Analiza potrzeb i potencjału LSR

1. Analiza potrzeb rozwojowych i potencjałów obszaru wdrażania LSR wraz z ich uzasadnieniem

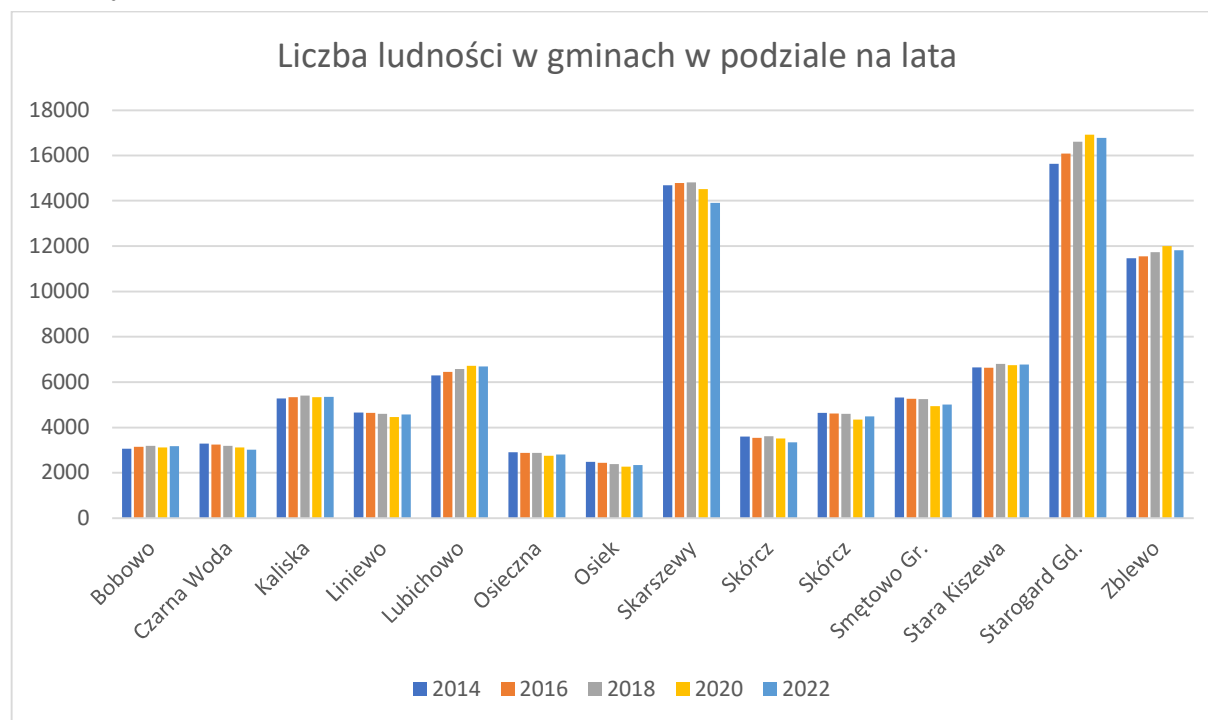
1.1 Ogólny opis obszaru

Obszar Lokalnej Grupy Działania „Chata Kociewia” obejmuje centralne i południowe tereny woj. pomorskiego, o spójności których decydują walory kulturowe, środowisko przyrodnicze oraz przynależność administracyjna. Obszar Lokalnej Grupy Działania „Chata Kociewia” obejmuje swoim zasięgiem teren 14 gmin – w powiecie starogardzkim 12 gmin (bez Gminy Miejskiej Starogard Gdański.) oraz 2 gminy powiatu kościerskiego. Obszar Lokalnej Grupy Działania „Chata Kociewia” zajmuje powierzchnię 1 643 km², to stanowi nieco ponad połowę powierzchni Kociewia (ok. 3 100 km²) – obszar ten zajmuje 9,05% województwa pomorskiego. Wg stanu na 31.12.2020 roku obszar LSR zamieszkiwało 90 745 osób.

Położenie komunikacyjne obszaru Lokalnej Grupy Działania „Chata Kociewia” wyznacza przede wszystkim jego lokalizacja wzdłuż autostrady A1 (2 węzły autostradowe) oraz położenie w osi drogi krajowej nr 22 oraz drogi wojewódzkiej: 222, 229, 224. Lokalizacja świadczy o bardzo dobrej dostępności komunikacyjnej tego obszaru, zwłaszcza w kontekście dostępu do Trójmiasta czy portów: lotniczego w Gdańsku i morskiego w Gdyni. Siatkę połączeń drogowych uzupełnia dobra sieć dróg lokalnych: powiatowych i gminnych łącząca gminy terenu Lokalna Grupa Działania „Chata Kociewia”; oraz linia kolejowa Tczew – Chojnice. Biorąc pod uwagę poprawę (modernizację i rozbudowę) infrastruktury drogowej oraz kolejowej uznać należy, że obszar jest dobrze skomunikowany, chociaż występują trudności zwłaszcza w dostępności komunikacji publicznej gmin skrajnie położonych (np. Osieczna).

1.2 Sytuacja demograficzna

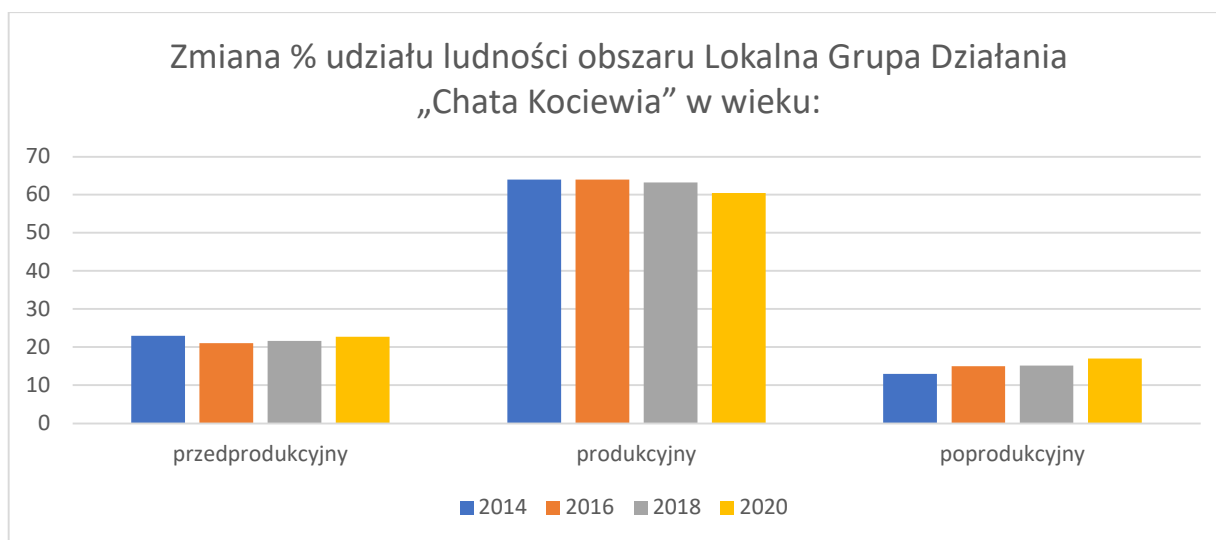
Liczba mieszkańców obszaru Lokalnej Grupy Działania „Chata Kociewia” wg danych GUS na koniec 2020 roku wyniosła 90 745 osób, oznacza to niewielki przyrost (porównywalny ze średnią dla regionu) w zestawieniu z danymi za rok 2014¹.

¹ W diagnozie, w przypadku porównywania zmian danego parametru w czasie, odnoszono się do okresu lat 2014-2020 (w przypadku dostępności tego typu danych). Przyjęty rok wyjściowy (koniec 2014 r.) pozwala na uchwycenie zmian jakie się dokonały na terenie Lokalna Grupa Działania „Chata Kociewia” od początku kończącego się okresu programowania 2014-2020.

Występuje duże zróżnicowanie demograficzne wewnątrz obszaru, w którym to 6 na 14 gmin ma ujemny przyrost naturalny: Stara Kiszewa (-20); Liniewo (-18), Czarna Woda (-9); Osieczna (-7); Osiek (-7); Smętowo (-7), a 8 dodatni z czego największym przyrostem cechują się gminy: Zblewo (60), Skarszewy (34); Starogard Gd (30), Lubichowo (19); Bobowo i Skórcz m. (12). W przypadku gmin: Czarna Woda, Osieczna, Osiek i Smętowo Graniczne na ujemny przyrost naturalny nakłada się także ujemny saldo migracji. Oprócz ww. gmin ujemne saldo migracji ma też gmina Skarszewy (16); oraz miasto Skórcz (14). Największym dodatnim saldem migracji cieszy się gmina Starogard Gd. (106); Zblewo (70); Lubichowo (42). Dane te pokazują, że 7/14 gmin z obszaru Lokalnej Grupy Działania „Chata Kociewia” posiada ujemny przyrost rzeczywisty - największy ujemny przyrost rzeczywisty występuje w gminie Smętowo Graniczne (-30) i Czarna Woda (-21); Osiek (-17); Osieczna (-11). Natomiast w 3 gminach nastąpił wyraźny dodatni przyrost rzeczywisty – w gminie Starogard wyniósł on 136 osób, Zblewo (130) i Lubichowo (61), Kaliska (30). Dla całego obszaru Lokalnej Grupy Działania „Chata Kociewia” przyrost rzeczywisty był dodatni i wyniósł 322 osoby. Struktura wiekowa wskazuje na starzenie się społeczeństwa, co może prowadzić do wyzwań związanych z opieką zdrowotną i społeczną dla osób starszych. Od 2014 roku obserwuje się wzrost udziału osób w wieku poprodukcyjnym od 13% w roku 2014 do 19% w roku 2020. Trend ten jest oznaką starzejącego się społeczeństwa. Na obszarze Lokalnej Grupy Działania „Chata Kociewia” trend ten jest słabszy niż w regionie – jednak zauważalny. W regionie w roku 2020 osoby w wieku przedprodukcyjnym stanowiły 21,2% (22,7% na obszarze Lokalna Grupa Działania „Chata Kociewia”), produkcyjnym 59,4% (60,4% Lokalna Grupa Działania „Chata Kociewia”), a poprodukcyjnym 19,4% (17% Lokalna Grupa Działania „Chata Kociewia”) – oznacza to jedynie, że obszar Lokalna Grupa Działania „Chata Kociewia” „starzeje się” wolniej niż województwo, natomiast w żadnym wypadku nie oznacza to, że należy zaniechać przygotowania obszaru na wyzwania dotyczące starzenia się społeczeństwa.

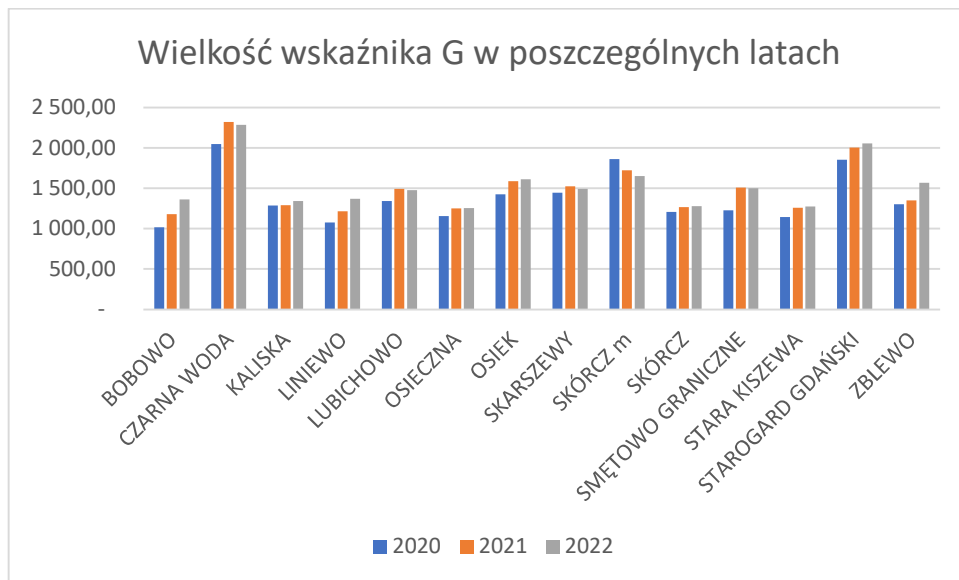
Prognozuje się, że w roku 2050 udział osób 80+ wyniesie ponad 10% a osób 60+ blisko 30% (obecnie 17%).

1.3 Charakterystyka gospodarki

Według danych GUS liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych na terenie Lokalnej Grupa Działania „Chata Kociewia” wynosiła w 2020 r. łącznie 8143 szt. wobec 6812 w 2014 r. W zakresie bezwzględnej liczby podmiotów gospodarczych, największa ich liczba jest w gminach: Starogard Gd. (1758), Skarszewy (1380) i Zblewo (1166), najmniejsza w gminach: Osieczna (184), Osiek (206), Bobowo (254), Czarna Woda (272), Skórcz m. (287). Najwięcej podmiotów gospodarczych na obszarze Lokalnej Grupy Działania „Chata Kociewia” na 10 000 mieszkańców przypada w gminie miejskiej Skórcz, a najmniej w gminie Skórcz. Poziom omawianego wskaźnika na całym obszarze działania jest równy 75, jest więc o 37,5% niższy od tegoż wskaźnika dla województwa.

Kolejnym wskaźnikiem mówiącym o potencjale rozwojowym obszaru jest wysokość wskaźnika G - dochodów gmin w przeliczeniu na 1 mieszkańca. Gminy obszaru odnotowują systematyczny wzrost wskaźnika G – wyjątkiem jest gmina miejska Skórcz.

Potencjał gospodarczy obszaru Lokalnej Grupy Działania „Chata Kociewia”, na który składa się między innymi coraz większa liczba podmiotów gospodarki narodowej, a co za tym idzie zwiększające się zapotrzebowanie na pracowników ma wpływ na fakt, że brakuje osób do pracy i powstają deficyty w zatrudnieniu. Szacuje się, że niedobory kandydatów będą wynikać z: trudnych warunków pracy, nieatrakcyjnych wynagrodzeń, braków w kwalifikacjach i doświadczeniu. Wielu przedsiębiorców nie ogranicza się tylko do funkcjonowania i prowadzenia swojej działalności na terenie powiatu, ich produkty czy usługi dotyczą często całego kraju, a nawet zagranicy – zgłaszają oni potrzebę modernizacji swoich firm, cyfryzacji procesów produkcyjno-usługowych by zachować konkurencyjność na rynku. W perspektywie długoterminowej istotny wpływ na wydarzenia społeczne i gospodarcze będą miały procesy demograficzne. Utrzymujące się trendy starzenia się społeczeństwa oraz kurczenia się zasobów pracy z powodu pomniejszania się liczby osób w wieku produkcyjnym będą jednym z kluczowych problemów pracodawców. Pandemia COVID-19, wysokie koszty prowadzenia działalności i wojna na Ukrainie wpłynęły na sytuację zatrudnieniową pracodawców, lecz dalej w wielu zawodach mają oni trudności z rekrutacją pracowników. W powiecie dalej zauważalna jest sytuacja, że pracodawcy borykają się z trudnościami w znalezieniu odpowiedniej kadry pracowniczej, posiłkując się często zatrudnieniem cudzoziemców.

Przedsiębiorcy i pracodawcy, podczas spotkań zarówno na warsztatach żywienia społeczno-gospodarczego i lokalnego rynku pracy oraz podczas prac i konsultacji założeń strategii zwracają uwagę na wyzwania związane z:

- odpływem ludzi młodych z obszaru,
- koniecznością współpracy na linii rodzice-szkoła pracodawcy by poprawić jakość doradztwa zawodowego i zachęcić do wyboru zawodów potrzebnych na obszarze Lokalnej Grupy Działania „Chata Kociewia”,
- niewystarczającym wsparciem doradczo-szkoleniowym biznesu zwłaszcza początkującego i mikroprzedsiębiorstw,
- zwiększeniem współpracy międzysektorowej na rzecz rozwoju obszaru,
- koniecznością wprowadzania innowacji i cyfryzacji procesów zarówno by utrzymać się na rynku, jak i w dobie braku osób chętnych do pracy.

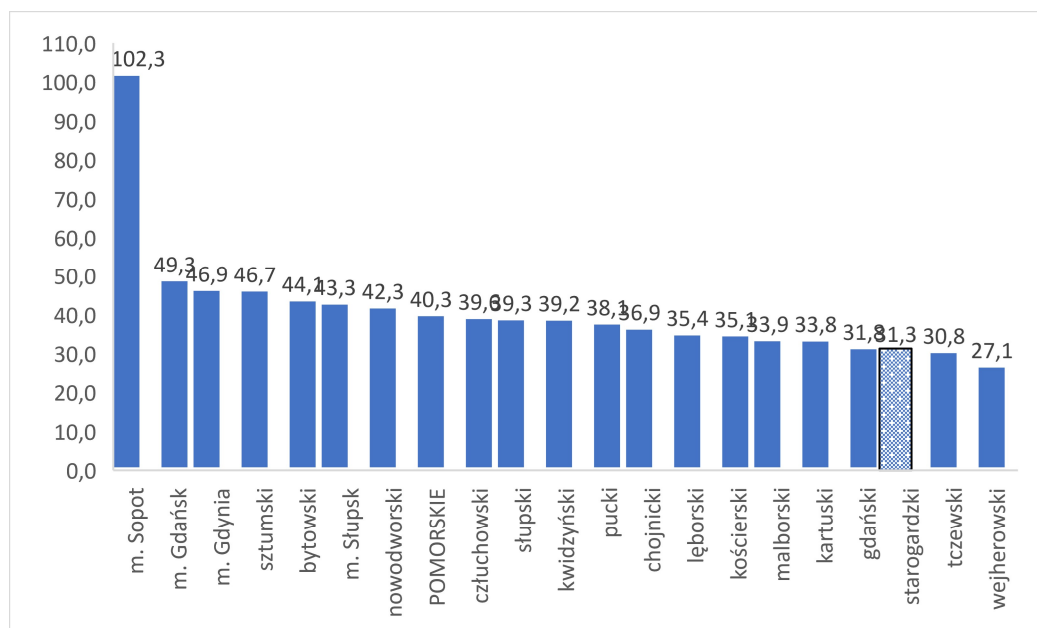
1.4 Działalność sektora społecznego

Na obszarze Lokalnej Grupy Działania „Chata Kociewia” w roku 2020 wg. danych rejestrowych funkcjonowało 446 organizacji pozarządowych, które prowadzą swoją działalność m.in. w ramach takich dziedzin jak: edukacja, kultura fizyczna, kultura i sztuka, turystyka, pomoc społeczna, ochrona zdrowia. Doświadczenie pracy z organizacjami pozarządowymi na obszarze Lokalnej Grupy Działania „Chata Kociewia” w Centrum Organizacji Pozarządowych każe nam przypuszczać, że statystki wynikające z KRS są zawyżone, z uwagi na fakt, iż wiele organizacji wpisanych do KRS jest nieaktywnych od lat oraz część KGW posiada wpis zarówno w ARiMR jak i KRS – co powoduje ich podwójne ewidencjonowanie.

Wykaz liczby organizacji pozarządowych wg rejestrów:

Nazwa Rejestru	Liczba ngo
Krajowy Rejestr Sądowy	225
w tym KGW	54
w tym OSP	59
Rejestr Stowarzyszeń Kultury Fizycznej	91
Rejestr Uczniowskich Klubów Sportowych	40
Rejestr Stowarzyszeń Zwykłych	34
Rejestr KGW w ARiMR	56
Razem	446

W przeliczeniu, na 10 tys. mieszkańców obszaru przypada 31,3 organizacji pozarządowych. Wskaźnik ten jest niższy niż średnia wojewódzka wynosząca 40,3 organizacje.

NGO na 10 tys. lud. wg powiatów województwa pomorskiego w 2020 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS BDL

W ostatnim czasie zauważamy zwiększoną aktywność KGW – związaną z finansowaniem działań przez ARiMR. Nieliczne organizacje zatrudniają personel – na tym tle wyróżniają się organizacje świadczące różnego rodzaju usługi społeczne: Stowarzyszenie Integracja na Plus, Stowarzyszenie Przyjaciele Grodziska OWIDZ, Stowarzyszenie Przyjaciół Osób Niepełnosprawnych i Potrzebujących Wsparcia w Lalkowych, Caritas Diecezji Pelplińskiej, Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intellectualną Koło w Skarszewach, Stowarzyszenie Inicjatyw Lokalnych prowadzący OREW w gminie Kaliska; Fundacja Kociewiaczy dla Hospicjum, Fundacja „O niebo lepiej”.

1.5 Problemy społeczne, ze szczególnym uwzględnieniem problemów ubóstwa i wykluczenia społecznego oraz skali tych zjawisk

Jak wskazano powyżej głównym problemem społecznym, z jakim mierzyć się będzie obszar LGD „Chata Kociewia” będzie starzejące się społeczeństwo, a co za tym idzie zwiększająca się liczba osób niesamodzielnych. Za osoby niesamodzielne uznaje się wszystkie te osoby, które z powodu wieku, stanu zdrowia lub niepełnosprawności wymagają opieki lub wsparcia w związku z niemożnością samodzielnego wykonywania co najmniej jednej z podstawowych czynności życia codziennego. Z raportu końcowego z badania zlecanego przez ROPS Województwa Pomorskiego „Ocena potrzeb w zakresie rozwoju usług społecznych i infrastruktury społecznej w województwie pomorskim” wynika, że na obszarze LGD odsetek osób niesamodzielnych w populacji gmin największy był na obszarze gmin Czarna Woda i Osiek i wahał się w przedziale od 8,1% – 9%. Na pozostałej części obszaru odsetek ten wahał się od 5,9% do 8%. Wg. przytoczonego powyżej badania odsetek osób niesamodzielnych objętych usługami opiekuńczymi na obszarze LGD najwyższy był w gminie Osieczna powyżej 8,1% osób; w gminach Skarszewy, Osiek, Skórcz, Liniewo odsetek ten wynosił od 4% do 8%, a miasto Skórcz nie realizowało usług opiekuńczych w ogóle. Dramatycznie niski jest poziom świadczenia usług specjalistycznych, wg ww. przytaczanych badań usługi te świadczone były wyłącznie w gminie Liniewo dla zaledwie 2 osób!

Lepiej wygląda sytuacja dotycząca specjalistycznych usług dla osób niesamodzielnych z zaburzeniami psychicznymi, tutaj w gminach Kaliska, Osiek, z usług tych korzystał od 2,1% do 3,2%, w gminach Zblewo, Skórcz, Liniewo, Stara Kiszewa, Skarszewy od 0,9 do 2,0%. Tylko gmina Czarna Woda nie realizowała takich usług. Dostępność usług społecznych na obszarze LGD „Chata Kociewia” należy uznać za bardzo niewielką - obejmującą niewielki odsetek osób niesamodzielnych, żyjących na terenie wsparcie dla osób niesamodzielnych w ramach systemu pomocy społecznej. Co do zasady, przyznawane jest ono osobom samotnym lub takim, którym rodzina nie jest w stanie udzielić pomocy. Tym samym, poza obszarem zainteresowania systemu pozostają osoby niesamodzielne, które znajdują się pod opieką rodziny a stanowią one większość wśród osób zależnych. Samorządy gmin: Stara Kiszewa, Kaliska, Starogard Gd, Zblewo, Lubichowo, Liniewo, Smętowo Graniczne, Skarszewy prowadzą 10 placówek wsparcia osób w wieku senioralnych, w postaci Klubów Seniora (8) bądź też Domu Dziennego pobytu Senior + (2). A 4 z 14 gmin prowadzą Środowiskowe Domy Samopomocy (Kaliska, Osiek, Stara Kiszewa, Zblewo) – zapewniając w ten sposób specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z niepełnosprawnością intelektualną. Powiat Starogardzki prowadzi na obszarze LGD dwa miejsca instytucjonalnej opieki - Domy Pomocy Społecznej: w Rokocinie (86 miejsc) oraz w Szpęgawsku (216 miejsc).

Na obszarze LGD „Chata Kociewia” funkcjonuje schronisko dla mężczyzn w kryzysie bezdomności prowadzone przez koło grudziądzkie Towarzystwa św. Brata Alberta, dysponujące 35 miejscami.

Wg danych z Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej, na obszarze LGD „Chata Kociewia” odsetek osób z niepełnosprawnościami wyniósł 8,7%. Działają również dwa Centra Integracji Społecznej prowadzone przez organizacje pozarządowe (w gminie Osieczna i Skarszewach), a także trzy Warsztaty Terapii Zajęciowej (Lalkowy, Skórcz, Skarszewy) – również prowadzone przez ngo. Na obszarze działają 2 przedsiębiorstwa społeczne zatrudniające osoby z niepełnosprawnościami oraz 7 zakładów pracy chronionej. Obecnie trwają prace nad utworzeniem Zakładu Aktywności Zawodowej przy PSONI koło Skarszewy.

Migranci – po wybuchu wojny w Ukrainie na obszar Lokalnej Grupy Działania „Chata Kociewia” przybyło ponad 2000 osób, z czego około 1000 osób przebywa nadal. Wybuch wojny w opinii samorządów usankcjonował obecność migrantów na obszarze - wcześniej pomimo wskazań z Wojewódzkiego Urzędu Pracy o jednym z wyższych wskaźników dot. zezwoleń na pracę dla cudzoziemców w świadomości samorządów nie istniała potrzeba wsparcia tej grupy - nowych mieszkańców obszaru. Lokalna Grupa Działania „Chata Kociewia” od marca 2022 roku prowadzi punkt doradczo-informacyjny dla migrantów, obejmując wsparciem osoby z doświadczeniem migracji i uchodźstwa z obszaru wiejskiego objętego LSR i miasta Starogard Gdański. Głównym problemem tej grupy obecnie to: nieznanostwo prawa, języka, konieczność asystentury i wsparcie tłumacza w sprawach urzędowych.

Od 2016 r. na terenie LGD „Chata Kociewia” regularnie spada liczba udzielanych świadczeń z pomocy społecznej udzielanej w środowisku lokalnym, aż do roku 2020, w którym nastąpił wyraźny wzrost udzielania tego typu wsparcia. Tendencja jest taka sama w przypadku świadczeń pomocy społecznej udzielanych w formie pieniężnej i

niepieniężnej. Taki efekt można przypisać występowaniu na terenie powiatu stanu epidemii, który spowodował wzrost zapotrzebowania na świadczenia z pomocy społecznej. Sprostanie nowym dla systemu pomocy społecznej zagrożeniom, wywołanym wirusem i ograniczonymi możliwościami zagrożonych chorobą mieszkańców w dostępie do usług, często podstawowych i niezbędnych do zaspokojenia podstawowych potrzeb, jak zakupy żywności, czy niezbędnych lekarstw.

Problemy społeczne wynikają z braku umiejętności, zasobów lub dostępu do usług niezbędnych do zaspokojenia potrzeb mieszkańców powiatu umożliwiającym im samodzielne funkcjonowanie w środowisku lokalnym oraz pełną integrację w życiu społecznym. W 2020 roku do najczęstszych powodów korzystania z pomocy środowiskowej należą: ubóstwo (1370 rodzin), niepełnosprawność (1202 rodziny), długotrwała lub ciężka choroba (683 rodziny), oraz bezrobocie (847 rodzin). W mniejszym zakresie występują: potrzeba ochrony macierzyństwa (419 rodzin), bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego (279 rodzin), alkoholizm oraz narkomania (244 rodziny), bezdomność (116 rodzin), przemoc w rodzinie (31 rodzin) oraz trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego (42 rodziny).

Na obszarze Lokalnej Grupy Działania „Chata Kociewia” jednym z kluczowych problemów jest zwiększająca się liczba osób objętych wsparciem z powodu problemów opiekuńczo-wychowawczych – co stanowi około jedną piątą wszystkich rodzin osób objętych wsparciem pomocy społecznej. To pokazuje, że czynnik bezradności w podstawowych sprawach życiowych – prowadzeniu gospodarstwa domowego i wychowaniu dzieci – jest znaczący i generuje szereg innych problemów lub współwystępuje z nimi. Jest jednym z głównych powodów umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej. W przypadku około 1/3 dzieci, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych była powodem umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej. Odsetek rodzin doświadczających bezradności, w stosunku do liczby rodzin, którym przyznano świadczenia największy na obszarze występuje w gminie Kaliska 32,05%, a najmniejszy w gminie Osiek 8,06%. Dane dotyczące pieczy zastępczej agregowane są głównie na poziomie powiatów.

Ważną kwestią, wpływającą na efektywność funkcjonowania pieczy zastępczej, a więc stworzenie warunków do powrotu dziecka do rodziny pochodzenia jest zapewnienie stałego wsparcia zarówno rodzinom zastępczym, jak i przebywającym w nich dzieciom. Zadania takie realizują m.in.: koordynatorzy pieczy zastępczej. W województwie pomorskim liczba koordynatorów pieczy zastępczej jest niewystarczająca, ok. 500 rodzin nie jest objętych tym wsparciem. W powiecie starogardzki zatrudnionych jest 2 koordynatorów pieczy zastępczej, z których każdy ma pod opieką 248,5 rodziny (przy limicie ustawowym 15). Powiat kościerski zatrudnia 3 koordynatorów, z których każdy ma pod swoją opieką 88 rodzin. Najgorzej wskaźnik liczby rodzin przypadających na 1 koordynatora wygląda w powiatach starogardzkim i gdańskim. Należy podkreślić, że zgodnie z art. 77 ust. 4 ustawy o pieczy zastępczej koordynator nie powinien mieć pod opieką więcej niż 15 rodzin lub rodzinnych domów dziecka. Zatem w każdym z powiatów, biorąc pod uwagę dane z dostępnych sprawozdań, wskaźnik ten jest znacznie przekroczony. Należy jednak dodać, że w rzeczywistości jeden koordynator może mieć pod opieką nie więcej niż zakładane 15 rodzin, jednak dane sprawozdawcze tego nie precyzują. Takie założenie oznacza, że w praktyce znaczna część rodzin nie otrzymuje wsparcia koordynatora. Może to być powodem tego, że na obszarze odnotowuje się spadek zainteresowania prowadzeniem rodzin zastępczych. Spowodowało podjęcie decyzji przez Zarząd Powiatu Starogardzkiego o budowie domu dziecka – pomimo wskazań do deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej.

Na obszarze LGD „Chata Kociewia” oprócz pracy socjalnej i asystencji rodzin do roku 2020 nie były prowadzone żadne inne formy wsparcia rodziny. Po roku 2020 w gminie Skarszewy powstało Centrum Wsparcia Rodziny jako projekt realizowany wspólnie przez jst i ngo w ramach projektu z EFS. Nie były żadnej placówki wsparcia dziennego, nie prowadzono streetworkingu, nie organizowano pomocy w formie rodzin wspierających. W 3 z 14 gmin z obszaru objętego strategią zapewniony jest dostęp do opieki nad dzieckiem do lat 3 w postaci żłobka lub klubu malucha. (Smętowo Graniczne, Lubichowo, Zblewo). Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 wskazała, że 4 z 14 gmin obszaru LSR zagrożonych jest trwałą marginalizacją w okresie programowania 2021-2027 (Liniewo, Osieczna, Skórcz gmina wiejska oraz Stara Kiszewa).

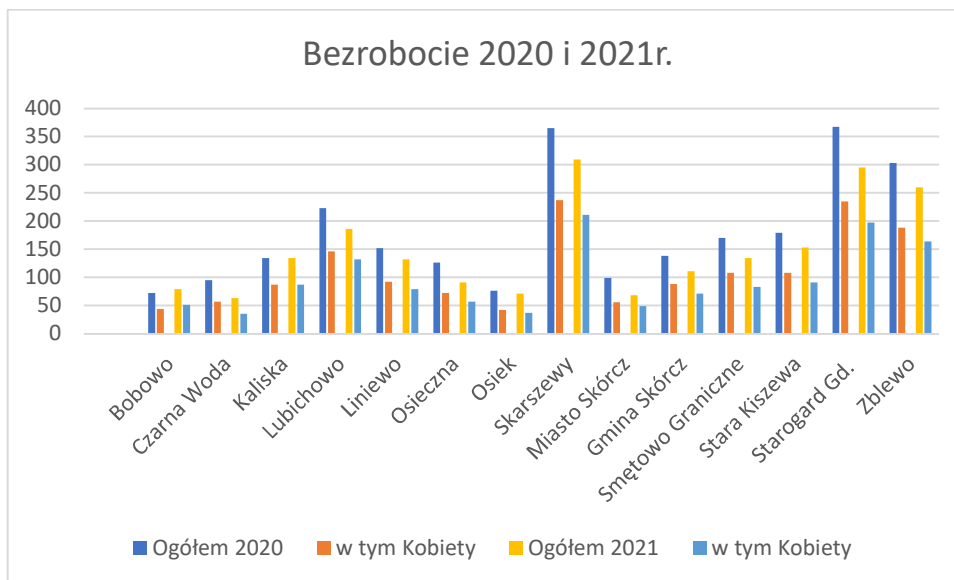
1.6 Rynek pracy

Według danych GUS liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych na terenie Lokalnej Grupy Działania „Chata Kociewia” wynosiła w 2020 r. łącznie 8143 szt. wobec 6812 w 2014 r. W zakresie bezwzględnej liczby podmiotów gospodarczych, największa ich liczba jest w gminach: Starogard Gd. (1758), Skarszewy (1380) i Zblewo (1166), najmniej w gminach: Osieczna (184), Osiek (206), Bobowo (254), Czarna Woda (272), Skórcz w. (287). Najwięcej podmiotów gospodarczych na obszarze Lokalna Grupa Działania „Chata Kociewia” przypada na 10 000 mieszkańców w gminie miejskiej Skórcz a najmniej w gminie Skórcz. Poziom omawianego wskaźnika na całym obszarze działania Lokalna Grupa Działania „Chata Kociewia” jest równy 75, jest więc o 37,5 % niższy od tegoż wskaźnika dla województwa.

Potencjał gospodarczy obszaru Lokalnej Grupy Działania „Chata Kociewia” na który składa się między innymi coraz większa liczba podmiotów gospodarki narodowej, a co za tym idzie zwiększające się zapotrzebowanie na pracowników ma wpływ na fakt, że brakuje osób do pracy i powstają deficyty w zatrudnieniu. Niedobory kandydatów będą wynikać z: trudnych warunków pracy, nieatrakcyjnych wynagrodzeń, braków w kwalifikacjach i doświadczeniu. W perspektywie długoterminowej istotny wpływ na wydarzenia społeczne i gospodarcze będą miały procesy demograficzne. Utrzymujące się trendy starzenia się społeczeństwa oraz kurczenia się zasobów pracy z powodu pomniejszania się liczby osób w wieku produkcyjnym będą jednym z kluczowych problemów pracodawców. Pandemia COVID-19, wysokie koszty prowadzenia działalności i wojna na Ukrainie wpłynęły na sytuację zatrudnieniową pracodawców, lecz dalej w wielu zawodach mają oni trudności z rekrutacją pracowników.

Stopa bezrobocia na obszarze LGD jest relatywnie wysoka, a rynek pracy charakteryzuje się ograniczonymi możliwościami zatrudnienia. Główne gałęzie gospodarki to: rolnictwo, przemysł drzewny, turystyka i sektor usług. Brak rozwoju nowoczesnych branż może wpływać na ograniczoną dostępność miejsc pracy i wynagrodzenia.

Liczba osób bezrobotnych w tym kobiet na obszarze Lokalnej Grupy Działania „Chata Kociewia” – stan na 31.12.2020 r.

Stopa bezrobocia na obszarze LGD „Chata Kociewia” od 2014 r. spadała. Jednak cały czas jest nieco wyższa niż stopa bezrobocia dla całego województwa oraz całej Polski. Na koniec 2020 r. wyniosła 7,5%. Utrzymuje się wysoki – ponad 60% udział w kobiet w strukturze bezrobotnych, Zauważalne są różnice wewnątrz obszaru. W gminie Lubichowo nieznacznie zwiększyła się liczba osób zależnych od pomocy społecznej, podczas gdy w innych gminach liczba takich osób się obniża. W gminie Starogard Gdański struktura bezrobocia jest mniej korzystna niż na reszcie obszaru (znacznie większy jest udział osób trwale bezrobotnych niż w pozostałych gminach), a w gminie Kaliska spadła liczba osób pracujących (co można wiązać głównie z ubytkiem liczby ludności, prawdopodobnie w wieku produkcyjnym).

	2014	2020
podmioty gn w rejestrze REGON [szt.]	6 812	8 143
podmioty gn w rejestrze REGON sektor rolniczy [szt.]	291	244
podmioty gn w rejestrze REGON sektor przemysłowy i budowlany [szt.]	2 243	3 022
podmioty gn w rejestrze REGON sektor budowlany [szt.]	b/d	2 051
podmioty gn w rejestrze REGON na 10 tys. ludności [szt.]	10 991,98	11 993
osoby fizyczne prowadzące działalność gospod. na 10 tys. ludności [osoba]	8 150,9	9 592
pracujący [osoba]	b/d	10 706

Wśród osób pracujących widać przewagę mężczyzn. Na koniec 2020 roku na 100 osób pracujących przypadło 45 kobiet. Analizując dane z lat 2014-2020 można zauważyć z roku na rok malejącą liczbę pracujących kobiet.

1.7 Obszary atrakcyjne turystycznie oraz potencjał turystyczny

Najważniejszym potencjałem obszaru LGD „Chata Kociewia” dla rozwoju turystyki są przede wszystkim posiadane walory środowiska przyrodniczego w tym liczne jeziora, głównie rynnowe (Pojezierze Starogardzkie). Charakterystyczną cechą Pojezierza Starogardzkiego jest stosunkowo nieduża jak na pojezierze jeziorność. Łącznie na Kociewiu jest około 200 jezior o powierzchni o łącznej powierzchni ok. 50 km². Skupienie kilku większych jezior (Godziszewskie, Damaszką, Duży Mergiel, Zduńskie i in.) znajduje się na pn. od Starogardu Gd. Na pd.-zach. krańcu regionu, w strefie przejściowej z Borami Tucholskimi, występuje zespół jezior: Borzechowskie Wielkie, Sumińskie, Steklin i kilka mniejszych zbiorników. Pomimo dużej liczby jezior brakuje ogólnodostępnych kąpielisk. Obecnie istniejące kąpieliska w przeważającej większości zorganizowane są w prywatnych ośrodkach wypoczynkowych i często nie zapewniają obecności ratowników. Zorganizowane kąpieliska gminne występuje jedynie w 3 gminach (Skarszewy, Stara Kiszewa i Lubichowo), ale nawet one wymagają nakładów dotyczących poprawy dostępności i bezpieczeństwa nad wodą.

Ważnym potencjałem geograficznym obszaru są liczne ciek wodne z rzekami Wdą i Wierzycą na czele, posiadające duży potencjał do rozwoju funkcji turystycznej, który już obecnie jest wykorzystywany na potrzeby np. turystyki kajakowej – zostały wyposażone w infrastrukturę w ramach programu Pomorskie Szlaki kajakowe.

Wyniki przeprowadzonych badań ankietowych wśród lokalnej społeczności wskazują, że największa liczba badanych (67%) wskazała atrakcyjne walory naturalne (las, rzeki, jeziora, czyste środowisko) jako główny atut i mocną stronę obszaru. Na drugim miejscu w tym zestawieniu (49% odpowiedzi) znalazł się potencjał do rozwoju turystyki i rekreacji oparty o posiadane zasoby.

Zauważalny jest wzrost zainteresowania turystyką aktywną, do której obszar ma doskonałe warunki. Obok kajaków i rowerów turystyka konna zaczyna się cieszyć dużą popularnością. Na obszarze LGD „Chata Kociewia” znajduje się 14 stajni, z których większość świadczy usługi nauki jazdy, hipoterapii, czy jeździectwa rekreacyjnego. Przedstawiciele branży turystycznej, w ramach prowadzonych prac nad LSR wnioskowali o możliwość rozwoju infrastruktury służącej do rozwoju tej gałęzi turystyki. Zastrzegają równocześnie, że nie widzą potrzeby wyznaczania szlaków konnych prowadzących przez obszar. Dowodząc, że klienci preferują głównie krótkie wypady z i do stajni.

Na szczególną uwagę wśród obiektów o znaczeniu kulturalnym i historycznym na terenie objętym strategią zasługuje Grodzisko Owidz, które staje się najważniejszym produktem turystycznym regionu. Grodzisko położone jest w miejscowości Owidz (gmina Starogard Gd.) i należy do największych na tym terenie. Stanowi ono pozostałość jednego z ważniejszych grodów, jakie istniały na Kociewiu we wczesnym średniowieczu. Grodzisko zostało założone w XI w. i funkcjonowało do połowy XII w. Obecnie po dokonanej rekonstrukcji dysponuje rozbudowaną infrastrukturą, zapleczem gastronomicznym, noclegowym i sanitarnym i staje się główną atrakcją turystyczną regionu.

Organizacją, która promuje region jest Lokalna Organizacja Turystyczna Kociewie. Była inicjatorem kampanii promocyjnych obejmujących całe Kociewie. Natomiast LGD „Chata Kociewia” była autorem kampanii promocyjnych realizowanych przez kociewskie LGD. Pomimo znacznych nakładów i zwiększenie rozpoznawalności

marki KOCIEWIE wśród branży turystycznej mieszkańcy obszaru uznają, że region jest niewystarczająco promowany.

1.8 Rolnictwo i rynek rolny

Ważną dziedziną gospodarki na terenie Lokalnej Grupy Działania „Chata Kociewia”, podobnie jak w całym regionie, jest rolnictwo, które stanowi jedno z głównych źródeł utrzymania mieszkańców obszaru. W zakresie struktury użytkowania gruntów według danych GUS z 2020 r. na terenie dominują lasy i grunty leśne (42%) oraz grunty orne (39%). Podobnie wygląda ta struktura w wojew.: lasy i grunty leśne- 37%, grunty orne- 40%. Łącznie użytki rolne zajmują na obszarze LGD 48% powierzchni (w woj. pomorskim 50%) i poza gruntami ornymi swój udział mają tu pastwiska (3%) oraz łąki (6%). Sady zajmują zaledwie 0,2% powierzchni.

Pod względem wielkości gospodarstw rolnych struktura obszaru Lokalnej Grupy Działania „Chata Kociewia” jest zbliżona do struktury woj. pomorskiego. Największy jest ilościowy udział gospodarstw o pow. do 1 ha - 32% gospodarstw (Woj. Pom. – 30%). Podobnie kształtuje się udział gospodarstw o pow. od 1 do 5 ha, 25% dla LGD „Chata Kociewia” (Woj. Pom. 26%). Małe gospodarstwa rolne do 5 ha stanowią 57% liczby gospodarstw rolnych znajdujących się na terenie LGD (w wojew. 56%). Mamy też znaczny ilościowy udział gospodarstw dużych, o pow. powyżej 15 ha, zarówno w województwie jak i na terenie wiejskim objętym LSR – w obu przypadkach to 18%. Procentowe udziały pozostałych gospodarstw są niższe, ale wszystkie przekraczają próg 10%. Struktura ilościowa gospodarstw pod względem wielkości jest urozmaicona, bez przewagi jednej kategorii. Pod względem powierzchni zajmowanej przez różne rodzaje upraw dominują zasiewy zbóż, zajmując 58% ogólnej powierzchni upraw. W tym zakresie struktura obszaru LGD jest zbliżona do struktury woj. pomorskiego.

Na obszarze LGD działają przedsiębiorstwa należące do tej sieci, a tym samym promujące lokalne tradycje kulinarne. Są to: Karczma „Pod Wygodą” (Sumin, gmina Starogard Gd.), Gospodarstwo agroturystyczne Kociewiak (Szteklina, gmina Lubichowo), Gospodarstwo agroturystyczne Winnica „Pod Orzechem” (Zblewo), Kwatera agroturystyczna „Pokoje u Dagmary” (Mermet, Lubichowo), Gospodarstwo rolne Marian Cieśliński (Więckowy, gmina Skarszewy), Spółdzielnia Mleczarska w Skarszewach, Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe „Herold”. Rozwijają się także Rolniczy Handel Detaliczny – istnieje potrzeba skoordynowania przepływu produktów do odbiorców, także lokalni właściciele lokali gastronomicznych wyrażają zainteresowanie zakupem lokalnych produktów. Obecnie na obszarze funkcjonuje 5 gospodarstw agroturystycznych wpisanych do rejestrów w urzędach gmin (dane GUS 2020r) i 1 zagroda edukacyjna (Osada Stara Baśń – Wilcze Błota gm. Stara Kiszewa) zrzeszona w Ogólnopolskiej Sieci Zagród Edukacyjnych – wobec 25 z całego województwa. Na obszarze brak gospodarstw opiekuńczych.

Z danych pozyskanych podczas prac nad LSR, wynika, że rolnicy zainteresowani są rozwojem pozarolniczych funkcji gospodarstw rolnych – zwłaszcza w branży czasu wolnego. Na obszarze powstają nowe kwatery agroturystyczne, rozszerzające usługi o dodatkowe atrakcje spędzania czasu wolnego np. labirynt w kukurydzy w Malarach. Rozwijają się także Rolniczy Handel Detaliczny.

1.9 Ochrona przyrody

Obszar Lokalnej Grupy Działania objęty jest różnymi formami ochrony przyrody w województwie. Najszerzej stosowaną formą ochrony przyrody są obszary chronionego krajobrazu (98% obszarów chronionych), pozostałe formy to: rezerваты przyrody, parki krajobrazowe oraz użytki ekologiczne. Część terenów LGD objęto ochroną w ramach programu „Natura 2000”, tworząc następujące jednostki: Bory Tucholskie (PLB220009), Dolina Wierzycy (PLH220094), Grądy nad Jeziorami Zduńskim i Szpęgawskim (PLH220067), Krzewiny (PLH040022), Sandr Wdy (PLH040017), Szczodrowo (PLH220101), Zielenina (PLH220065), Dolina Środkowej Wietcisy (PLH220009), Lubieszynki (PLH 220074), Jeziora Wdzydzkie (PLH220034), Jezioro Krąg (PLH220070), Stary Bukowiec (PLH220082), Wilcze Błota (PLH220093). Najwięcej drzew pomnikowych jest w gminie Skarszewy (25), tam też występuje najwięcej głazów narzutowych (10) położonych w lasach pomiędzy Pogódkami a jeziorem Duży Mergiel. Na Kociewiu wydzielone zostały też liczne obszary chronionego krajobrazu, m. in.: „Borów Tucholskich” (w obrębie gmin: Stara Kiszewa, Zblewo, Osieczna, Lubichowo, Osiek, Skórcz i Smętowo Gr.), „Doliny Wietcisy”, „Polaszkowski” (wokół Jezior Polaszkowskich), „Doliny Wierzycy” (atrakcyjny krajobrazowo środkowy odcinek doliny), „Przywidzki” (na pograniczu Kociewia i Kaszub). Na badanym terenie występują obecnie różnorodne formy

prawnej ochrony przewidziane dla walorów naturalnych, które potwierdzają jakość środowiska przyrodniczego w regionie. Potwierdzeniem wysokich walorów środowiska przyrodniczego obszaru są opinie mieszkańców w tym zakresie. Wyniki przeprowadzonych badań ankietowych wśród lokalnej społeczności wskazują, że największa liczba badanych (67%) wskazała atrakcyjne walory naturalne (las, rzeka, jezioro, czyste środowisko). Na drugim miejscu w tym zestawieniu (49% odpowiedzi) znalazł się potencjał do rozwoju turystyki i rekreacji oparty o posiadane zasoby. Jednocześnie mieszkańcy podczas konsultacji często zwracali uwagę na jakość posiadanych walorów naturalnych i czystość środowiska. Decyduje o tym wg nich zarówno brak uciążliwego przemysłu, mogącego negatywnie oddziaływać na środowisko – co jako silną stronę regionu wskazało 28% ankietowanych osób, jak i pojawiające się często podczas spotkań z mieszkańcami opinie dotyczące generalnej czystości powietrza, wód w rzekach i jeziorach i mało przekształconego antropogenicznie środowiska naturalnego, które zdaniem mieszkańców jest bardzo ważnym walorem regionu. Dzięki temu region pozytywnie odróżnia się od innych regionów, o podobnych, aczkolwiek bardziej zdegradowanych walorach przyrodniczych. Mieszkańcy wskazali na pojawiające się odstępstwa od tej reguły związane z rosnącym ruchem turystycznym i wzrostem zagospodarowania turystycznego oraz rozwojem przedsiębiorczości. Część mieszkańców – zwłaszcza zamieszkująca atrakcyjne turystycznie miejscowości - wskazała na widoczną dużą i rosnącą presję turystyki na środowisko, w tym posiadane walory naturalne. W tym zakresie zwrócono uwagę na wzmagający się ruch turystyczny, który poza swoimi pozytywnymi aspektami ekonomicznymi ma też negatywne następstwa w postaci rosnącej antropopresji czego efektem jest niszczenie fauny i flory, zanieczyszczenie wód, powietrza, czy emisja nadmiernego hałasu w sezonie turystycznym. Grozi to stopniową degradacją posiadanych walorów i obniżeniem ich rangi. Jednocześnie mieszkańcy w trakcie spotkań przeprowadzonych w poszczególnych gminach zwrócili uwagę na ogólną niską świadomość ekologiczną wśród lokalnych przedsiębiorców i słabą dbałość z ich strony o walory środowiskowe przejawiającą się np. małą liczbą stosowanych rozwiązań proekologicznych zwłaszcza w większych przedsiębiorstwach (np. w postaci OZE). To w ujęciu długofalowym wpływa negatywnie na posiadane walory środowiskowe.

1.10 Ochrona powietrza

Problemem, z którym na obszarze Lokalnej Grupy Działania „Chata Kociewia” borykamy się już od lat jest zanieczyszczenie powietrza. Jest on o tyle istotny, że wpływa na wiele sfer życia, znacząco pogarszając jakość życia. Wszechobecny smog powoduje m.in.: wzrost zachorowań na nowotwory, choroby układu oddechowego, pogłębianie chorób układu krwionośnego, obniżenie odporności, co w obecnych czasach ma ogromne znaczenie. Oprócz zagrożenia życia i zdrowia mieszkańców, zanieczyszczenie powietrza generuje również wysokie koszty ekonomiczne. W szczególności wydatki na opiekę zdrowotną, ponoszone bezpośrednio przez ludzi chorujących z powodu zanieczyszczenia powietrza, jak również wydatki w ramach państwowego systemu opieki zdrowotnej - koszty wynikające z mniejszej produktywności (nieobecność w pracy), koszty związane z przedwczesną umieralnością, straty wynikające z przyspieszonej degradacji zabytków.

Główną przyczyną przekroczeń dopuszczalnych norm pyłów w powietrzu jest spalanie paliw stałych, szczególnie w przestarzałych, nisko sprawnych kotłach i piecach używanych w gospodarstwach domowych do celów grzewczych i ciepłej wody użytkowej. Pomimo wieloletnich działań podejmowanych w walce o czyste powietrze efekty są w dalszym ciągu niezadowalające.

W 2018 roku Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej wydał wyrok przeciwko Polsce w związku z brakiem znaczącej poprawy w zakresie jakości powietrza. Wyrok ten zobowiązuje Polskę do wdrożenia zdecydowanych działań mających na celu jak najszybsze rozwiązanie problemu złej jakości powietrza. Jakość powietrza w województwie pomorskim jest badana w ramach państwowego monitoringu środowiska, realizowanego przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska (do roku 2018 przez Pomorski Wojewódzki Inspektorat Środowiska). Jak wynika z przygotowywanego co roku raportu „Roczna ocena jakości powietrza w województwie pomorskim” często notuje się przekroczenia w zakresie stężeń 24-godzinnych w zakresie PM10 oraz średniorocznego poziomu benzo(a)pirenu. Zagrożone jest także dotrzymanie wymaganego od 2020 roku średniorocznego poziomu zanieczyszczenia pyłem PM2,5 (20 µg/m³). Należy dążyć do likwidacji ogrzewania indywidualnego

wykorzystującego paliwo stałe i zastąpienia ogrzewaniem niskoemisyjnym lub bezemisyjnym. Jedynie w obszarach, gdzie występuje brak możliwości technicznych przyłączenia do sieci ciepłowniczej lub gazowej pozostawia się możliwość wymiany na kotły na paliwa stałe spełniające wymagania tzw. ekoprojektu. Ponadto zachęca się do stosowania odnawialnych źródeł energii. Uchwały antysmogowe wprowadzają ograniczenia i zakazy w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw stałych. Od 1 stycznia 2021 roku nie można stosować w instalacjach spalania paliw m.in. mułów węglowych, flotokoncentratów, węgla brunatnego, mialu o wymiarze ziaren 1 – 31,5 mm oraz paliw zawierających biomasę o wilgotności powyżej 20%. Tam gdzie nie ma możliwości podłączenia instalacji do sieci ciepłowniczej lub gazowej dopuszcza się pod określonymi warunkami możliwość stosowania instalacji spełniające wymogi ekoprojektu. Zmiana źródeł ciepła na jak największym obszarze jest istotna również ze względu na postępujące zmiany klimatu, gdyż związki sadzy emitowane podczas spalania paliw kopalnych przyczyniają się do ocieplenia klimatu. Ponadto, zmniejszenie zużycia paliw w gospodarstwach domowych (dzięki termomodernizacji i właściwemu doborowi mocy nowoczesnych urządzeń grzewczych) przyczyni się do zmniejszenia emisji CO₂, będącego jednym z głównym gazów cieplarnianych.

Według danych zawartych w publikacji „Założenia przestrzenne rozwoju odnawialnych źródeł energii w województwie pomorskim”, Pomorskiego Biura Planowanie Regionalnego w Gdańsku; potencjał teoretyczny obszaru LGD „Chata Kociewia” dla rozwoju OZE w skali województwa jest w większości średni z wyjątkiem biomasy drzewnej i słomy odpadowej – tu potencjał teoretyczny jest wysoki. W zakresie poszczególnych źródeł kształtuje się następująco:

- Duża energetyka wiatrowa – szacowany potencjał teoretyczny wynosi 6,89% z 184,3 GW (6,88% z 433 093 GWh/rok),
- Małe elektrownie wiatrowe – szacowany potencjał teoretyczny wynosi 4,56% z 2 708,82 MW (tj. również 4,56% z 4 875,9 GWh/rok oszacowanej produkcja energii elektrycznej),
- Promieniowanie słoneczne – potencjał teoretyczny mocy znamionowanej wynosi 6,66% z 6 850 GW (6,79% z 11 302,5 TWh energii),
- Biomasa: potencjał teoretyczny szacowany dla biomasy drzewnej z lasów wynosi 8,44% z 34 465 322 GJ/rok, dla słomy – 7,69 % z 27 373 863,6 GJ/rok, dla siana – 5,79 % z 37 160 961 GJ/rok, dla odchodów zwierząt – 9,47% z 5 056 492 GJ/rok, dla roślin energetycznych16: sucha masa wierzby – 8,34 % z 51 799 047 GJ/rok, bioetanol z żyta – 8,72% z 2 840 280 GJ/rok, bioester z rzepaku – 9,03% z 503 850 GJ/rok, biogaz z kukurydzy – 9,2% z 4 866 170 GJ/rok, dla odpadów komunalnych – energia cieplna – 4,96% z 2 197 721 GJ/rok oraz energia elektryczna – 4,96% z 610 966 MWh/r,
- Geotermia głęboka – potencjał teoretyczny wynosi 7,92% z 634x1010 GJ,
- Pomy ciepła – 4,84% z 13 323,5 GWh/rok

Latach 2014-2020 na obszarze powstały instalacje fotowoltaiczne zarówno w instytucjach publicznych jak i gospodarstwach domowych. Ponad 1/3 samorządów obszaru realizowała projekty dofinansowane z UE, dzięki którym mieszkańcy mogli skorzystać z montażu instalacji w domach prywatnych. Dużym zainteresowaniem cieszył się także program mój prąd. Wg szacunków z samorządów gminnych – na obszarze LGD założonych jest blisko 1000 instalacji fotowoltaicznych zasilających domy prywatne – średnia wielkość instalacji waha się od 7 do 15 kWh. Część mieszkańców niejako przy okazji wymieniła źródło ciepła na pompę ciepłą. Z informacji z samorządów wynika, że istniejące instalacje nie były wyposażane w magazyny energii, które znacząco poprawiły by bezpieczeństwo energetyczne mieszkańców ale także zracjonalizowałyby sposób korzystania z wytworzonej energii słonecznej,

2. Określenie grup docelowych szczególnie istotnych z punktu widzenia realizacji LSR, w tym grup w niekorzystnej sytuacji, seniorów, ludzi młodych (do 25 roku życia) oraz problemów odnoszących się do tych grup wraz z ich uzasadnieniem.

Biorąc pod uwagę dane wynikające z diagnozy obszaru do szczególnie istotnych grup docelowych z punktu widzenia zarówno realizacji założonych celów LSR, jak i wprowadzenie trwałej zmiany na obszarze uznaje się:

- - **Jednostki sektora finansów publicznych** są i będą jednym z ważniejszych odbiorców działań. Jsfp są gospodarzem obszaru i od ich zaradności, gospodarności oraz otwartości zależy stan infrastruktury publicznej na obszarze. Inwestycje w infrastrukturę publiczną oddziałują na cały obszar i poprawiają jakość życia wszystkich mieszkańców. W LSR zaplanowano - jako wyłącznie dostępne dla jsfp - przedsięwzięcia z zakresu rozwoju infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej (przeznaczając na to 1 300 000 euro z PS WPR) oraz dla inwestycji dotyczących rozwoju infrastruktury kąpieliskowej (849 825,86 euro z FEP). W sumie 2 149 825,86 euro, co stanowi 35,74% całego budżetu LSR. Udział środków przeznaczonych dla jsfp z PS WPR w całym budżecie LSR wynosi 21,61%. Takie ustawienie działań skierowanych do jsfp przyczyni się do osiągnięcia celu 2 podniesienie atrakcyjności turystycznej i rekreacyjnej obszaru Lokalnej Grupy Działania „Chata Kociewia”.
- **Organizacje pozarządowe** – podczas prac na LSR kwestia organizacji społecznych oraz ich aktywność przewijała się niejednokrotnie. Wsparcie dla sektora społecznego, niedocenianie jego roli i nieadekwatna do możliwości lokalnych organizacji oferta LGD w upływającym okresie programowania była jednym z najczęściej podnoszonych tematów na spotkaniach konsultacyjnych w różnych gremiach. Dlatego też w LSR z 15 przedsięwzięć ujętych w LSR zaplanowano jako te, w których beneficjentami będą organizacje społeczne. W 5 przedsięwzięciach ngo są jedynymi uprawnionymi wnioskodawcami. Obecna LSR jest zdecydowanie bardziej prospołeczna niż ta dla poprzedniego okresu programowania. W większej części skoncentrowana jest na wdrażaniu przedsięwzięć tzw. „miękkich”, co ważne o takie ustawienie ciężaru ważności wnioskowali nie tylko organizacje społeczne, ale także przedsiębiorcy zauważając potrzebę zmiany podejścia zarówno do prowadzenia biznesu, jak i zachęcania do podjęcia pracy mieszkańców obszaru. Do wyłącznej dyspozycji ngo w obecnej LSR zostaje postawione ponad 1 287 227,52 euro (w tym 379 075,84 z EFRR, 758 151,68 z EFS+, 150 000,00 z PS WPR) – stanowi to ponad 21% całego budżetu LSR. Ponadto ngo są uprawnione do składania wniosków w ramach przedsięwzięć związanych z rozwojem systemu odnawialnych źródeł energii oraz ochrony bioróżnorodności obszarów cennych przyrodniczo.
- **Przedsiębiorcy/rolnicy** – 20,77% budżetu LSR przeznaczone jest dla tej grupy beneficjentów – całość ze środków PS WPR. W obecnej perspektywie nie przewidujemy wsparcia z RLKS na przedsięwzięcia związane z podejmowaniem działalności gospodarczej. Natomiast 1 000 000,00 euro przeznaczamy na rozwój infrastruktury istniejących przedsiębiorstw, 200 000,00 euro na rozwój pozarolniczych funkcji gospodarstw rolnych oraz 50 000,00 na granty dotyczące wsparcia doradczego i szkoleniowego biznesu.

W wyniku prac nad sytuacją demograficzną oraz problemami społecznymi z jakimi zmagają się obszar Lokalnej Grupy Działania „Chata Kociewia”, określa się następujące grupy w szczególnie niekorzystnej sytuacji:

- **Osoby z niepełnosprawnościami i ich opiekunowie** - z uwagi na marginalny udział specjalistycznych usług opiekuńczych i całkowity brak usług wytchnieniowych dla opiekunów osób z niepełnosprawnościami członkowie zespołu roboczego zapoznając się z danymi zebranymi na potrzeby opracowania diagnozy, zwrócili uwagę na fakt, iż dane te dotyczą usług i korzystających z nich w ramach systemu pomocy społecznej. Oznacza to, że faktyczne zapotrzebowanie na usługi jest zdecydowanie większe. Dane nie obejmują grupy osób, która ze względu na osiągnięte dochody nie kwalifikuje się do wsparcia w zakresie usług opiekuńczych. Brakuje także rozwiązań dotyczących asystentury osób z niepełnosprawnością, która jest niezbędna w celu możliwie największego usamodzielniania osób z niepełnosprawnościami oraz w ślad za tym mieszkań treningowych i wspomaganych. Jedyną alternatywą jest umieszczenie osoby z niepełnosprawnością w domu pomocy społecznej, co jest niezgodne z polityką deinstytucjonalizacji oraz na co wskazują badania, jest to rozwiązanie nie tylko w ostatecznym rachunku o wiele droższe, ale co ważniejsze odbierające podmiotowość

osobom tam kierowanym. Obecnie w części obszaru funkcjonują Środowiskowe Domy Samopomocy, jednak wsparcie to nie jest równomiernie rozłożone na obszarze i przez to jest niewystarczające oraz nie rozwiązuje problemu dotyczącego sytuacji osób z niepełnosprawnościami – uczestnikami ŚDS w sytuacji śmierci opiekuna. W związku z powyższym w ramach LSR zaproponowano przedsięwzięcie „Rozwój usług społecznych świadczonych w środowisku”, które ma być odpowiedzią na konieczność przeorganizowania społeczności lokalnych. Z uwagi na fakt, że w sektorze usług opiekuńczych z reguły zatrudniane są kobiety, a usługi te świadczone są z wykorzystaniem elastycznych form zatrudnienia i godzin pracy – realizacja tego przedsięwzięcia przyczyni się także do rozwiązywania innych problemów wskazanych w diagnozie. W szczególności: problemu rosnącego udziału kobiet w strukturze osób pozostających bez zatrudnienia. Poprzez skierowanie przedsięwzięcia do organizacji pozarządowych wzmacnia się zarówno same organizacje, jak i ich aktywność na rzecz społeczności lokalnych oraz wizerunek ngo wśród samorządów od organizacji hobbystycznych na rzeczywistych partnerów społecznych wspierających rozwój społeczności lokalnych.

- **Kobiety powracające na rynek pracy po przerwie spowodowanej opieką nad osobą zależną** - wspomniany wyżej problem dotyczy ponad 60% kobiet w strukturze osób bezrobotnych. Spowodował on konieczność (zdaniem zespołu roboczego) uznania kobiet powracających na rynek pracy po przerwie spowodowanej opieką nad osobą zależną za grupę w szczególnie trudnej sytuacji. Pierwotnie grupa miała nazwę „kobiety powracające na rynek pracy po przerwie związanej z wychowywaniem dzieci”, jednakże w wyniku dyskusji nad diagnozą obszaru zwrócono uwagę na fakt, że to głównie na kobietach w ciąży spoczywa obowiązek opieki nad osobami przewlekle chorymi, z niepełnosprawnościami czy starszymi niesamodzielnymi. Co jest z tym związane także one doświadczają trudności z powrotem na rynek pracy, po ustaniu konieczności opieki. Dla tej grupy osób w niekorzystnej sytuacji także przewiduje się wsparcie w ramach przedsięwzięcia „Rozwój usług społecznych świadczonych w środowisku”. Będą to te z grantów, które skupiać się będą na usługach wytechniowych. Ponadto w ramach działań aktywizacji – określonej w Planie komunikacji przewidziane jest podejmowanie i współorganizowanie inicjatyw na rzecz zwiększania wyrównywania szans kobiet oraz wzmacnianie ich samodzielności ekonomicznej.
- **Ludzie młodzi do 25 roku życia** - o objęcie wsparciem ludzi młodych wnioskowali wszyscy interesariusze zaangażowani w proces tworzenia LSR. Przedstawiciele samorządów z uwagi na procesy demograficzne (starzenie się społeczeństwa oraz zmniejszający się wskaźnik urodzeń), przedsiębiorcy (z uwagi na brak kadr, kandydatów do pracy, czy nawet osób chcących uczyć się zawodu). Podnosili te kwestię także przedstawiciele organizacji pozarządowych z uwagi na niską aktywność społeczną młodzieży i niedostateczne zainteresowania sprawami dotyczącymi programowania przyszłości w środowiskach lokalnych. Sprawa konieczności wzmacniania aktywności osób młodych wybrzmiewała także na warsztatach ożywienia, które Lokalna Grupa Działania „Chata Kociwia” organizowała na przełomie 2021/22 a efekty, których zostały wykorzystane przy programowaniu LSR. W warsztatach uczestniczyli również uczniowie klas średnich z powiatu starogardzkiego co pozwoliło poznać perspektywę, potrzeby i problemy młodzieży. Poznaliśmy dzięki temu także ich oczekiwania co do warunków jakich wymagają by myśleć o ustanowieniu centrum życiowego na obszarze LGD. To wszystko spowodowało, podjęcie decyzji o wyznaczeniu przedsięwzięcia dotyczącego wzmacniania aktywności społecznej osób młodych. Realizacja tego działania zaplanowana jest w formule konkursu grantowego, finansowanego z PS WPR z alokacją na poziomie 50 000,00 euro.
- **Seniorzy** - w analizie dokonanej na potrzeby opracowania diagnozy obszaru wynika, że w roku 2050 udział osób 80+ wyniesie ponad 10%, a osób 60+ blisko 30% (obecnie 17%). Jednak wiek sam w sobie nie jest wyznacznikiem znajdowania się w niekorzystnej sytuacji. Grupa ta jest bardzo różnorodna. Wśród osób, które zaliczamy do seniorów są osoby nadal aktywne zawodowo i społecznie oraz takie, które ze względu na niesamodzielną od lat nie wychodzą z domu. Uwarunkowane jest to zarówno poziomem wykształcenia seniorów jak i ich aktywnością lub jej brakiem w przeszłości. Obecnie w 8 spośród 14 gmin zorganizowane są miejsca aktywności seniorów w postaci klubu seniora. Działają również organizacje seniorskie (np. Kaliskie Stowarzyszenie Seniorów, czy Gminne Koła Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów). Jednakże w zajęciach tam zorganizowanych biorą udział osoby już aktywne, szukające rozrywki

i zaspokojenia potrzeby bycia w grupie. Członkowie grupy roboczej zwracali uwagę, że w naprawdę trudnej sytuacji są seniorzy w wieku 80+, lub/i niesamodzielni ze względu na wiek bądź chorobę, lub/i wykluczeni komunikacyjnie z powodu miejsca zamieszkania. Dla tej grupy osób w niekorzystnej sytuacji przewiduje się wsparcie w ramach przedsięwzięcia „Rozwój usług społecznych świadczonych w środowisku”. Będą to te z grantów, które skupiać się będą na usługach opiekuńczych w miejscu zamieszkania, pomocy w dostępności komunikacyjnej bądź też dostosowania miejsca zamieszkania do potrzeb związanych z wiekiem bądź niepełnosprawnością.

W poniższej tabeli przedstawiono grupy docelowe, do których kierowane będzie wsparcie w ramach poszczególnych przedsięwzięć LSR. Zakres grup wynika z wytycznych programowanych tj.: PS WPR 2023-2027 oraz FEP 2021-2027 oraz wyników diagnozy i potrzeb rozwojowych

Przedsięwzięcie	Wnioskodawcy / Grantobiorcy
Cel szczegółowy 1 Ochrona środowiska i różnorodności biologicznej obszaru Lokalnej Grupy Działania „Chata Kociewia”	
Wsparcie budowy magazynów energii wraz z infrastrukturą towarzyszącą	Osoby fizyczne, organizacje pozarządowe
Ochrona bioróżnorodności obszarów cennych przyrodniczo	JSFP, organizacje pozarządowe
Rozwój świadomości obywatelskiej o potrzebie ochrony zasobów przyrodniczych obszaru	organizacje pozarządowe
Cel szczegółowy 2 Rozwój lokalny oparty o aktywizację i wzmocnienie postaw przedsiębiorczych na obszarze Lokalnej Grupy Działania „Chata Kociewia”	
Wsparcie dla innowacji i cyfryzacji procesów w przedsiębiorstwach	Przedsiębiorcy w tym osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą
Wsparcie doradcze i szkoleniowe dla biznesu	Przedsiębiorcy w tym osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, organizacje pozarządowe
Rozwój pozarolniczych funkcji gospodarstw rolnych	Osoby fizyczne – rolnicy
Cel szczegółowy 3 Podniesienie atrakcyjności turystycznej, kulturowej i rekreacyjnej obszaru Lokalnej Grupy Działania „Chata Kociewia”	
Wsparcie rozwoju komercyjnych usług turystycznych i okołoturystycznych	Przedsiębiorcy w tym osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą,
Rozwój infrastruktury rekreacyjnej i turystycznej	JSFP
Rozwój infrastruktury kąpieliskowej	JSFP
Wzmocnienie potencjału do tworzenia partnerstw na obszarze Lokalnej Grupy Działania „Chata Kociewia”	organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy w tym osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą
Cel szczegółowy 4 Rozwój usług społecznych i wzmocnienie kapitału społecznego na obszarze Lokalnej Grupy Działania „Chata Kociewia”	
Rozwój usług społecznych świadczonych w środowisku	organizacje pozarządowe,
Rozwój infrastruktury służącej realizacji usług społecznych	organizacje pozarządowe,
Wsparcie aktywności obywatelskiej – COP	Lokalna Grupa Działania „Chata Kociewia”
Wsparcie aktywności społecznej osób młodych	organizacje pozarządowe,
Wsparcie tworzenia koncepcji Smart Villages	organizacje pozarządowe, osoby fizyczne

3. Analiza, w jaki sposób Lokalna Grupa Działania „Chata Kociewia” może wesprzeć zarówno lokalne, jak i ponadlokalne inicjatywy, szczególnie uwzględniając na danym obszarze wdrażanie pozostałych instrumentów terytorialnych wdrażanych na danym obszarze.

Lokalna Grupa Działania „Chata Kociewia” będąc partnerstwem międzysektorowym może wspierać różnorodne inicjatywy o zasięgu zarówno lokalnym jak i ponadlokalnym z uwagi na fakt, że posiada: wiedzę, możliwości i rozległą sieć partnerów. Nasze zaangażowanie w działania wykraczające poza wdrażanie LSR i RLKS dają taką szansę i możliwość. Dodatkowym atutem jest udział przedstawicieli LGD w regionalnych i ogólnopolskich gremiach, przez co mamy rozeznanie co dzieje się w innych częściach regionu i kraju i mamy możliwość implementacji dobrych praktyk na naszym obszarze. Wśród członków LGD mamy osoby będące Absolwentami Programu Liderzy PAFW, którzy są w większej sieci osób społecznie zaangażowanych. Pracownicy Biura należą do Sieci Doradców Lokalnych – certyfikowanych doradców Fimango w zakresie zarządzania finansami w organizacjach pozarządowych.

Rozdział V

Spójność, komplementarność i synergia

1. Spójność LSR

Lokalna Strategia Rozwoju Lokalnej Grupy Działania „Chata Kociewia” jest w pełni zgodna z programami i celami Unii Europejskiej, dokumentami planistycznymi na poziomie krajowym i regionalnym, a także lokalnym - powiatowym. Jest w pełni zgodna z programami i celami Unii Europejskiej, dokumentami planistycznymi na poziomie krajowym i regionalnym, a także lokalnym - powiatowym.

Program Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 jest podstawowym dokumentem, w oparciu o który powstała strategia. W związku z tym, że LSR została opracowana w oparciu o wymogi zawarte w PS WPR oczywiste jest, że jej zapisy są w pełni zgodne zarówno merytorycznie, jak i formalnie z wymogami programu. Odpowiednio do niego wskazano 3 obszary interwencji – rozwój przedsiębiorczości, rozwój małej infrastruktury publicznej, oraz kształtowanie świadomości obywatelskiej. W oparciu o nie zostały sprecyzowane cele, a następnie przedsięwzięcia. Lokalna Strategia Rozwoju jest spójna i komplementarna z następującymi celami strategicznymi PS WPR:

CS 8.P 4. Poprawa dostępu do infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej - W celu 3 Podniesienie atrakcyjności turystycznej, kulturowej i rekreacyjnej obszaru Lokalnej Grupy Działania „Chata Kociewia” zawarte są przedsięwzięcia wpisujące się w ww. cel PS WPR tj. rozwój infrastruktury rekreacyjnej i turystycznej, i rozwój infrastruktury kąpieliskowej

CS 8.P 7. Poprawa dostępu do usług komercyjnych – zgodność i spójność występuje zarówno w celu 2 LSR Rozwój lokalny oparty o aktywizację i wzmocnienie postaw przedsiębiorczych na obszarze Lokalnej Grupy Działania „Chata Kociewia” – jak i w przedsięwzięciu 3.1 Wsparcie rozwoju komercyjnych usług turystycznych i okołoturystycznych ze wspomnianego wyżej celu 3 LSR.

CS 8.P 10. Włączenie osób z grup defaworyzowanych lub wykluczonych na obszarach wiejskich – przedsięwzięcia wpisujące się w ten cel PS WPR znajdują się w celu 4 LSR Rozwój usług społecznych i wzmocnienia kapitału społecznego na obszarze Lokalnej Grupy Działania „Chata Kociewia”

CS 8.P 11. Stymulowanie rozwoju lokalnego przez innowacje, cyfryzacje i wykorzystanie potencjału endogenicznego - w tak opisany cel wpisuje się przedsięwzięcie 2.1 LSR tj.: Wsparcie dla innowacji i cyfryzacji procesów w przedsiębiorstwach

CS 8.P 12. Zaangażowanie młodych w życie lokalne, w tym w podejmowaniu decyzji, tworzenie sieci społeczność - spójność z tym celem PS WPR w LSR znajdujemy w przedsięwzięciu 4.4 wsparcie aktywności społecznej osób młodych

CS 8.P 13. Rozwój wiedzy/umiejętności: cyfryzacja, oszczędność zasobów, przedsiębiorczość, środowisko, klimat – w ten cel wpisują się następujące przedsięwzięcia LSR 1.3 Rozwój świadomości obywatelskiej o potrzebie ochrony zasobów przyrodniczych obszaru; 2.1 Wsparcie dla innowacji i cyfryzacji procesów w przedsiębiorstwach, 2.2 Wsparcie doradcze i szkoleniowe dla biznesu.

LSR w pełni wpisuje się w cele i zadania **Programu Fundusze Europejskie dla Pomorza na lata 2021-2027**, który został opracowany przez Samorząd Województwa Pomorskiego i zatwierdzony decyzją wykonawczą Komisji Europejskiej nr C (2022) 8860 z dnia 7 grudnia 2022 r. Po pierwsze, strategia zgodna jest z Priorytetem 2 Bardziej zielone Pomorze, cel (II) - wspieranie energii odnawialnej zgodnie z dyrektywą (UE) 2018/2001, w tym z określonymi w niej kryteriami zrównoważonego rozwoju. W tym zakresie zaplanowano wsparcie w celu 1, w przedsięwzięciach dotyczących wspieranie inwestycji w magazyny energii z infrastrukturą towarzyszącą ~~odnawialne źródła energii, a konkretnie magazyny energii~~. Zaplanowano w nim działania w trybie konkursu grantowego dla osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej, oraz organizacji pozarządowych, które posiadają już odnawialne źródła energii. Zastosowany zostanie mechanizm bezzwrotnego finansowania.

LSR na lata 2021-2027 jako kolejne przedsięwzięcie w celu 1 zakłada działania na rzecz wzmocnienia ochrony i zachowania przyrody, różnorodności biologicznej oraz zielonej infrastruktury, w tym na obszarach miejskich. Ograniczenie wszelkich rodzajów zanieczyszczenia w całości odpowiada Priorytetowi 2 Bardziej zielone Pomorze, w tym jego celowi (VII). Także i tu zostanie zastosowany instrument bezzwrotny. Operacje będą obejmować wspieranie działań o charakterze inwestycyjnym, ale też miękkich działań badawczych, edukacyjnych i promocyjnych, w różnorodnych formach.

W celu 3, odpowiednio do ujętego w FEP Priorytetu 6 Fundusze Europejskie dla silnego społecznie Pomorza, w tym jego celu (VI), LGD „Chata Kociewia” zaplanowała przedsięwzięcie dotyczące realizacji operacji inwestycyjnych, które posłużą wzmocnieniu roli zrównoważonej turystyki w rozwoju gospodarczym, włączeniu społecznym i innowacjach społecznych. Poprzez instrument bezzwrotny wspierana będzie budowa bezpiecznych kąpielisk. Dodatkowo w przedsięwzięciu dotyczącym wsparcia komercyjnych usług turystycznych i okołoturystycznych – finansowanym z PS WPR, Lokalna Grupa Działania „Chata Kociewia” zobowiązuje się do premiowania inwestycji dotyczących rozwoju turystyki konnej - by wzmocnić realizację przedsięwzięcia strategicznego Pomorskie Szlaki Konne. Zbudowana infrastruktura będzie otwarta i publiczna, a także odpowiednio do rodzaju, dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami i seniorów.

W celu 4 dotyczącym rozwoju kapitału społecznego na obszarze wiejskim objętym LSR przewidziano inwestycje w obiekty służące świadczeniu usług społecznych w środowisku lokalnym w formie zdeinstytucjonalizowanej, co odpowiada celowi (III) w Priorytecie 6 Fundusze Europejskie dla silnego społecznie Pomorza. Zastosowany zostanie instrument bezzwrotny, a rozwinięta dzięki temu infrastruktura będzie mieć ogólnodostępny i niekomercyjny charakter i będzie służyć realizacji szeroko rozumianych usług społecznych, na rzecz osób znajdujących się w szczególnej sytuacji. Operacje będą polegać na modernizacji obiektów publicznych, w tym likwidacji barier architektonicznych.

Uzupełniając do wskazanego wyżej przedsięwzięcia zaplanowano wsparcie operacji polegających na rozwoju usług społecznych świadczonych w środowisku, co wpisuje się w cel (k), Priorytetu 5 Pomorze o silniejszym wymiarze społecznym. Poprzez konkurs grantowy przyznawana będzie pomoc bezzwrotna, a ze świadczonych usług beneficjenci ostateczni będą korzystać bezpłatnie.

Lokalna Strategia Rozwoju zgodna jest także z **założeniami ZIT dla Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Starogardu Gdańskiego 2030**. W skład obszaru MOF Starogard wchodzi gminy leżące na obszarze LGD to są gminy: Bobowo, Zblewo oraz Starogard Gd. Oprócz tego MOF tworzą powiat starogardzki oraz Miasto Starogard Gd. W założeniach ZIT określono 3 priorytety:

- I. Silna gospodarka i wysoka mobilność - w ramach tego priorytetu zakłada się następujące kierunki rozwoju: prowadzenie aktywnych działań na rzecz rozwoju przedsiębiorczości i innowacyjności; wzmocnienie działań na rzecz cyfryzacji MOF, rozwój infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej, zwiększenie mobilności mieszkańców. Cel i kierunki rozwoju spójne są i komplementarne z LSR, która w celu 2 Rozwój lokalny oparty i aktywizacje i wzmocnienie postaw przedsiębiorczych na obszarze Lokalnej Grupy Działania „Chata Kociewia” zawiera przedsięwzięcia dotyczące wsparcia dla innowacji i cyfryzacji procesów w przedsiębiorstwach rozwoju pozarolniczych funkcji gospodarstw rolnych, ale także wsparcie doradcze i szkoleniowe dla biznesu. W celu 3 Podniesienie atrakcyjności turystycznej, kulturowej i rekreacyjnej obszaru LGD – zawierają się przedsięwzięcia dotyczące zarówno wsparcia

rozwoju komercyjnych usług turystycznych jak i rozwoju publicznej infrastruktury rekreacyjnej i turystycznej w tym kąpielisk.

- II. Czysta energia, czyste środowisko - w ramach tego priorytetu zakłada się następujące kierunki rozwoju: zmniejszenie emisyjności i poprawa jakości powietrza; adaptacja do zmian klimatu i rozwój infrastruktury technicznej; rozwój energetyki opartej o OZE, ochrona różnorodności biologicznej. Wymienione przedsięwzięcia są komplementarne i spójne z przedsięwzięciami z celu 1 LSR takimi jak: Wsparcie budowy magazynów energii wraz z infrastrukturą towarzyszącą, Ochrona bioróżnorodności obszarów cennych przyrodniczo oraz Rozwój świadomości obywatelskiej o potrzebie ochrony zasobów przyrodniczych obszaru.
- III. Otwarte zdrowe i wykwalifikowane społeczeństwo - w ramach tego priorytetu zakłada się następujące kierunki rozwoju: wsparcie edukacji na wszystkich szczeblach, dostosowanie kwalifikacji do rynku pracy; podniesienia jakości i dostępności usług zdrowotnych; działania na rzecz włączenia do społeczeństwa imigrantów -ten cel z założeń ZIT jest spójny i komplementarny z celem 4 LSR Rozwój usług społecznych i wzmocnienie kapitału społecznego na obszarze Lokalnej Grupy Działania „Chata Kociewia”. Wpisuje się także w przedsięwzięcie 2.2 LSR dotyczące wsparcia doradczego i szkoleniowego dla biznesu.

Lokalna Strategia Rozwoju zgodna jest także ze **Strategią Terytorialną Partnerstwa Obszaru Światowego Rezerwatu Biosfery „Bory Tucholskie”** (Strategia Terytorialna POŚRBBT). W skład tego partnerstwa wchodzi 6 gmin leżących na obszarze LGD – są to gminy: Czarna Woda, Kaliska, Lubichowo, Osieczna, Osiek, Stara Kiszewa. Cele strategiczne Partnerstwa:

- 1) Zrównoważony rozwój Rezerwatu Biosfery Borów Tucholskich w zakresie ochrony zasobów środowiska naturalnego i bezpieczeństwa mieszkańców, determinujący wysoką jakość życia na tym obszarze - Cel ten jest zgodny z celem 1 LSR Ochrona środowiska i różnorodności biologicznej obszaru Lokalnej Grupy Działania „Chata Kociewia” . W 1 cel strategiczny Strategii Terytorialnej POŚRBBT wpisują się przedsięwzięcia 1.1 Wsparcie budowy magazynów energii wraz z infrastrukturą towarzyszącą, 1.2 Ochrona bioróżnorodności obszarów cennych przyrodniczo oraz 1.3 Rozwój świadomości obywatelskiej o potrzebie ochrony zasobów przyrodniczych obszaru.
- 2) Wzrost konkurencyjności gospodarki Rezerwatu Biosfery Bory Tucholskie w oparciu o wydajny system komunikacyjny oraz zasoby dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego – Zakres tego celu jest komplementarny z celem 3 LSR Podniesienie atrakcyjności turystycznej, kulturowej i rekreacyjnej obszaru Lokalnej Grupy Działania „Chata Kociewia” z jej przedsięwzięciami dotyczącymi rozwoju niekomercyjnej infrastruktury rekreacyjnej i turystycznej (w tym kąpielisk) oraz rozwoju komercyjnych usług turystycznych i okołoturystycznych.

⋮

Lokalna Strategia Rozwoju jest spójna i komplementarna w odniesieniu do celów **Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030**. Cele LSR zgodne są z wszystkimi celami strategii województwa.

- 1. Cel strategiczny 1 „Trwałe bezpieczeństwo”. W ramach przedmiotowego celu strategicznego określony został cel operacyjny 1.1 „Bezpieczeństwo środowiskowe”, na które składa się następujący kierunek działania w zakresie różnorodności biologicznej i zasobów przyrodniczo-krajobrazowych, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów objętych formami przyrody, korytarzy ekologicznych oraz krajobrazów priorytetowych. Ma to swoje odzwierciedlenie w zapisach LSR w postaci celów/zakresów wsparcia dotyczących ochrony środowiska naturalnego oraz bioróżnorodności (cel 1), obszarów cennych przyrodniczo. W ramach celu operacyjnego 1.2 Bezpieczeństwo energetyczne i kierunki działania w zakresie rozwoju OZE m.in. poprzez wzmocnianie energetyki obywatelskiej, w tym w połączeniu z likwidacją źródeł tzw. niskiej emisji, a także tworzenie wysp energetycznych, klastrów energii oraz spółdzielni energetycznych zachodzi spójność i synergia współdziałania z LSR. Ukazuje to również cel 1 ukierunkowany w przedsięwzięciu pt. Wsparcie budowy magazynów energii wraz z infrastrukturą towarzyszącą.
- 2. Cel strategiczny 2. „Otwarta Wspólnota Regionalna”, w ramach którego został określony cel operacyjny 2.2 „Wrażliwość społeczna” ukierunkowany na działania w zakresie: rozwoju usług społecznych (w tym kadry i infrastruktury), w szczególności w formule zdeinstytucjonalizowanej, przy wykorzystaniu potencjału PES

i NGO, na rzecz rodzin, osób z niepełnosprawnościami, osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu i ich opiekunów oraz seniorów; likwidacji barier instytucjonalnych i fizycznych w dostępie do wszystkich usług publicznych, m.in. poprzez stosowanie zasad projektowania uniwersalnego; aktywizacji i (re)integracji społecznej oraz zawodowej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu i ich opiekunów, seniorów, osób z niepełnosprawnościami, kobiet, dzieci i młodzieży. Zapisy te mają odzwierciedlenie w LSR w celu 4 Rozwój usług społecznych i wzmocnienie kapitału społecznego na obszarze Lokalnej grupy Działania „Chata Kociewia”. W tym celu zawierają się przedsięwzięcia dotyczące rozwoju usług społecznych świadczonych w środowisku, poprawy infrastruktury służącej realizacji tychże, oraz wsparcia aktywności społecznej osób młodych oraz aktywności obywatelskiej.

3. Cel strategiczny 3. „Odporna gospodarka”, w ramach którego został sprecyzowany cel operacyjny 3.3 „Oferta turystyczna i czasu wolnego” ukierunkowany na poprawie jakości, kompleksowości i dostępności oferty czasu wolnego, w tym oferty turystycznej, sportowej i kulturalnej dla mieszkańców i turystów. Jest to komplementarne z celami i kierunkami działań w LSR w szczególności z celem 3 Podniesienie atrakcyjności turystycznej, kulturowej i rekreacyjnej obszaru Lokalnej Grupy Działania „Chata Kociewia”, który zawiera przedsięwzięcia dotyczące rozwoju infrastruktury rekreacyjnej, turystycznej i kąpieliskowej oraz wsparcie rozwoju komercyjnych usług turystycznych.

Dokumentami, które zoperacjonalizują i uszczegóławiają zapisy strategii województwa są Regionalne Programy Strategiczne – i tak LSR jest zgodna z: **„Regionalnym Programem Strategicznym w zakresie bezpieczeństwa środowiskowego i energetycznego”** Priorytet 1.2 „Różnorodność biologiczna i krajobraz” - działanie 1.2.3 „Ochrona walorów przyrodniczo-krajobrazowych w szczególności na obszarach objętych formami ochrony przyrody oraz przeciwdziałanie fragmentacji przestrzeni przyrodniczej” wpisuje się w ten zakres. Podobnie jak przedsięwzięcie P.1.2 „Ochrona bioróżnorodności obszarów cennych przyrodniczo”. Priorytet 2.1 „Czysta energia”, Odpowiednio do tego w LSR zaplanowano wsparcie ze środków Programu FEP budowy magazynów energii elektrycznej dla osób fizycznych i organizacji pozarządowych.

„Regionalny Program Strategiczny w zakresie gospodarki, rynku pracy, oferty turystycznej i czasu wolnego”
Cel szczegółowy 3. „Inspirująca oferta turystyczna i czasu wolnego”.

Przedsięwzięcia P.3.1 Wsparcie dla rozwoju komercyjnych usług turystycznych – z preferencją dla rozwoju turystyki konnej (PS WPR), P. 3.2 Rozwój infrastruktury rekreacyjnej i turystycznej (PS WPR) oraz P.3.3 Rozwój infrastruktury kąpieliskowej FEP – EFRR). Wpisują się wprost w przytoczony cel RP, przyczyniając się do osiągnięcia jego wskaźników.

„Regionalny Program Strategiczny w zakresie bezpieczeństwa zdrowotnego i wrażliwości społecznej”.

Cel szczegółowy 2 „Wrażliwość społeczna” programu zakłada rozwój usług na rzecz włączenia społecznego. W swoim zakresie interwencji ma m.in.: „deinstytucjonalizację usług na rzecz seniorów, osób z niepełnosprawnością ..., Upowszechnienie usług społecznych świadczonych w społeczności lokalnej np. usługi asystenckie, opiekuńcze..., Rozwój oferty opieki wytechnieniowej dla osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu (m.in. seniorów, osób z niepełnosprawnościami, długotrwale i ciężko chorych)..., animacja społeczności lokalnych,”. Ten zakres pokrywa się z zapisami LSR. Przedsięwzięcia wpisujące się w Program przewidziane są w LSR w celu 4 związanym ze wzmocnieniem kapitału społecznego i będą finansowane zarówno z FEP (EFRR i EFS+), jak i PS WPR.

Lokalna Grupa Działania „Chata Kociewia” jest usytuowana na terenie 2 powiatów: kościerskiego i starogardzkiego.

Powiat Kościerski: LSR wpisuje się w misję **Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Ziemi Kościerskiej na lata 2010-2025**, która zakłada, że „Działania samorządów i pozostałych instytucji odpowiedzialnych za wdrażanie Strategii mają na celu uczynienie Ziemi Kościerskiej obszarem wysokiej jakości życia. W tym celu dążymy do: Podniesienia konkurencyjności gospodarki regionu; Poprawy dostępności komunikacyjnej i spójności wewnętrznej obszaru; Poprawy stanu środowiska naturalnego; Podniesienia umiejętności i aktywności mieszkańców Ziemi Kościerskiej. Nasze działania opieramy o zasadę „zrównoważonego rozwoju społeczeństwa i gospodarki, poszanowanie środowiska naturalnego oraz racjonalne wykorzystanie zasobów obszaru...”. LSR przyczynia się do

realizacji następujących celów założonych w Strategii Powiatu Kościerskiego: Cel strategiczny I „Podniesienie konkurencyjności gospodarczej i atrakcyjności inwestycyjnej oraz turystycznej Ziemi Kościerskiej”, Cel operacyjny I.1. „Tworzenie sprzyjającego klimatu dla rozwoju gospodarki i przedsiębiorczości”, Cel operacyjny I.3. „Systemowe wsparcie promocji gospodarczej i turystycznej oraz pozyskiwania nowych inwestorów”; Cel strategiczny III „Poprawa stanu środowiska naturalnego i racjonalne wykorzystanie zasobów Ziemi Kościerskiej”, Cel operacyjny III.1. „Poprawa stanu środowiska naturalnego poprzez działania inwestycyjne i informacyjno – edukacyjne oraz koordynację działań w zakresie zadań informacyjno-edukacyjnych”; Cel strategiczny IV „Wsparcie rozwoju kompetencji i aktywności mieszkańców oraz budowa zintegrowanego społeczeństwa na Ziemi Kościerskiej”, Cel operacyjny IV.3. „Wzmacnianie tożsamości regionalnej i integracja społeczeństwa obszaru”.

Powiat Starogardzki: Zaplanowane w LSR przedsięwzięcia wprost wpisują się w **Strategię Rozwoju Powiatu Starogardzkiego na lata 2021-2027**; która swoje cele strategiczne określiła jako: Cel strategiczny 1. Poprawa stanu i warunków bezpieczeństwa środowiskowego – Cel 1 LSR; Cel strategiczny 2. Rozwój gospodarczy i infrastrukturalny powiatu - Cele 2 i 3 LSR; Cel strategiczny 3. Rozwój ochrony zdrowia i polityki społecznej – Cel 4 LSR; Cel strategiczny 4. Rozwój edukacji i kapitału społecznego – Cel 4 LSR.

2. Komplementarność

Każdy obszarów LSR zakłada zintegrowane i komplementarne zróżnicowane działania dla podmiotów z różnych sektorów, wpływając na wybrane aspekty życia lokalnych społeczności.

LSR zaprojektowana została taki sposób, aby operacje inwestycyjne uzupełniane były operacjami miękkimi realizowanymi w formule grantowej. Dodatkowo w przeważającej części LSR środki z FEP uzupełniają bądź są uzupełniane środkami z PS WPR.

Tak jest w celu 1 – Ochrona środowiska i różnorodności biologicznej obszaru Lokalnej Grupy Działania „Chata Kociewia” środowiskowym, gdzie obok przedsięwzięć dotyczących OZE (budowy magazynów energii) i ochrony obszarów cennych przyrodniczo – uzupełniająco przewiduje się granty z zakresu rozwoju świadomości obywateli o potrzebie ochrony zasobów przyrodniczych obszaru.

Podobnie jest w celu 3 – Podniesienie atrakcyjności turystycznej, kulturowej i rekreacyjnej obszaru Lokalnej Grupy Działania „Chata Kociewia” – gdzie obok inwestycji w infrastrukturę rekreacyjną niekomercyjną w PS WPR przewidziano również realizację przedsięwzięć dotyczących budowy i modernizacji kąpielisk finansowanych z FEP, jak i rozwoju komercyjnych usług z preferencją dla inwestycji dotyczących turystyki konnej. Dodatkowo, odpowiadając na potrzeby wynikające z diagnozy, w celu 2 zabezpieczono środki na realizację projektów grantowych służących wzmacnianiu partnerstwa na obszarze. Ten zakres będzie finansowany ze środków PS WPR. Po drugie, zbliżony charakter będą miały inwestycje w infrastrukturę turystyczną, która służyć będzie przyjezdnym i mieszkańcom do celów rekreacyjnych. Przewidziano tu inwestycje wykorzystujące naturalne zasoby i możliwości, głównie przyrodnicze, obszaru stowarzyszenia. Wszystkie inwestycje mają w jak najmniejszym stopniu wpływać na stan środowiska naturalnego i klimatu.

W celu 4 – Rozwój usług społecznych i wzmocnienie kapitału społecznego na obszarze Lokalnej Grupy Działania „Chata Kociewia” – tutaj obok środków z FEP (EFRR i EFS+ zaangażowaliśmy środki z PS WPR by wzmocnić działania i trwale rozwiązać problemy określone w diagnozie. W ramach środków z FEP realizowane będą operacje służące poprawie infrastruktury dot. świadczenia usług społecznych i uzupełniająco granty dotyczące realizacji tych usług w środowisku. Jednocześnie nie możemy pominąć wniosków płynących z diagnozy i ze środków z PS WPR. Zaplanowaliśmy przedsięwzięcia służące wzmocnieniu organizacji pozarządowych działających na obszarze oraz służące wzmocnieniu aktywności społecznej osób młodych. Tak zaplanowane przedsięwzięcia w celu 4 pozwolą na długofalowe działania odpowiadające na wyzwania wynikające z demografii na obszarze. Dodatkowo w celu 4 zawarto przedsięwzięcie służące opracowaniu koncepcji Smart Villages.

Przedsięwzięcia realizowane w ramach celu 2 w całości finansowane będą z PS WPR. Jednakże i one są wobec siebie komplementarne – inwestycje w innowacje i cyfryzacje procesów w sektorze gospodarczym uzupełniane są

doradztwem i szkoleniami, których deficyty na obszarze zgłaszali przedsiębiorcy. Przedsięwzięcie dotyczące rozwoju pozarolniczych funkcji gospodarstw rolnych jest komplementarne wobec projektów grantowych służących wzmocnieniu partnerstwa na obszarze zawartym w celu 3. **3. Synergia**

Synergia to współistnienie różnych czynników powodujące, że łączny efekt ich interakcji jest większy niż efekty ich osobnego działania. Przyjąć należy, że efekt synergii obszaru objętego LSR można obserwować już od momentu rozpoczęcia prac nad jej tworzeniem. Gdyż na skutek spotkań, warsztatów, wymiany doświadczeń oraz publikacji częściowych efektów prac nad strategią na obszarze zaczęły zachodzić zmiany i zaczęły być wdrażane pomysły będące odpowiedzią na najpilniejsze potrzeby obszaru. Jest to charakterystyczną cechą działalności Stowarzyszenia, począwszy od etapu rozpoznania potrzeb i planowania LSR, poprzez realizację strategii, aż po jej monitorowanie i ewaluację. Wiosną 2022 r. przystępując do opracowania LSR przeprowadzono konsultacje dotyczące optymalnego składu Zespołu Roboczego. Ich celem był taki dobór członków zespołu, który zapewni pozyskanie najlepszej wiedzy o potrzebach i możliwościach obszaru LSR – naszym priorytetem w wyborze członków zespołu było, aby w jego składzie znaleźli się ważni interesariusze, którzy dotąd nie angażowali się w prace LGD. Uznaliśmy, że członkowie Stowarzyszenia (a zwłaszcza osoby zasiadające w jego organach) mają obowiązek włączyć się w prace na LSR - dlatego do zespołu powołaliśmy głównie osoby dotąd nie związane z LGD, a odgrywające znaczącą rolę na obszarze. Podczas warsztatów i prezentacji można było zaobserwować jak wzajemnie się oni inspirują, dzieląc się swoimi doświadczeniami. Synergiczny efekt LSR wynika też z umiejętnego połączenia możliwych do wykorzystania funduszy, co zaplanowano w każdym z obszarów. Planując strategię braliśmy pod uwagę możliwości finansowania z innych źródeł i tak np. granty dotyczące rozwoju usług społecznych traktujemy jako możliwość przetestowania na obszarze zapotrzebowania na różne rodzaje usług, jednocześnie przewidując wsparcie dla zainteresowanych ngo w konkursach otwartych w ramach FEP na usługi społeczne. Podobnie rzecz ma się z przedsięwzięciem dotyczącym budowy magazynów energii wraz z infrastrukturą towarzyszącą – jest ono wspierające wobec innych programów krajowych (np. mój prąd), bądź też instrumentów terytorialnych (MOF w ramach FEP) i uzupełniające, wzmocniające efekty tamtych programów. Ważną cechą LSR, typową dla lokalnych grup działania, są wspólne działania różnych podmiotów. Operacje podejmowane przez kilka podmiotów, zwłaszcza przez podmioty z różnych sektorów są premiowane w procedurze wyboru operacji. Znajduje to odzwierciedlenie w kryteriach wyboru. Ten mechanizm jest stosowany w LGD „Chata Kociewia” od lat, także w perspektywie 2014-2020. Wspólne działania rozpoczynają się już na etapie planowania operacji, a ich finałem jest wspólna realizacja. Dzięki temu działanie lepiej odpowiada na potrzeby partnerów, przebiega sprawnie, ale przynosi także lepszy efekt promocyjny dla Lokalnej Grupy Działania „Chata Kociewia” i Programu Leader, bo wiedzę o nim mają środowiska wszystkich współpracujących podmiotów. Ponadto tak rozpoczęta współpraca może przenieść się na kolejne wspólne przedsięwzięcia partnerów.

4. Wartość dodana podejścia LEADER

Niewątpliwie wartością dodaną podejścia LEADER jest fakt, iż planowanie rozwoju oparte jest o rzeczywisty i realny udział społeczeństwa. LSR powstała przy udziale szerokiego udziału społeczności lokalnej i będzie także wdrażana przy jej udziale. Mieszkańcy obszaru są włączani w proces tworzenia LSR na każdym jego etapie od diagnozy poprzez analizę zasobów i ocenę potencjałów, dalej przez ustalenie celów i podział dostępnych środków, aż po wybór i ostatecznie realizację operacji. Buduje to podmiotowość mieszkańców obszaru i daje poczucie wpływu na rozwój małych ojczyzn. Lokalna Grupa Działania „Chata Kociewia” faktyczną pracę nad projektowaniem LSR na nadchodzące lata rozpoczęła na przełomie 2021/2022 roku organizując cykl 6 warsztatów dotyczących żywienia społeczno-gospodarczego i aktywizacji rynku pracy. Spotkania te pozwoliły nam nie tylko poznać oczekiwania interesariuszy, ale także poznać ich spojrzenie na obszar. Materiał z tych spotkań był cennym materiałem źródłowym, który uzupełniony o dane statystyczne stał się wyjściem do przygotowania diagnozy obszaru. Wartością dodaną jest także fakt, iż LSR przygotowana jest pod potrzeby, oczekiwania i wykorzystuje potencjał obszaru – każda społeczność rozwija się w innym tempie i w inny sposób. Dzięki podejściu LEADER możemy programować rozwój obszaru dostosowując się do gotowości interesariuszy na zmianę (np. w jednym z pierwszych projektów LGD był ten dotyczący budowania marki lokalnej – wówczas środowisko gospodarcze nie było gotowe na taki krok – teraz samo zgłasza taką potrzebę). Nie sposób nie wspomnieć o znaczeniu zintegrowania i partnerstwa w rozwoju obszaru. Podejście LEADER uczy współpracy i rozwiązywania problemów obszaru poprzez współdziałanie i łączenie

zasobów. Ukazuje, że celem nie jest pozyskanie środków przez danego beneficjenta, a pozyskanie środków na rozwiązanie problemu, który znacząco poprawi sytuację w danym środowisku lokalnym.

W naszym LSR w budżecie finansowa alokacja środków dedykowanych podmiotom publicznym, wykorzystujących fundusze PS WPR, wynosi 21,6%, a więc jest mniejsza od wartości granicznej opisanej w tym programie strategicznym. Jest to odpowiedź na zgłaszane na spotkaniach konsultacyjnych problemy, że zbyt mała część poprzedniej LSR skierowana była dla ngo, a te konkursy, które były przeznaczone dla sektora społecznego były trudne do realizacji. Także ewaluacja LSR 2014-2020 wskazywała na potrzebę większej realizacji przedsięwzięć dedykowanych ngo.

Tym co przemawia za stosowaniem podejścia RLKS w planowaniu rozwoju jest fakt, iż podejście to pozwala na dostosowanie rozwoju do potrzeb i możliwości danej społeczności. W obecnej LSR dużą rolę przykładają się do sieciowania interesariuszy i wzmacniania aktywności ludzi młodych. Jest to odpowiedzią na zapotrzebowanie lokalnych pracodawców zrzeszonych w Cechu Rzemiosł, którzy szukając rozwiązania dla swoich problemów zaangażowali się w prace na LSR, podnosząc kwestię konieczności podjęcia wspólnych działań.

Podsumowując – dzięki podejściu LEADER mieszkańcy i zrzeszające ich organizacje oraz działające w ich imieniu samorządy i podległe im jednostki, a także uczestniczący w tym procesie przedsiębiorcy wypracowali strategię odpowiadającą na najważniejsze potrzeby i optymalnie wykorzystującą posiadane zasoby, a także wskazali grupy osób znajdujących się szczególnie trudnej sytuacji.

Rozdział VI **Cele i wskaźniki**

1. Analiza SWOT

Cele Lokalnej Strategii Rozwoju ukazują oczekiwania lokalnej społeczności co do pożądanego stanu danego fragmentu rzeczywistości na obszarze, który winien zostać osiągnięty poprzez wdrożenie LSR. Mają one charakter ogólny. Natomiast przedsięwzięcia to zespoły różnorodnych operacji realizowanych przez różne podmioty przybliżające do osiągnięcia stanu docelowego. Przedsięwzięcia są narzędziem usunięcia przyczyn problemów, które występują na obszarze. Cele oraz przypisane im przedsięwzięcia, były formułowane z udziałem przedstawicieli lokalnej społeczności, co opisano we wcześniejszych rozdziałach. Praca nad zdefiniowaniem celów rozpoczęła się na etapie diagnozy. Podczas spotkań i dzięki badaniom ankietowym nastąpiła identyfikacja głównych problemów i potrzeb interesariuszy obszaru LGD. Dane te w celu sformułowania diagnozy uzupełniono o dane statystyczne dla obszaru.

Pracując nad sformułowaniem celów LGD „Chata Kociewia” zdecydowała, że powszechność występowania danego problemu, uciążliwość dla lokalnej społeczności lub jej części oraz niemożność bądź trudność zaspokojenia w oparciu o inne programy lub działania innych instytucji będą decydowały o wyborze.

Na tak wybrane problemy nałożono następnie dostępne zakresy interwencji wynikające z PS dla WPR oraz Programu FEP. Dla niektórych z problemów niemieszczących się w tych 2 źródłach wsparcia poszukiwano możliwości w innych programach.

W kolejnym etapie dotychczasowe ustalenia połączono z potencjałem obszaru, czyli oceniono na ile proponowane działania mogą zainteresować potencjalnych beneficjentów. Brano tu pod uwagę zarówno możliwości organizacyjne i kadrowe, jak i możliwości finansowe, bowiem jedynie pewna część operacji może być sfinansowana za pośrednictwem LGD „Chata Kociewia” w 100%. Zanalizowano różne kombinacje zakresów wsparcia i realizatorów, a także działania partnerskie, tak by wybrać rozwiązania optymalne, najbardziej efektywne.

Definiując cele lokalnej strategii przeanalizowano zależności przyczynowo- skutkowe pomiędzy zdiagnozowanymi problemami a sposobami ich rozwiązania. Zidentyfikowany problem ogólny był podstawą nazwania celu, zaś przedsięwzięcie prowadziło do usunięcia przyczyny owego problemu.

Dla usystematyzowania zebranych informacji i prawidłowego zdefiniowania celów przeprowadzono uproszczoną analizę SWOT.

Lp.	MOCNE STRONY	Lp.	SŁABE STRONY
M 1	Dobre skomunikowanie obszaru LGD,, Chata Kociewia”: drogi: krajowe 22, wojewódzkie 214, 222, 229, 224, autostrada A1, drogi powiatowe i lokalne; linia kolejowa nr 203 Tczew – Chojnice,	S 1	Niewystarczające wsparcie dla początkującego biznesu i mikroprzedsiębiorstw,
M 2	Rozwijająca się infrastruktura publiczna (szkoły, przedszkola, infrastruktura sportowa),	S 2	Niewystarczająca współpraca wewnątrz sektora gospodarczego,
M 3	Teren atrakcyjny turystycznie, w tym dla aktywnych form wypoczynku i rekreacji (lasy, jeziora, rzeki),	S 3	Migracja młodych do większych ośrodków (Trójmiasto),
M 4	Rozwijająca się baza turystyczna (noclegowa, gastronomiczna, czasu wolnego w tym aktywnego wypoczynku),	S 4	Niewystarczająca współpraca pomiędzy sektorem społecznym, gospodarczym i publicznym w zakresie promocji walorów turystycznych i kulturowych regionu,
M 5	Rozbudowana baza szlaków turystycznych (pieszych, rowerowych, kajakowych i konnych),		
M 6	Zróżnicowania obszaru pod względem gospodarczym i promocji,	S 5	Niedostateczna oferta istniejącej lokalnej bazy noclegowej,
M 7	Posiadane tereny pod rozwój gospodarczy,	S 6	Niedostateczna infrastruktura turystyczna i rekreacyjna w stosunku do możliwości terenu (np. do uprawiania turystyki konnej),
M 8	45,5% powierzchni objęta formami ochrony przyrody,	S 7	Niewystarczająca promocja regionu Kociewia,
M 9	Brak uciążliwego przemysłu,	S 8	Zbyt niska liczba i jakość istniejących kąpielisk,
M 10	Rosnąca świadomość ekologiczna mieszkańców,	S 9	Zbyt niska jakość oraz zakres usług świadczonych w części obiektów noclegowych,
M 11	Rosnące zainteresowanie wymianą kotłów c.o. na wykorzystujące OZE,		
M 12	Rosnąca dbałość o stan środowiska wśród mieszkańców,	S 10	Słabo rozwinięte przetwórstwo i sprzedaż bezpośrednio do klienta lokalnych produktów rolnych,
M 13	Wyraźna odrębność kulturowa regionu Kociewie,	S 11	Rozdrobnione niskotowarowe rolnictwo produkujące głównie na własne potrzeby,

M 14	Dość dobrze ugruntowana świadomość regionalna społeczności lokalnych,	S 12	Zbyt duża liczba osób utrzymujących się z rolnictwa – problem z bezrobociem ukrytym na obszarze LGD, zagrożenie rolników i ich domowników ubóstwem i wykluczeniem społecznym,
M 15	Duża różnorodność organizacji pozarządowych na terenie powiatu starogardzkiego,	S 13	Oparcie lokalnych źródeł energii o paliwa konwencjonalne, niewystarczająca liczba źródeł energii opartych o OZE,
M 16	Istniejące konkursy dotacyjne w gminach, powiecie oraz prowadzone przez LGD „Chata Kociewia” (Działaj Lokalnie, Nowy Akumulator Społeczny),	S 14	Rosnąca antropopresja na walory przyrodnicze ze strony ruchu turystycznego,
M 17	Wzrost liczby ludności na obszarze LGD „Chata Kociewia”,	S 15	Duże i rosące zanieczyszczenie środowiska naturalnego w tym na obszarach chronionych. Niedostateczna świadomość turystów dotycząca potrzeby ochrony lokalnych walorów przyrodniczych i negatywnego wpływu turystyki,
M 18	Zauważalne zainteresowanie podejmowaniem wspólnych działań przez mieszkańców, biznes i ngo – dostrzeżenie szansy na rozwój,	S 16	Niedostateczna wiedza mieszkańców na temat ochrony środowiska, w tym obszarów chronionych cennych przyrodniczo,
M 19	Przychylność mieszkańców w stosunku do cudzoziemców,	S 17	Niska aktywność organizacji pozarządowych,
M 20	Funkcjonujące organizacje pracodawców i rzemieślników (SKB, CECH).	S 18	Słaby rozwój ekonomii społecznej na obszarze LGD „Chata Kociewia”,
		S 19	Niski poziom wiedzy i kompetencji funkcjonujących organizacji pozarządowych o uwarunkowaniach prawnych, finansach i metodach pracy ze społecznością,
		S 20	Niewystarczająca wiedza podmiotów publicznych i gospodarczych w zakresie możliwości współpracy z ngo, w tym uwarunkowań prawnych,
		S 21	Słaba nasycenie usługami społecznymi świadczonymi w środowisku w stosunku do potrzeb,
		S 224	Relatywnie wysoka liczba dzieci w pieczy zastępczej – brak chętnych do przyjęcia dzieci do rodziny, konieczność budowy instytucjonalnej placówki

		S 23	Mała liczba działań dot. wsparcia rodzin, pomocy psychologicznej, na obszarze LGD „Chata Kociewia”,
		S 24	Brak oferty kulturalnej rozrywkowej dla ludzi młodych adekwatnej do ich oczekiwań,
		S 25	Niski poziom zaangażowania ludzi młodych w życie społeczności obszaru
		S 26	Zagrożenie trwałą marginalizacją 4 z 14 gmin obszaru LGD „Chata Kociewia”,
		S 27	Niski poziom wiedzy mieszkańców w zakresie ochrony środowiska, edukacji prozdrowotnej, ale też komunikacji i wspólnego działania,
		S 28	Niewystarczająca promocja lokalnych sukcesów, dobrych praktyk,
		S 29	Niewystarczająca oferta świetlic wiejskich,
		S 30	Niewystarczająca wiedza mieszkańców o przysługujących im uprawnieniach w ramach systemu wsparcia pomocy społecznej,
		S 31	Wzrost zagrożeń związanych z niską odpornością psychiczną,
		S 32	Zmniejszenie wartości zawodowych i osobistych w tym etosu pracy,
		S 33	Niewystarczający poziom skomunikowania obszaru transportem publicznym,
		S 34	Postrzeganie obszaru LGD, jako zaściankowego tzn.: nie dającego możliwości rozwoju i realizacji zamierzeń przez młodych.

Lp.	SZANSE	Lp.	ZAGROŻENIA
SZ 1	Możliwość pozyskiwania środków publicznych w tym z UE na realizację inicjatyw,	Z 1	Wysoka inflacja i jej wpływ na sytuację przedsiębiorstw,
SZ 2	Wzrost zainteresowania spędzaniem czasu wolnego na obszarach wiejskich,	Z 2	Wzrost cen i wpływ na sytuację materialną mieszkańców oraz turystów,

SZ 3	Wzrost zainteresowania aktywnym wyciecznikiem,	Z 3	Wpływ wojny w Ukrainie na sytuację społeczno-gospodarczą w kraju i na świecie,
SZ 4	Napływ imigrantów (w tym z Ukrainy), ich wpływ na lokalną gospodarkę, rynek pracy, demografię itd.	Z 4	Wyjazd młodych, wykształconych, przedsiębiorczych osób z regionu,
SZ 5	Modernizacja infrastruktury drogowej, kolejowej przez administrację centralną zwiększająca dostępność obszaru,	Z 5	Demografia – starzenie się społeczeństwa, mniejsza dzietność i liczba urodzeń,
SZ 6	Polityka energetyczna, proekologiczna państwa i UE,	Z 6	Wirtualny styl życia młodych i wykluczenie cyfrowe starszych,
SZ 7	Niższe koszty utrzymania na obszarach wiejskich,	Z 7	Niestabilność prawa i świadczenie socjalne ograniczające podejmowanie pracy,
SZ 8	Wzrost zainteresowania i świadomości dotyczącej zdrowego trybu życia, żywności,	Z 8	Zmiany prawa mające wpływ na ograniczenie rozwoju odnawialnych źródeł energii,
SZ 9	Możliwość świadczenia pracy zdalnej, hybrydowej,	Z 9	Postępująca degradacja, dewastacja i zanieczyszczenie środowiska naturalnego,
SZ 10	Polityka społeczna dotycząca rozwoju usług społecznych, ekonomii społecznej.	Z 10	Możliwość nieotrzymania finansowania przez kraj ze środków UE,
		Z 11	Centralizacja zarządzania państwem.

Identyfikacja potrzeb obszaru

W poniższej tabeli przedstawiamy zależności między wynikami analizy SWOT, a zidentyfikowanymi głównymi obszarami problemowymi.

Obszar problemowy	Dane z analizy SWOT
Ochrona środowiska i różnorodności biologicznej obszaru Lokalnej Grupy Działania „Chata Kociewia”.	Mocne strony: M8,M9,M10,M12. Słabe strony: S13,S14, S15, S16, S17. Zagrożenia: Z8, Z9.
Rozwój lokalny oparty o aktywizację i wzmocnienie postaw przedsiębiorczych na obszarze Lokalnej Grupy Działania „Chata Kociewia”.	Mocne strony: M1,M2,M6,M7, M17, M18, M19, M20. Słabe strony: S1, S2, S3, S4, S10, S11, S12,S17, S18, S19, S26, S27, S28, S34. Zagrożenia: Z1, Z2, Z3, Z4,Z7, Z10, Z11.
Podniesienie atrakcyjności turystycznej, kulturowej i rekreacyjnej obszaru Lokalnej Grupy Działania „Chata Kociewia”.	Mocne strony: M1, M2, M3, M4, M5, M6, M9, M10, M11, M14, M18, M20. Słabe strony: S4, S5, S6, S7, S8, S9, S14,S15, S28. Zagrożenia: Z2, Z3, Z6, Z9, Z10.
Rozwój usług społecznych i wzmocnienie kapitału społecznego na obszarze Lokalnej Grupy Działania „Chata Kociewia”.	Mocne strony: M15, M16, M17, M18, M19, M20. Słabe strony: S1,S2,S3,S4,S17,S18,S19,S27,S28, S34. Zagrożenia: Z4, Z5, Z6.

Cele i przedsięwzięcia Lokalnej Strategii Rozwoju

Na podstawie przeprowadzonej analizy problemów oraz potencjału obszaru i odpowiednio do wymogów PS WPR wybrano 3 zakresy wsparcia: poprawa dostępu do małej infrastruktury publicznej, rozwój przedsiębiorczości oraz kształtowanie świadomości obywatelskiej, a także sformułowano cele i przedsięwzięcia LSR.

C . 1 Ochrona środowiska i różnorodności biologicznej obszaru Lokalnej Grupy Działania „Chata Kociewia Rosnące zanieczyszczenie środowiska spowodowane działalnością człowieka.

Obszar LGD charakteryzuje się wysoką lesistością. Szczególnie wysokim udziałem lasów w ogólnej powierzchni charakteryzują się rejony zachodniej części powiatu starogardzkiego (gminy: Osiek, Osieczna, Lubichowo, Kaliska, Czarna Woda). Grunty leśne związane są głównie z dolinami rzek (Wdy, Wierzycy i Piesienicy) oraz licznymi jeziorami. Na terenach sandrowych, szczególnie w Borach Tucholskich, rozpowszechniony jest suboceaniczny bór świeży, gdzie ponad 80% drzewostanu stanowią lasy sosnowe z domieszką brzozy, dębu i osiki, rosnących głównie na terenach piaszczystych. Wyspowo i w dolinach występują także lasy łęgowe oraz bory i brzeziny bagienne, stanowiące cenne urozmaicenie lasy mieszane: bukowe i dębowo-bukowe, dębowo-grabowe. Wśród zbiorowisk leśnych przeważają na obszarach morenowych lasy bukowo-dębowe, a na obszarach sandrowych bory sosnowe. Do szczególnie malowniczych należą lasy łęgowe (Dolina Piesienicy, Nowa Wieś Rzeczna, Kałębnica oraz Święta Struga). Stosunkowo małą powierzchnię zajmują lasy dębowo-grabowe (tzw. Grądy), jesiony, klony i brzozy (okolice Doliny Wierzycy). Do najważniejszych form ochrony przyrody powołanych na terenie powiatu zalicza się: obszar Natura 2000, rezerваты przyrody, obszary chronionego krajobrazu, użytki ekologiczne oraz pomniki przyrody. Obszar chronionego Krajobrazu Borów Tucholskich stanowi jeden z największych w Polsce kompleksów leśnych. Bory Tucholskie to przede wszystkim tereny równinne, bądź lekko faliste, rozległe pokryte kompleksami leśnymi z domieszką terenów rolniczych. Jest to obszar cenny przyrodniczo ze względu na zachowane fragmenty puszczy pierwotnej, stanowiska reliktowych roślin oraz rzadkich gatunków ptaków i zwierząt. Obszar ten częściowo zlokalizowany jest na terenie powiatu starogardzkiego: gm. Czarna Woda, Kaliska, Lubichowo, Osiek, Skórcz, Smętowo Graniczne, Zblewo, Starogard Gdański. Na terenie powiatu zlokalizowane są też: Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Wierzycy oraz Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Wietcisy. Ze względu na swoje walory przyrodnicze, kulturowe i krajobrazowe na terenie powiatu starogardzkiego wyznaczono pięć rezerwatów przyrody: Czapli Wierch, Jezioro Udierz, Krzywe Koło w pętli Wdy, Zdrójno i Brzęczek. Sieć Natura 2000 składa się z dwóch obszarów: obszar specjalnej ochrony ptaków oraz obszar specjalnej ochrony siedlisk. W powiecie starogardzkim wyznaczono Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Bory Tucholskie (PLB22009) oraz Specjalne Obszary Ochrony Siedlisk: Dolina Wierzycy PLH220094, Grądy nad Jeziorami Zduńskim i Szpęgawskim PLH220067, Krzewiny PLH040022, Sandr Wdy PLH040017, Szczodrowo PLH220101, Zielenina PLH220065. Na obszarach tych zlokalizowano cenne dla Europy gatunki ptaków, zwierząt oraz roślin. Na terenie LGD znajdują się fragmenty zlewni rzek: Wierzycy, Wda oraz Wietcisa, które mają decydujący wpływ na kształtowanie stosunków wodnych. Pojezierze starogardzkie jest terenem atrakcyjnym turystycznie ze względu na mnogość jezior i terenów zielonych.

Warunki przyrodnicze sprzyjają aktywnemu wypoczynkowi na terenie powiatu. Spływy kajakowe, zasobność runa leśnego, piękne widoki stanowią szansę rozwoju turystyki. Powstawanie ścieżek edukacyjnych oraz rozwój szlaków turystycznych przyczynia się do wzrostu świadomości ekologicznej użytkowników. Ponadto dbałość o przyrodę przyczynia się do rozwoju turystyki i zachęca do aktywnego spędzania czasu. Obszary lasów są stale narażone na zagrożenia czynnikami biotycznymi i abiotycznymi (głównie ze strony człowieka). Rozwój gospodarczy, w tym dynamiczny proces zagospodarowania przestrzeni wpływa na systematyczną zabudowę terenów zielonych lub zagęszczenie już zurbanizowanych obszarów. Zmiany klimatu i prognozowany wzrost częstotliwości występowania ekstremalnych zjawisk pogodowych, w tym intensywność wiatrów, zwiększa niebezpieczeństwo powstawania szkód w drzewostanie. Zimy są łagodniejsze z niewielką ilością śniegu, a w okresie letnim wzrasta liczba dni upalnych, wydłużają się okresy bezdeszczowe, co doprowadza do przesuszania ściółki leśnej i zwiększa zagrożenie pożarem.

Przyczyny problemu	Potrzeby obszaru	Problem szczegółowy
Negatywny wpływ na środowisko istniejących źródeł energii opartych o paliwa kopalne	Wsparcie budowy magazynów energii elektrycznej wraz z infrastrukturą towarzyszącą	Rosnące zanieczyszczenie środowiska spowodowane działalnością człowieka
Rosnący negatywny wpływ działalności człowieka na środowisko naturalne, zwłaszcza obszary cenne przyrodniczo	Ochrona bioróżnorodności obszarów cennych przyrodniczo	
Niski poziom wiedzy i świadomości mieszkańców obszaru oraz turystów dot. Posiadanych obszarów cennych przyrodniczo w tym gatunków prawnie chronionych; oraz wpływu działalności człowieka na środowisko naturalne	Rozwój świadomości obywatelskiej o potrzebie ochrony zasobów przyrodniczych obszaru	

Przedsięwzięcie P.1.1 Wsparcie budowy magazynów energii wraz z infrastrukturą towarzyszącą

Problem na jaki odpowiada przedsięwzięcie - negatywny wpływ na środowisko istniejących źródeł energii opartych o paliwa kopalne. Uchwały antysmogowe wprowadzają ograniczenia i zakazy w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw stałych. Od 1 stycznia 2021 roku nie można stosować w instalacjach spalania paliw m.in. mułów węglowych, flotokoncentratów, węgla brunatnego, miazgi o wymiarze ziaren 1 – 31,5 mm oraz paliw zawierających biomasę o wilgotności powyżej 20%. Zmiana źródeł ciepła na jak największym obszarze jest istotna również ze względu na postępujące zmiany klimatu, gdyż związki sadzy emitowane podczas spalania paliw kopalnych przyczyniają się do ocieplenia klimatu. Ponadto, zmniejszenie zużycia paliw w gospodarstwach domowych (dzięki termomodernizacji i właściwemu doborowi mocy nowoczesnych urządzeń grzewczych) przyczyni się do zmniejszenia emisji CO₂, będącego jednym z głównych gazów cieplarnianych.

- Zakres – zgodnie z zapisami Programu Fundusze Europejskie dla Pomorza – dopuszcza się projekty dotyczące budowy magazynów energii działających na potrzeby już istniejących źródeł OZE, realizowana w ramach samodzielnych projektów.
- Forma realizacji - projekt grantowy
- Źródło finansowania – FEP (EFRR)
- Grantobiorcy – osoby fizyczne (przede wszystkim prosumenci, w tym osoby mniej zamożne, osoby starsze, rodzice samotnie wychowujący dzieci, osoby z niepełnosprawnościami oraz rodziny wielodzietne), organizacje pozarządowe,
- Intensywność wsparcia – do 85%
- Wskaźnik produktu – PLRO208 Pojemność magazynów energii elektrycznej [MWh] - wartość początkowa – 0; wartość końcowa – 1 MWh
- Planowane osiągnięcie wskaźnika produktu – 2028 r,

Na potrzeby oszacowania wskaźnika produktu założono, że średnio grantobiorcy będą ubiegać się o dofinansowanie magazynu energii 10 kWh,

Założenie oparto na danych dotyczących wielkości istniejących na obszarze LGD instalacji fotowoltaicznych w domostwach – średnia wielkość instalacji wynosi 9 kWh. Pojemność magazynu, która może sprawdzić się w domu jednorodzinnym, wyniosłaby więc od 7 do 15 kWh. Dostępna w LSR alokacja pozwala na sfinansowanie instalacji magazynów energii o pojemności 10 kWh w ok. 100 gospodarstwach domowych.

Źródłem informacji dla LGD „Chata Kociewia” o wartościach liczbowych osiągniętych wskaźników będą zawarte umowy o powierzenie grantu, sprawozdania z realizacji projektów grantowych .

Przedsięwzięcie P.1.2 Ochrona bioróżnorodności obszarów cennych przyrodniczo

- Problem na jaki odpowiada przedsięwzięcie - Rosnący negatywny wpływ działalności człowieka na środowisko naturalne, zwłaszcza obszary cenne przyrodniczo. Obszar LGD w 45,5% objęty jest różnymi formami ochrony przyrody.

Zakres - Działania z zakresu ochrony przyrody realizowane na obszarach chronionego krajobrazu, na obszarach użytków ekologicznych oraz w obrębie korytarzy ekologicznych. Przedsięwzięcia dotyczące poprawy stanu cennych gatunków i siedlisk przyrodniczych w szczególności:

- a) ochrona zagrożonych gatunków, siedlisk przyrodniczych i ekotonów,
- b) opracowanie i wdrożenie programów odtwarzania i renaturalizacji ekosystemów,
- c) przywracanie właściwego składu gatunkowego siedlisk przyrodniczych leśnych,
- d) eliminacja obcych gatunków inwazyjnych,
- e) budowa lub przebudowa przepustów i przejść dla zwierząt.

- Forma realizacji – konkurs otwarty
- Źródło finansowania – FEP (EFRR)
- Wnioskodawca – jsfp, organizacje pozarządowe
- Intensywność wsparcia – do 85%
- Wskaźnik produktu – RCO036 Zielona infrastruktura objęta wsparciem do celów innych niż przystosowanie się do zmian klimatu [ha] - wartość początkowa – 0; wartość końcowa - 11 [ha]
- Planowane osiągnięcie wskaźnika produktu – 2026 r.

Źródłem informacji dla LGD „Chata Kociewia” o wartościach liczbowych osiągniętych wskaźników będą wnioski o płatność końcową i sprawozdanie z realizacji projektu.

Przedsięwzięcie P.1.3 Rozwój świadomości obywatelskiej o potrzebie ochrony zasobów przyrodniczych obszaru

- Problem na jaki odpowiada przedsięwzięcie - iski poziom wiedzy i świadomości mieszkańców obszaru oraz turystów dot. posiadanych obszarów cennych przyrodniczo, w tym gatunków prawnie chronionych oraz wpływu działalności człowieka na środowisko naturalne. Edukacja ekologiczna ma na celu uświadomienie społeczeństwu, jak wielki wpływ ma na środowisko oraz wskazywać sposoby, jak możliwie najlepiej korzystać z zasobów ziemi i w jaki sposób możliwie najmniej szkodzić naturze. Należy uzmysławiać mieszkańcom, że konkretne zachowania wywołują konkretne skutki nie tylko dla środowiska naturalnego, ale również dla zdrowia naszego i naszych bliskich. W ramach LSR przewidziano działanie w zakresie edukacji ekologicznej odnoszącej się do poprawy jakości powietrza, czystości lasów, wzmocnieniu bioróżnorodności, oszczędzaniu wody. Akcje edukacyjne powinny mieć na celu uświadamianie społeczeństwa i wzbogacanie wiedzy w zakresie: niewłaściwych zachowań, pogarszających jakość środowiska naturalnego, skutków zdrowotnych i finansowych złej jakości powietrza, działań służących poprawie jakości powietrza, czystości wód i gleb, ale także możliwości uzyskania dopłat i skorzystania z finansowych programów gminnych, wojewódzkich, ogólnokrajowych. Działania ekologiczne nie przynoszą szybkich ani mierzalnych efektów, ale są niezbędne dla osiągnięcia założonych celów. Zakres - operacje dotyczące edukacji ekologicznej, akcje proekologiczne, konkursy ekologiczne itp.
- Forma realizacji – granty
- Źródło finansowania – PS WPR
- Grantobiorca – organizacje pozarządowe
- Intensywność wsparcia – do 100%

- Wskaźnik produktu – Liczba projektów grantowych [sztuka] = wartość początkowa – 0 ; wartość końcowa - 2
- Planowane osiągnięcie wskaźnika produktu – 2027 r.

Źródłem informacji dla LGD „Chata Kociewia” o wartościach liczbowych osiągniętych wskaźników będą zawarte umowy o powierzenie grantu, sprawozdania z realizacji projektów grantowych.

Wskaźniki rezultatu dla celu 1.

Liczba gospodarstw domowych korzystających z magazynowanej energii elektrycznej (szt.) – 100 szt
RCR095 – Ludność mająca dostęp do nowej lub udoskonalonej zielonej infrastruktury [osoba] (EFRR) - 18 150 osób – wskaźnik ustalono na poziomie 20% ludności obszaru LGD.

R 1 Poprawa realizacji celów dzięki wiedzy i innowacjom: liczba osób korzystających z doradztwa, szkoleń, wymiany wiedzy lub biorących udział w grupach operacyjnych europejskiego partnerstwa innowacyjnego (EPI) wspieranych w ramach WPR, by zwiększyć zrównoważoną efektywność gospodarczą, społeczną, środowiskową, klimatyczną i w zakresie gospodarki zasobami [liczba osób] – 100 osób

C. 2 Rozwój lokalny oparty o aktywizację i wzmocnienie postaw przedsiębiorczych na obszarze Lokalnej Grupy Działania „Chata Kociewia”

Niewystarczające wsparcie inwestycyjne oraz poziom wiedzy i kompetencji osób prowadzących działalność ekonomiczną, tak sformułowany kluczowy problem wynika z następujących przesłanek:

- Rozległość obszaru, stanowiąca barierę w poszukiwaniu pracy i komunikacji mieszkańców wewnątrz powiatu;
- Utrudniony lub brak możliwości dojazdu do pracy przez część mieszkańców środkami transportu zbiorowego;
- Wysoki poziom osób biernych zawodowo. Duży odsetek osób pozostających w ewidencji urzędu pracy w celach innych niż poszukiwanie zatrudnienia;
- Wciąż zbyt niska mobilność zawodowa i przestrzenna;
- Odpływ wykwalifikowanej kadry poza granice powiatu, województwa i kraju;
- Niewystarczająca liczba osób z doświadczeniem zawodowym w zawodach, na które jest zapotrzebowanie na lokalnym rynku pracy;
- Ukryte bezrobocie, szczególnie na terenach gorzej skomunikowanych z ośrodkami centralnymi w powiecie lub na wsi;
- Praca w szarej strefie;
- Wysoki odsetek bezrobocia wśród kobiet;
- Popularność pracy zleconej i pracy sezonowej;
- Ciągłe zbyt mała współpraca instytucji rynku pracy z biznesem dotycząca wymiany informacji na temat potrzeb kadrowych. Niezglaszanie wszystkich wolnych wakatów do urzędu pracy;
- Niedostateczne wykorzystanie miejscowych walorów przyrodniczych.

Przyczyny problemu	Potrzeby obszaru	Problem szczegółowy
Niewystarczająca otwartość na innowację i cyfryzację procesów, powodująca straty pozycji na rynku	Wsparcie dla innowacji i cyfryzacji procesów w przedsiębiorstwach	Niewystarczające wsparcie inwestycyjne oraz poziom wiedzy i kompetencji osób prowadzących działalność ekonomiczną
Niewystarczający poziom wiedzy i kompetencji dot. wymagań współczesnego rynku, reakcji na zmiany prawa	Wsparcie doradcze i szkoleniowe dla biznesu	

Rozdrobnione niskotowarowe rolnictwo	Rozwój pozarolniczych funkcji gospodarstw rolnych	

Przedsięwzięcie P.2.1 Wsparcie dla innowacji i cyfryzacji procesów w przedsiębiorstwach

- Problem - Niewystarczająca otwartość na innowację i cyfryzację procesów, powodująca straty pozycji na rynku
- Zakres - inwestycje przyczyniające się do cyfryzacji procesów produkcyjnych, lub/i zarządzania, wdrożenie innowacji technologicznej, inwestycje w przedsiębiorstwa, wchodzące w skład Klastra energetycznego bądź wpisujące się w zakres Inteligentnych Specjalizacji Pomorza. W województwie pomorskim wyodrębniono cztery specjalizacje: ISP1- Technologie offshore i portowo-logistyczne; ISP2- Technologie interaktywne w środowisku nasyconym informacyjnie; ISP3- Technologie ekofektywne w produkcji, przesył, dystrybucji i zużyciu energii paliw oraz w budownictwie; ISP4 – Technologie medyczne w zakresie chorób cywilizacyjnych i okresu starzenia. W ramach przedsięwzięcia planuje się wsparcie dla przedsiębiorstw, których działalność jest związana z branżami: budowlaną, energetyczną, informatyczną lub wykorzystujących efekty inteligentnych specjalizacji Pomorza. .
- Forma realizacji - konkurs otwarty
- Źródło finansowania - PS WPR
- Wnioskodawca – przedsiębiorcy
- Intensywność wsparcia – do 65%
- Wskaźnik produktu - Liczba zrealizowanych projektów [sztuka] - wartość początkowa – 0; wartość końcowa – 9
- Planowane osiągnięcie wskaźnika produktu – 2027 r.

Na potrzeby oszacowania wskaźnika produktu założono, że wartość dotacji na jedną operację wyniesie 55 500,00 euro.

Źródłem informacji dla LGD „Chata Kociewia” o wartościach liczbowych osiągniętych wskaźników będzie lista wybranych do finansowania operacji i podpisane umowy o dofinansowanie.

Przedsięwzięcie P.2.2 Wsparcie doradcze i szkoleniowe dla biznesu

- Problem – niewystarczający poziom wiedzy i kompetencji dot. wymagań współczesnego rynku, reakcji na zmiany prawa. Na obszarze LGD nie funkcjonują Instytucje otoczenia biznesu, które umożliwiłyby skorzystanie ze szkoleń i doradztwa dla biznesu. Brakuje też inkubatora przedsiębiorczości – niekoniecznie jako miejsca, gdzie można rozpocząć działalność gospodarczą/uzyskanie adresu i przestrzeni biurowej, ale miejsca, gdzie odbywają się cykliczne spotkania, sieciowania biznesu i wymiana doświadczeń. Na obszarze funkcjonuje Starogardzki Klub Biznesu – Organizacja Pracodawców, oraz Cech Rzemiosł – natomiast nie są to organizacje postrzegane przez osoby podejmujące działalność jako miejsca, gdzie otrzymają wsparcie „od bardziej doświadczonych w biznesie”. Wskutek realizacji LSR na lata 2014-23 na obszarze powstało ponad 70 nowych podmiotów gospodarczych. Zależy nam na tym, aby rozwinęły się one w stabilne, umocowane na rynku podmioty gospodarcze.
- Zakres – granty na operacje związane z doradztwem, szkoleniami dla osób prowadzących działalność gospodarczą, preferencje dla operacji i projektów partnerskich.
- Forma realizacji – projekt grantowy, operacje i projekty partnerskie
- Źródło finansowania – PS WPR
- Grantobiorca – organizacje pozarządowe/przedsiębiorcy w tym osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą,

- Intensywność wsparcia – do 100%/65%
- Wskaźnik produktu – Liczba zrealizowanych grantowych projektów [sztuka] – wartość początkowa – 0 ; wartość końcowa 5
- Planowane osiągnięcie wskaźnika produktu – 2029 r.

Źródłem informacji dla LGD „Chata Kociewia” o wartościach liczbowych osiągniętych wskaźników będą: zawarte umowy o powierzenie grantu, sprawozdania z realizacji projektów grantowych.

Przedsięwzięcie P.2.3 Rozwój pozarolniczych funkcji gospodarstw rolnych

- Problem – rozdrobnione, niskotowarowe rolnictwo. Zespół roboczy zasugerował, aby działania dla rolników zaplanować ostrożnie. Zwłaszcza, że poprzez wykluczenie rolników z grona beneficjentów wspieranych w ramach LSR w latach 2014-2020. Straciliśmy kontakt ze środowiskiem i obecną perspektywę traktujemy jako próbę nawiązania kontaktu na nowo i zainteresowanie rolników współpracą z LGD.
- Zakres - w ramach działania dopuszcza się inwestycje dotyczące gospodarstw agroturystycznych, zagród edukacyjnych, gospodarstw opiekuńczych, a także tworzenia krótkiego łańcucha dostaw.
- Forma realizacji - konkurs otwarty
- Źródło finansowania - PS WPR
- Wnioskodawcy – osoby fizyczne - rolnicy
- Intensywność wsparcia – do 65%
- Wskaźnik produktu - Liczba zrealizowanych projektów [sztuka] - wartość początkowa – 0 ; wartość końcowa – 5
- Planowane osiągnięcie wskaźnika produktu – 2026 r.

Na potrzeby oszacowania wskaźnika produktu założono, że wartość dotacji na jedną operację wyniesie 40 000,00 euro.

Źródłem informacji dla LGD „Chata Kociewia” o wartościach liczbowych osiągniętych wskaźników lista wybranych operacji do dofinansowania i podpisane umowy o przyznanie dotacji.

Wskaźniki rezultatu dla celu 2.

R.1 Poprawa realizacji celów dzięki wiedzy i innowacjom: liczba osób korzystających z doradztwa, szkoleń wymiany wiedzy lub biorących udział w grupach operacyjnych europejskiego partnerstwa innowacyjnego (EPI) wspieranych w ramach WPR, by zwiększyć zrównoważoną efektywność gospodarczą, społeczną, środowiskową, klimatyczną i w zakresie gospodarowania zasobami (liczba osób) – 75 osób (15 osób/1 projekt grantowy x 5 projektów grantowych)

R 39 Rozwój gospodarki wiejskiej liczba przedsiębiorstw rolnych, w tym przedsiębiorstw zajmujących się bogosdpoarką, rozwiniętych dzięki wsparciu w ramach WPR [liczba przedsiębiorstw] – 14

C. 3 Podniesienie atrakcyjności turystycznej, kulturowej i rekreacyjnej obszaru Lokalnej Grupy Działania „Chata Kociewia”

Nieadekwatna do posiadanych zasobów naturalnych i kulturowych atrakcyjność turystyczna, kulturowa i rekreacyjna obszaru LGD „Chata Kociewia”. Chociaż niewątpliwie do rozwoju oferty turystycznej przyczyniają się działania finansowane dzięki LGD w ramach kolejnych LSR, nadal w diagnozie wykazywany jest problem niewystarczającej oferty. W ramach realizacji LSR w latach 2014-20 powstało ponad 29 obiektów infrastruktury turystycznej, w tym 21 obiektów sportowo-rekreacyjnych, 7 gastronomicznych i 1 obiekt noclegowy (większość niewidoczna w

statystykach GUS, ale uzupełniających ofertę turystyczną obszaru). Nie bez znaczenia było też dofinansowanie dla istniejących już obiektów turystycznych i obiektów sportowych i rekreacyjnych. Podczas badania ewaluacyjnego podkreślano, że rozwój tych elementów nie może odbywać się bez jednoczesnej dbałości o to, żeby w ogóle możliwa była obecność turystów w regionie: możliwość łatwego dojazdu, możliwość skorzystania z wygodnej i kameralnej bazy noclegowej bliskiej bogactwu przyrodniczemu obszaru LGD (rozwój agroturystyki). Niewystarczająca integracja i współpraca mieszkańców obszaru, niewystarczający poziom kompetencji dotyczących tworzenia wspólnej oferty,

Przyczyny problemu	Potrzeby obszaru	Problem szczegółowy
Niewystarczające dopasowanie oferty usług turystycznych do aktualnych trendów na rynku	Wsparcie rozwoju komercyjnych usług turystycznych i okołoturystycznych	Nieadekwatna do posiadanych zasobów naturalnych i kulturowych atrakcyjność turystyczna, kulturowa i rekreacyjna obszaru Lokalna Grupa Działania „Chata Kociewia”
Niewystarczający rozwój ogólnodostępnej infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej	Rozwój infrastruktury rekreacyjnej i turystycznej	
Niewystarczający rozwój bezpiecznych i dostępnych miejsc do kąpieli	Rozwój infrastruktury kąpieliskowej	
Niewystarczająca integracja i współpraca mieszkańców obszaru, niewystarczający poziom kompetencji dotyczących tworzenia wspólnej oferty,	Wzmocnienie potencjału do tworzenia partnerstwa na obszarze Lokalnej Grupy Działania „Chata Kociewia”	

Przedsięwzięcie P.3.1 Wsparcie rozwoju komercyjnych usług turystycznych i okołoturystycznych

- Problem –Niewystarczające dopasowanie oferty usług turystycznych do aktualnych trendów na rynku. Podczas zbierania inicjatyw możliwych do dofinansowania w ramach LSR zauważono zainteresowanie rozwojem infrastruktury związanej z turystyką konną. Po przeanalizowaniu okazało się, że na obszarze LGD działa 14 stajni, świadczących naukę jazdy konnej lub hipoterapię, ale też są obiekty turystyczne, gdzie jazda konna jest jedną z możliwych form wypoczynku współistniejącą z noclegami i wyżywieniem. Mając na względzie informacje z Departamentu Turystyki UMWP, z których wynikało, że turystyka konna będzie odgrywać coraz większą rolę. Zorganizowano spotkanie właścicieli stajni oraz przedstawicieli 2 Nadleśnictw mających siedzibę na obszarze LGD w celu zdiagnozowania potrzeb i preferencji. Po rozmowach dotyczących rodzaju usług jeździeckich, preferencji klientów i możliwości obszaru, uzgodniono, że właściciele ośrodków jeździeckich na moment przygotowywania LSR nie widzą konieczności wytyczania szlaków konnych przebiegających przez obszar LGD, uznając, że ich klienci zainteresowani są raczej krótkimi wypadami konno do lasu, wokół ośrodka. Ustalono również możliwości współpracy właścicieli stajni z nadleśnictwami w przypadku potrzeby zorganizowania dłuższej wycieczki. Zespół roboczy po zapoznaniu się ze stanowiskiem wypracowanym podczas spotkania, uznając kompetencje pracowników DT UMWP w zakresie znajomości trendów uznał, że w przedsięwzięciu skierowanym do branży czasu wolnego i turystyki należy premiować projekty dotyczące rozwoju turystyki konnej.
- Zakres – projekty inwestycyjne służące rozwojowi jakości i tworzeniu nowych usług branży turystycznej i okołoturystycznej (tzw. „czasu wolnego”)
- Forma realizacji –konkurs otwarty
- Źródło finansowania – PS WPR.
- Wnioskodawca – przedsiębiorcy w tym osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą
- Intensywność wsparcia – do 65%

- Wskaźnik produktu – Liczba zrealizowanych projektów [sztuka]- wartość początkowa – 0 ; wartość końcowa – 9
- Planowane osiągnięcie wskaźnika produktu – 2025 r.

Na potrzeby oszacowania wskaźnika produktu założono, że wartość dotacji na jedną operację wyniesie 55 500,00 euro.

Źródłem informacji dla LGD „Chata Kociewia” o wartościach liczbowych osiągniętych wskaźników będą lista wybranych operacji oraz podpisane umowy o dofinansowanie projektów.

Przedsięwzięcie P.3.2 Rozwój infrastruktury rekreacyjnej i turystycznej

- Problem - Niewystarczający rozwój ogólnodostępnej infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej
- Zakres – budowa ogólnodostępnej infrastruktury rekreacyjnej i turystycznej (pumptracki, place zabaw, skateparki, itp.)
- Forma realizacji - konkurs otwarty
- Źródło finansowania - PS WPR.
- Wnioskodawca – jsfp
- Intensywność wsparcia –do 75%
- Wskaźnik produktu - Liczba zrealizowanych projektów [sztuka] - wartość początkowa – 0 ; wartość końcowa – 14
- Planowane osiągnięcie wskaźnika produktu – 2025 r.

Na potrzeby oszacowania wskaźnika produktu założono, że wartość dotacji na jedną operację wyniesie 92 857,00 euro.

Źródłem informacji dla LGD „Chata Kociewia” o wartościach liczbowych osiągniętych wskaźników będą podpisane umowy o dofinansowanie projektów.

Przedsięwzięcie P.3.3 Rozwój infrastruktury kąpieliskowej

- Problem –Niewystarczający rozwój bezpiecznych i dostępnych miejsc do kąpeli. W odpowiedzi na zapytanie UMWP dotyczące zapotrzebowania na utworzenie bezpiecznej infrastruktury kąpieliskowej z samorządów leżących na obszarze LGD wpłynęło 13 fiszek, zawierających opis koniecznych prac, umożliwiających zorganizowanie w tych miejscach kąpielisk. Po wyznaczeniu przez UMWP standardów dla kąpielisk objętych wsparciem, 6 gmin podtrzymało swoje zainteresowanie realizacją tego typu inwestycji.
- Zakres inwestycje przyczyniające się do powstania nowoczesnej, bezpiecznej i atrakcyjnej infrastruktury kąpieliskowej spełniające standard zagospodarowania kąpielisk opracowany w ramach Przedsięwzięcia Strategicznego Pomorskie Kąpieliska
- Forma realizacji –konkurs otwarty
- Źródło finansowania – FEP (EFRR)
- Wnioskodawca – jsfp
- Intensywność wsparcia – do 85%
- Wskaźnik produktu RCO077 – Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem (sztuki) - wartość początkowa – 0 ; wartość końcowa – 6
- Planowane osiągnięcie wskaźnika produktu – 2026 r.

Na potrzeby oszacowania wskaźnika produktu założono, że średnia wartość dotacji wyniesie 121 403,00 euro

Źródłem informacji dla LGD „Chata Kociewia” o wartościach liczbowych osiągniętych wskaźników będą podpisane umowy o przyznanie dotacji, sprawozdanie z realizacji projektu.

Przedsięwzięcie P.3.4 Wzmocnienie potencjału do tworzenia partnerstw na obszarze Lokalnej Grupy Działania „Chata Kociewia”

Problem –Niewystarczająca integracja i współpraca mieszkańców obszaru, niewystarczający poziom kompetencji dotyczących tworzenia wspólnej oferty, utrata zainteresowania działalnością i przyszłością Lokalnej Grupy Działania „Chata Kociewia” wśród członków stowarzyszenia i mieszkańców obszaru.

Wydarzenia ostatnich lat, które spowodowały konieczność odseparowania się od innych wyrządziły wiele szkód, z skutkami których zmagamy się na obszarze dotąd. Pomimo ustania epidemii, aktywność mieszkańców w odpowiedzi na propozycje LGD nie wróciła po poziomie sprzed pandemii – wyjątek stanowiły warsztaty żywienia społeczno-gospodarczego, które cieszyły się ogromnym zainteresowaniem wśród osób związanych z branżą czasu wolnego (którą pandemia najbardziej dotknęła). Stąd konieczność realizacji przedsięwzięcia, w którym zamierzamy wspierać mieszkańców obszaru, przedsiębiorców, rolników do podejmowania wspólnych inicjatyw, wzmocnienia kompetencji do realizacji wspólnych działań.

- Zakres – inicjatywy sieciujące podmioty na obszarze LGD i poza nim – warsztaty, spotkania, wydarzenia, wyjazdy studyjne, wydarzenia promujące dobre praktyki - szacujemy, że większość tych inicjatyw dotyczyć będzie branży czasu wolnego, rekreacji i turystyki oraz dziedzictwa kulturowego (zwłaszcza kulinarnego)
- Forma realizacji – projekt grantowy, projekty partnerskie
- Źródło finansowania – PS WPR.
- Wnioskodawca/ grantobiorca – organizacje pozarządowe / przedsiębiorcy w tym osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą,
- Intensywność wsparcia – do 100%
- Wskaźnik produktu – Liczba zrealizowanych projektów grantowych [sztuka]
- wartość początkowa – 0 ; wartość końcowa – 5 szt.

Planowane osiągnięcie wskaźnika produktu – 2029 r.

Wskaźniki rezultatu dla celu 3

RCR077 Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem [osoby odwiedzające/rok]
36000 osób odwiedzających/rok (100 osób x 60 dni wakacyjnych x 6 kąpielisk / rok).

R.1 Poprawa realizacji celów dzięki wiedzy i innowacjom: liczba osób korzystających z doradztwa, szkoleń wymiany wiedzy lub biorących udział w grupach operacyjnych europejskiego partnerstwa innowacyjnego (EPI) wspieranych w ramach WPR, by zwiększyć zrównoważoną efektywność gospodarczą, społeczną, środowiskową, klimatyczną i w zakresie gospodarowania zasobami (liczba osób)– 75 osób (15 osób/1 projekt grantowy x 5 projektów grantowych)

R 39 Rozwój gospodarki wiejskiej liczba przedsiębiorstw rolnych, w tym przedsiębiorstw zajmujących się biogospodarką, rozwiniętych dzięki wsparciu w ramach WPR [liczba przedsiębiorstw] – 9 przedsiębiorstw

C. 4 Rozwój usług społecznych i wzmocnienie kapitału społecznego na obszarze Lokalnej Grupy Działania „Chata Kociewia”

Nieadekwatna do posiadanych zasobów naturalnych i kulturowych atrakcyjność turystyczna, kulturowa i rekreacyjna obszaru Lokalna Grupa Działania „Chata Kociewia”.

Na obszarze w znikomym stopniu realizowane usługi społeczne, zwłaszcza te z nich, których finansowanie spoczywa wyłącznie na barkach samorządów (opiekuńcze, specjalistyczne). Tam, gdzie samorządy mają możliwość pozyskania finansowania zewnętrznego – korzystają z niego zapewniając mieszkańcom dostęp do usług, organizując

Kluby Seniora, Dzielne Domy Pobytu Seniorów, czy Środowiskowe Domy Samopomocy. W trudnej sytuacji są rodziny doświadczające problemów opiekuńczo-wychowawczych, gdyż oprócz pracy socjalnej i asystentury rodzin nie ma oferty pomocowej dla nich – a dane dotyczące problemu pokazują, że potrzebna jest zmiana w podejściu do tego typu usług gdyż te proponowane nie wystarczają.

Konieczne jest wzmocnienie sektora społecznego i zbudowania mu wizerunku sprawnego realizatora zadań publicznych i partnera zarówno dla samorządu jak i biznesu.

Aby obszar LGD mógł się rozwijać niezbędne jest podjęcie działań zatrzymujących młode, dobrze wykształcone i ambitne osoby w regionie. Należy podjąć działania wiążące osoby młode z ich środowiskiem lokalnym i stwarzać warunki do tego, aby młodzież postrzegala nasz obszar jako atrakcyjne miejsce osiedleńcze, z którego mogą realizować się zarówno zawodowo jak i osobiście.

Przyczyny problemu	Potrzeby obszaru	Problem szczegółowy
Niewystarczający rozwój usług społecznych świadczonych w środowisku w stosunku do liczby osób wymagających wsparcia, zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym	Rozwój usług społecznych świadczonych w środowisku	Niewystarczający dostęp do wysokiej jakości, spersonalizowanych usług oraz infrastruktury społecznej
Niedostosowanie oraz niewystarczający rozwój infrastruktury społecznej służącej zaspokajaniu potrzeb osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym	Rozwój infrastruktury służącej realizacji usług społecznych	
Niska aktywność społeczna, małe niesamodzielne organizacje pozarządowe, niewystarczający poziom wiedzy i kompetencji ngo dot. funkcjonowania, finansowania oraz uwarunkowań prawnych,	Wsparcie aktywności obywatelskiej – COP	
Niski poziom zaangażowania społecznego osób młodych, wyciek osób młodych z obszarów wiejskich na rzecz dużych miast	Wsparcie aktywności społecznej osób młodych	
Niewystarczająca współpraca i zaangażowanie mieszkańców i organizacji społecznych na rzecz planowania rozwoju	Wsparcie tworzenia koncepcji Smart Villages	

Przedsięwzięcie P.4.1 Rozwój usług społecznych świadczonych w środowisku

- Problem - Niewystarczający rozwój usług społecznych świadczonych w środowisku w stosunku do liczby osób wymagających wsparcia, zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym
- Zakres - realizacja grantów mających na celu zaspokojenie potrzeb związanych z usługami społecznymi (opiekuńczymi, asystenckimi, wytechnieniowymi, specjalistycznymi) dla zagrożonych wykluczeniem społecznym zwłaszcza: osób niesamodzielnych, z niepełnosprawnościami i ich opiekunów, rodzin i wychowanków pieczy zastępczej,
- Forma realizacji - projekt grantowy
- Źródło finansowania – FEP EFS+.
- Grantobiorca – organizacje pozarządowe
- Intensywność wsparcia – do 100%
- Wskaźnik produktu - PLKLCO02 – Liczba osób objętych usługami świadczonymi w społeczności lokalnej w programie [osoby] – wartość początkowa – 0, wartość końcowa 145 EECO12 – Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie [osoby] Wartość początkowa 0; wartość końcowa - 44
- Planowane osiągnięcie 100% wskaźnika produktu – 2029 r.

Wartość 3 projektów grantowych wyniesie 200 000 euro i dodatkowo zrealizowany będzie jeden projekt grantowy o wartości 158 151,68 euro. Na potrzeby oszacowania wskaźnika założono, że stawka jednostkowa przypadająca na 1 odbiorcę końcowego grantu wyniesie 23 300 zł. Udział osób z niepełnosprawnościami określono w przedsięwzięciu na poziomie 30%.

Źródłem informacji dla LGD „Chata Kociewia” o wartościach liczbowych osiągniętych wskaźników będą: zawarte umowy o powierzenie grantu, sprawozdania z realizacji projektów grantowych.

Przedsięwzięcie P.4.2 Rozwój infrastruktury służącej realizacji usług społecznych

- Problem - Niedostosowanie oraz niewystarczający rozwój infrastruktury społecznej służącej zaspokajaniu potrzeb osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym
- Zakres – projekty inwestycyjne dostosowujące obiekty/lokalne do świadczenia usług społecznych (, kluby sąsiedzkie, mieszkania wspomagane i treningowe, itp.)
- Forma realizacji konkurs otwarty
- Źródło finansowania – FEP EFRR
- Wnioskodawca – organizacje pozarządowe
- Intensywność wsparcia – do 85%
- Wskaźnik produktu - PLRO205 Liczba wspartych obiektów, w których realizowane są usługi społeczne [sztuki] - 7
- Planowane osiągnięcie wskaźnika produktu – 2026 r.

Źródłem informacji dla LGD „Chata Kociewia” o wartościach liczbowych osiągniętych wskaźników lista operacji wybranych do dofinansowania i podpisane umowy o przyznanie dotacji.

Przedsięwzięcie P.4.3 Wsparcie aktywności obywatelskiej – COP

- Problem - Niska aktywność społeczna, małe niesamodzielne organizacje pozarządowe, niewystarczający poziom wiedzy i kompetencji ngo dot. funkcjonowania, finansowania oraz uwarunkowań prawnych.
- Zakres - w ramach operacji planujemy wsparcie m.in.: szkoleniowe, doradcze, specjalistyczne z zakresu prowadzenia organizacji pozarządowej, formalności i obowiązków z tym związanych, organizacja wydarzeń mających na celu promowanie najaktywniejszych ngo, oraz nagradzanie wyróżniających się organizacji i aktywistów sektora; wydarzenia integrujące sektor, sieciujące, wymiany dobrych praktyk, wizyty studyjne.
- Forma realizacji – operacja własna
- Źródło finansowania – PS WPR
- Grantobiorca – LGD Chata Kociewia
- Intensywność wsparcia – do 100%
- Wskaźnik produktu - Liczba zrealizowanych projektów grantowych [sztuka]
- wartość początkowa – 0 ; wartość końcowa – 5
- Planowane osiągnięcie wskaźnika produktu – 2029 r.

Alokacja na działanie wynosi 50 000,00 euro. Na potrzeby oszacowania wskaźnika produktu założono, że w ramach alokacji zostanie zrealizowanych 5 operacji własnych, a poziom dofinansowania na jedną operację wyniesie ok. 10 000 euro każdy.

Źródłem informacji dla LGD „Chata Kociewia” o wartościach liczbowych osiągniętych wskaźników podpisane umowy o przyznanie dotacji.

Przedsięwzięcie P.4.4 Wsparcie aktywności społecznej osób młodych

- Problem - Niski poziom zaangażowania społecznego osób młodych, migracje osób młodych z obszarów wiejskich na rzecz dużych miast
- Zakres - projekty grantowe mające na celu zachęcanie młodzieży do podejmowania aktywności społecznej, zachęcające do włączenia się młodzieży w zarządzanie organizacjami społecznymi oraz prace na rzecz samorządu lokalnego, projekty edukacyjne, szkoleniowe, warsztaty podnoszące kompetencje 4K.
- Forma realizacji - projekt grantowy
- Źródło finansowania - PS WPR.
- Grantobiorca – organizacje pozarządowe
- Intensywność wsparcia – do 100%
- Wskaźnik produktu - Liczba zrealizowanych projektów grantowych [sztuka]
- wartość początkowa – 0 ; wartość końcowa – 5

Planowane osiągnięcie wskaźnika produktu – 2029 r.

Na potrzeby oszacowania wskaźnika produktu założono, że w ramach alokacji zostanie zrealizowanych 5 projektów grantowych o wartości 10 000 euro każdy.

Źródłem informacji dla LGD „Chata Kociewia” o wartościach liczbowych osiągniętych wskaźników będą: zawarte umowy o powierzenie grantu, sprawozdania z realizacji projektów grantowych.

Przedsięwzięcie P.4.5 Wsparcie tworzenia koncepcji Smart Villages

- Problem - Niewystarczająca współpraca i zaangażowanie mieszkańców i organizacji społecznych na rzecz planowania rozwoju. Ponad 20 lat po zainicjowaniu w województwie Pomorskiego Programu Odnowy Wsi zauważalna jest potrzeba by przypomnieć społecznościom zalety i korzyści ze wspólnego projektowania rozwoju sołectw. Dodatkową korzyścią jest większa niż poprzednio dostępność środków w ramach grantów

w strategii. Wymagania dotyczące samych koncepcji SV gwarantują, że inicjatywy w nich zawarte będą także pracowały nad wypełnieniem założeń LSR dotyczącym innowacyjności, wykorzystania technologii i dbałości o środowisko.

- Zakres - Poprzez operacje w tym zakresie można wzmocnić organizacje pozarządowe, ponieważ są one jednym z dwóch możliwych grantobiorców. Ze swej istoty operacje zakładają współpracę podmiotów z różnych sektorów przy budowaniu koncepcji SV. Dzięki realizacji operacji organizacja pozarządowa wzmocni swoją pozycję w lokalnej społeczności poprzez wykazanie swej zdolności do organizacji procesu, a mieszkańcy wspólnie rozpoznają swoje potrzeby i wytyczą kierunki rozwoju swego najbliższego otoczenia, przez co bardziej poczują się zgraną społecznością i gospodarzami odpowiedzialnymi za małą ojczyznę. Co do zasady koncepcje SV powinny odnosić się nie tylko do infrastruktury publicznej, ale także do rozwoju przedsiębiorczości na obszarze objętym koncepcjami. Opracowany dokument będzie narzędziem do kolejnych działań zmierzających do realizacji wskazanych kierunków rozwoju, zarówno na szczeblu gminnym jak i wyższych
- Forma realizacji – projekt grantowy
- Źródło finansowania – PS WPR
- Grantobiorcy – organizacje pozarządowe / osoby fizyczne
- Intensywność wsparcia – do 100 %
- Wskaźnik produktu Liczba opracowanych koncepcji [sztuka]
- wartość początkowa – 0 ; wartość końcowa – 20
- Planowane osiągnięcie wskaźnika produktu 2025 r.

Źródłem informacji dla LGD „Chata Kociewia” o wartościach liczbowych osiągniętych wskaźników będą: zawarte umowy o powierzenie grantu, sprawozdania z realizacji projektów grantowych.

Wskaźniki rezultatu dla celu 4.

PLKLCR02 Liczba utworzonych miejsc świadczenia usług w społeczności lokalnej [sztuka] – 28 szt.

RCR067 Roczna liczba użytkowników nowych lub zmodernizowanych lokali socjalnych [użytkownicy/rok] 25 osób x 7 lokali = 175 użytkowników/ rok

R.1 Poprawa realizacji celów dzięki wiedzy i innowacjom: liczba osób korzystających z doradztwa, szkoleń wymiany wiedzy lub biorących udział w grupach operacyjnych europejskiego partnerstwa innowacyjnego (EPI) wspieranych w ramach WPR, by zwiększyć zrównoważoną efektywność gospodarczą, społeczną, środowiskową, klimatyczną i w zakresie gospodarowania zasobami (liczba osób) (WPR) – 75 osób (15 osób/1 projekt grantowy x 5 projektów grantowych)

R40 Inteligentna przemiana gospodarki wiejskiej [liczba strategii] – 20

Wskaźniki Lokalnej Strategii Rozwoju

Przedstawiamy propozycję wskaźników stanowiących miarę realizacji celów i przedsięwzięć LSR. Wskaźniki wyznaczono na dwóch poziomach: produktu (na poziomie przedsięwzięć) i rezultatu (na poziomie celów). Większość wskaźników ma swoje źródło w zapisach Programów finansujących LSR tj.: PS WPR 2023-2027 oraz FEP 2021-2027.

Wskaźnik produktu	Przedsięwzięcie LSR	Wskaźnik rezultatu	Cel szczegółowy LSR
Pojemność magazynów energii elektrycznej [MWh]	Wsparcie budowy magazynów energii wraz z infrastrukturą towarzyszącą	Liczba gospodarstw domowych korzystających z magazynowanej energii elektrycznej [sztuka]	Ochrona środowiska i różnorodności biologicznej obszaru Lokalnej Grupy Działania „Chata Kociewia”
Zielona infrastruktura objęta wsparciem do celów innych niż przystosowanie się do zmiany klimatu [ha]	Ochrona bioróżnorodności obszarów cennych przyrodniczo	Ludność mająca dostęp do nowej lub udoskonalonej zielonej infrastruktury [osoba]	
Liczba projektów grantowych [sztuka]	Rozwój świadomości obywatelskiej o potrzebie ochrony zasobów przyrodniczych obszaru	R 1 Poprawa realizacji celów dzięki wiedzy i innowacjom: liczba osób korzystających z doradztwa, szkoleń, wymiany wiedzy lub biorących udział w grupach operacyjnych europejskiego partnerstwa innowacyjnego (EPI) wspieranych w ramach WPR, by zwiększyć zrównoważoną efektywność gospodarczą, społeczną, środowiskową, klimatyczną i w zakresie gospodarki zasobami [liczba osób]	

Liczba zrealizowanych projektów (sztuka)	Wsparcie dla innowacji i cyfryzacji procesów w przedsiębiorstwach	R.1 Poprawa realizacji celów dzięki wiedzy i innowacjom: liczba osób korzystających z doradztwa, szkoleń wymiany wiedzy lub biorących udział w grupach operacyjnych europejskiego partnerstwa innowacyjnego (EPI) wspieranych w ramach WPR, by zwiększyć zrównoważoną efektywność gospodarczą, społeczną, środowiskową, klimatyczną i w zakresie gospodarowania zasobami (liczba osób)	Rozwój lokalny oparty o aktywizację i wzmocnienie postaw przedsiębiorczych na obszarze Lokalnej Grupy Działania „Chata Kociewia”
Liczba zrealizowanych projektów grantowych (sztuka)	Wsparcie doradcze i szkoleniowe dla biznesu		
Liczba zrealizowanych projektów (sztuka)	Rozwój pozarolniczych funkcji gospodarstw rolnych		
	„		
		R 39 Rozwój gospodarki wiejskiej, liczba przedsiębiorstw rolnych, w tym przedsiębiorstw zajmujących się biogospodarką , rozwiniętych dzięki wsparciu w ramach WPR[liczba przedsiębiorstw]	
Liczba zrealizowanych projektów (sztuka)	Wsparcie rozwoju komercyjnych usług turystycznych i okołoturystycznych	R 39 Rozwój gospodarki wiejskiej liczba przedsiębiorstw rolnych, w tym przedsiębiorstw zajmujących się biogospodarką, rozwiniętych dzięki wsparciu w ramach WPR [liczba przedsiębiorstw]	Podniesienie atrakcyjności turystycznej, kulturowej i rekreacyjnej obszaru Lokalnej Grupy Działania „Chata Kociewia”
Liczba zrealizowanych projektów (sztuka)	Rozwój infrastruktury rekreacyjnej i turystycznej		
RCO077 - Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem (sztuka)	Rozwój infrastruktury kąpieliskowej		
Liczba zrealizowanych projektów grantowych (sztuki)	Wzmocnienie potencjału do tworzenia partnerstw na obszarze Lokalnej Grupy Działania „Chata Kociewia”	R.1 Poprawa realizacji celów dzięki wiedzy i innowacjom: liczba osób korzystających z doradztwa, szkoleń wymiany wiedzy lub biorących udział w grupach operacyjnych europejskiego partnerstwa innowacyjnego (EPI)	

		wspieranych w ramach WPR, by zwiększyć zrównoważoną efektywność gospodarczą, społeczną, środowiskową, klimatyczną i w zakresie gospodarowania zasobami (liczba osób)	
PLKLCO02 – Liczba osób objętych usługami świadczonymi w społeczności lokalnej w programie [osoba] EECO12 – Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie [osoba]	Rozwój usług społecznych świadczonych w środowisku	PLKLCR02 Liczba utworzonych miejsc świadczenia usług w społeczności lokalnej [sztuka] RCR067 Roczna liczba użytkowników nowych lub zmodernizowanych lokali socjalnych [użytkownicy/rok]	Rozwój usług społecznych i wzmocnienie kapitału społecznego na obszarze Lokalnej Grupy Działania „Chata Kociewia”
PLRO205 Liczba wspartych obiektów, w których realizowane są usługi społeczne [sztuki]	Rozwój infrastruktury służącej realizacji usług społecznych	R.1 Poprawa realizacji celów dzięki wiedzy i innowacjom:	
Liczba zrealizowanych projektów grantowych (sztuka)	Wsparcie aktywności obywatelskiej – COP	liczba osób korzystających z doradztwa, szkoleń wymiany wiedzy lub biorących udział w grupach operacyjnych europejskiego partnerstwa innowacyjnego (EPI)	
Liczba zrealizowanych projektów grantowych (sztuka)	Wsparcie aktywności społecznej osób młodych	wspieranych w ramach WPR, by zwiększyć zrównoważoną efektywność gospodarczą, społeczną, środowiskową, klimatyczną i w zakresie gospodarowania zasobami (liczba osób)]	
Liczba opracowanych koncepcji (sztuka)	Wsparcie tworzenia koncepcji Smart Village	R 40 Inteligentna przemiana gospodarki wiejskiej [liczba strategii]	

Rozdział VII

Sposób wyboru i oceny operacji oraz sposób ustanawiania kryteriów wyboru

Jednym z najważniejszych zadań LGD „Chata Kociewia” związanych z wdrażaniem LSR jest ocena i wybór operacji w ramach ogłoszonych konkursów lub projektów grantowych. Zadanie to jest realizowane zgodnie z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa europejskiego i krajowego.

Przyjęte rozwiązania proceduralne oparto o następujące akty prawne:

- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu,

Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej;

• Ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności (Dz. U. z 2019 r. poz. 1167, z 2022 r. poz. 88)

Opracowując procedury oceny i wyboru operacji, a także kryteria wyboru uwzględniono zasady horyzontalne odnoszące się do równości szans i braku dyskryminacji ze względu na płeć, rasę, orientację seksualną, światopogląd bądź religię, a także zasadę zrównoważonego rozwoju.

Uwzględnione zostaną też zapisy Wytycznych szczegółowych w zakresie przyznawania wypłaty i zwrotu pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.13.1 LEADER/Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność (RLKS) – komponent Wdrażanie LSR oraz wymagania wytycznych każdego z funduszy, z których finansowana jest LSR.

Wymogi formalne połączono z kilkunastoletnim doświadczeniem członków organów LGD „Chata Kociewia” (Zarządu i Rady) oraz pracowników Biura, a także z wiedzą i doświadczeniem członków Zespołu Roboczego. Zgodnie ze Statutem LGD ocena i wybór operacji do dofinansowania należy do wyłącznej kompetencji Rady, która jest wybierana przez Walne Zebranie Członków. Organ ten liczy 15 członków. Prawo zgłaszania kandydatur mają wszyscy członkowie stowarzyszenia. Zgodnie ze Regulaminem Rady w Radzie zasiadają przedstawiciele obszaru gmin członkowskich LGD oraz powiatu (14 gmin + powiat). Organ decyzyjny działa w oparciu o Regulamin Rady. Regulamin zawiera wskazania ogólne, o charakterze organizacyjnym, strukturę i najważniejsze obowiązki członków, a także ogólne zasady dokumentowania posiedzeń. Jest w nim jednoznaczne zalecenie stosowania Procedur oceny zgodności z LSR i wyboru operacji do dofinansowania. Działania związane z wyborem operacji, ze względu na ich specyfikę i odmienność, usystematyzowano w formie 3 procedur - dla konkursów otwartych, projektów grantowych oraz operacji własnych. Ich celem jest zapewnienie sprawnego i transparentnego wyboru operacji, które w najwyższym stopniu-przyczyniają się do wdrożenia LSR, czyli osiągnięcia założonych celów i wskaźników.

Szczegółowe procedury zostaną opracowane w terminie 60 dni od podpisania Umowy Ramowej, w sposób partycypacyjny. Podstawą będą: obowiązujące przepisy prawa, wytyczne oraz wieloletnie doświadczenie członków organu decyzyjnego oraz pracowników Biura

Ogólna charakterystyka rozwiązań formalno-instytucjonalnych

Wdrażanie Lokalnej Strategii Rozwoju zaplanowano zarówno poprzez konkursy otwarte, granty oraz operacje własne (wybór operacji własnej w procedurze konkursu otwartego).

Szczegółowe informacje dotyczące procedury wyboru operacji w konkursach otwartych oraz grantobiorców zostaną opracowane po podpisaniu umowy ramowej na wdrażanie LSR.

Procedury zostaną także dostosowane do wymagań wytycznych obowiązujących w każdym z funduszy finansującym LSR tzn. EFRiRW, EFRR, EFS+.

Poniżej określono najważniejsze kwestie, jakie spełniały będą procedury:

- a. W ramach opracowanej dokumentacji przygotowane zostaną odrębne procedury dla poszczególnych rodzajów operacji realizowanych w ramach LSR:
 - Procedurę oceny i wyboru projektów w ramach konkursów otwartych,
 - Procedurę przeprowadzenia naboru wniosków – konkurs grantowy.
- b. Organem decyzyjnym odpowiedzialnym za wybór operacji oraz ustalenie kwoty wsparcia jest Rada LGD „Chata Kociewia”,
- c. Procedury przewidują prowadzenie rejestru interesów członków organu decyzyjnego, pozwalającego na identyfikację charakteru powiązań z wnioskodawcami/poszczególnymi projektami,
- d. Procedury uwzględniają ustanowienie osoby/komisji, której zadaniem będzie czuwanie nad prawidłowym przebiegiem procesu oceny i wyboru, poprawności dokumentacji, zgodności formalnej,
- e. Procedury równowagę grup interesu na każdym etapie oceny.
- f. W ramach wdrażania LSR przewiduje się realizację operacji własnej wg procedur jak dla pozostałych beneficjentów.

Poszczególne rodzaje procedur powstaną po podpisaniu umowy ramowej. Podczas tworzenia procedur (zasad wyboru operacji) wykorzystane zostaną metody partycypacyjne jak np. warsztaty konsultacyjne. Na bazie analizy

dokumentów programowych dotyczących wdrażania instrumentu RLKS w latach 2021-2027 oraz doświadczeń Stowarzyszenia w procesie oceny i wyboru operacji w ramach wdrażania LSR 2014-2020 (np. Raport z ewaluacji zewnętrznej) Biuro LGD „Chata Kociewia” przygotowuje propozycję procedur, które następnie zostaną skonsultowane z Radą. Po przeprowadzeniu przedmiotowych konsultacji procedury zostaną zatwierdzone przez Zarząd – zgodnie z zapisami Statutu. Pracownicy Biura, członkowie Zarządu oraz członkowie Rady mają wiedzę oraz doświadczenie w zakresie stosowania procedur oceny wniosków w okresie programowania 2014-2020. W wyniku tych prac powstaną procedury – których głównym celem jest obiektywna i jawna ocena operacji w ramach wdrażania LSR, zgodnie z wymaganiami wytycznych RLKS.

Jednocześnie w trakcie prac nad procedurami zostanie uwzględniony cel związany z stworzeniem takich zasad, które uczynią proces naboru i oceny wniosków zrozumiałym i przyjaznym dla wnioskodawców a jednocześnie przejrzystym i jasnym dla osób zaangażowanych w ten proces – zarówno po stronie jak i pracowników biura LGD.

Sposób ustanawiania i zmiany kryteriów wyboru

Kryteria wyboru operacji w ramach realizacji LSR zostaną określone po podpisaniu umowy ramowej na wdrażanie LSR. Kryteria zostaną opracowane w drodze konsultacji społecznych, przy zastosowaniu następujących metod partycypacyjnych: warsztaty konsultacyjne, ocena partycypacyjna oraz w ramach prac Zespołu roboczego ds. Strategii. Po skonsultowaniu biorąc pod uwagę uwarunkowania i wymagania funduszy finansujących, ustalone zostaną kryteria, które będą (zgodnie z zapisami Statutu) zatwierdzone przez Walne Zgromadzenie Członków Lokalnej Grupy Działania „Chata Kociewia”. Proces tworzenia kryteriów zostanie oparty o zapisy w przygotowanej LSR, w tym w oparciu o preferencje wskazane w części przedsięwzięć wyznaczonych w ramach Strategii.

W przypadku ujawnienia potrzeby zmiany kryteriów wyboru operacji (np., w wyniku monitoringu, ewaluacji prac nad wdrażaniem Strategii, uwag wniesionych przez członków Stowarzyszenia, członków organów LGD, prac powołanych zespołów roboczych, badawczych i problemowych), Biuro LGD przygotowuje propozycję zmian mogących poprawić zaistniałą sytuację. Następnie Zarząd, po akceptacji propozycji Biura, przeprowadzi konsultacje społeczne w postaci informacji zamieszczonej na stronie internetowej o proponowanych zmianach, z możliwością przesyłania swoich opinii co do ich zakresu (z wyznaczonym terminem na ostateczne wnoszenie swoich uwag przez zainteresowaną stronę). Po zakończeniu konsultacji Zarząd poinformuje na stronie internetowej o uwagach do projektu zmian kryteriów oraz ich uwzględnieniu bądź odrzuceniu. Po czym kryteria zostaną zaktualizowane i zatwierdzone przez Walne Zebranie Członków Stowarzyszenia. Opisany powyżej proces zapewnia tym samym społeczności lokalnej powszechny i systematyczny udział w konsultacjach nad kształtem i zmianami kryteriów.

Na etapie prac nad LSR zespół roboczy w wyniku zidentyfikowanych na etapie diagnozy potrzeb zaproponował stosowanie następujących kryteriów:

- Innowacyjność
- Partnerstwo
- Preferencje dotyczące operacji przyczyniających się do rozwoju turystyki konnej

Kryterium innowacyjności – w dokumentach programowych przez innowacyjność rozumie się zmianę mającą na celu wdrożenie nowego na obszarze objętym LSR lub znacząco udoskonalonego produktu, usługi, procesu, organizacji lub nowego sposobu wykorzystania lub zmobilizowania istniejących lokalnych zasobów przyrodniczych, historycznych, kulturowych czy społecznych (kontekst lokalny). Podczas prac nad LSR temat innowacyjności przewijał się na każdym etapie budowy strategii.

Biorąc pod uwagę dane wynikające z diagnozy i potrzeb obszaru wypracowano następującą definicję innowacyjności:

Przez innowacyjność rozumie się zastosowanie metod, procesów i usług przyczyniających się do wprowadzenia twórczej zmiany w środowisku społeczno-gospodarczym. Za innowacyjne uznawane będą operacje, które wykorzystują nowoczesne: technologie, sposoby zarządzania, projektowania usług do zwiększenia konkurencyjności, lub/i przyczyniają się do podnoszenia kompetencji 4K (Komunikacja, Kreatywność, Kooperacja, Krytycyzm).

W wyniku prac założono zastosowanie kryterium innowacyjności w przypadku oceny operacji w ramach przedsięwzięć: „Wsparcie dla innowacji i cyfryzacji procesów w przedsiębiorstwach”; „Wsparcie doradcze i szkoleniowe dla biznesu”.

Kryterium partnerstwa zostanie zastosowane jako jedna z preferencji w przypadku naborów wniosków w ramach przedsięwzięć: „Wsparcie doradcze i szkoleniowe dla biznesu”, „Wzmocnienie potencjału do tworzenia partnerstw na obszarze Lokalnej Grupy Działania „Chata Kociwia”, „Rozwój usług społecznych świadczonych w środowisku”. Kwestia ta wynika z zidentyfikowanych na etapie diagnozy potrzeb związanych z niewystarczającymi kompetencjami dotyczącymi współpracy, realizacji wspólnych działań, wymiany doświadczeń i uczenia się od siebie nawzajem. Problem ten dotyczy zarówno biznesu jak i organizacji pozarządowych. Dlatego LGD przewiduje działania animacyjne mające na celu zarówno poszukiwanie i kojarzenia partnerów w ramach operacji realizowanych w partnerstwie, jak i zachęcanie do współpracy i zgłaszania nowych inicjatyw/pomysłów. W LSR nie wyodrębniono przedsięwzięć, które będą realizowane tylko w ramach operacji/projektów partnerskich.

Informacja o realizacji projektów grantowych i/lub operacji własnych.

Lokalna Strategia Rozwoju przewiduje realizację zarówno projektów grantowych jak i operacji własnych.

W przypadku projektów grantowych przewidziano realizację za ich pomocą następujących przedsięwzięć: : „Wsparcie budowy magazynów energii wraz z infrastrukturą towarzyszącą”, „Rozwój świadomości obywatelskiej o potrzebie ochrony zasobów przyrodniczych obszaru”, „Wsparcie doradcze i szkoleniowe dla biznesu”, „Wzmocnienie potencjału do tworzenia partnerstw na obszarze LGD „Chata Kociwia””, „Rozwój usług społecznych świadczonych w środowisku”, „Wsparcie aktywności społecznej osób młodych”, „Wsparcie tworzenia koncepcji Smart Villages”.

Przedsięwzięcie „Wsparcie aktywności obywatelskiej – COP” jest zaplanowane w całości do realizacji jako operacja własna. Od 2018 roku LGD pełni rolę organizacji współprowadzącej Centrum Organizacji Pozarządowych w powiecie starogardzkim, wraz z organizacją prowadzącą (na zlecenie Gminy Miejskiej Starogard Gdański) dla organizacji z miasta Starogard Gdański nie będącego częścią obszaru LGD. Ta współpraca pozwala na objęcie wsparciem formalno-prawnym, księgowym i szkoleniowym wszystkie organizacje pozarządowe z obszaru Stowarzyszenia i nie powoduje konieczności tworzenia odrębnego centrum dla organizacji z obszarów wiejskich. Z diagnozy wynika konieczność wzmocnienia organizacji społecznych, które cechuje niższa niż w województwie aktywność oraz słabsze kompetencje dotyczące prowadzenia organizacji, sięgania po środki zewnętrzne, podejmowania działań na rzecz społeczności.

Szczegółowe kwestie dotyczące założeń tych przedsięwzięć, rodzaju beneficjentów oraz kwoty budżetu na ich realizację przedstawiono w Rozdziale VI LSR.

Zgodność z FEP 2021-2027

Kryteria wyboru operacji ustalone dla przedsięwzięć finansowanych z: EFRR i EFS+ będą zgodne z kryteriami wyboru projektów ustanowionych w FEP w odniesieniu do danego celu, typu projektu i właściwego funduszu (EFRR lub EFS+).

Projekty wskazane w LSR będą wybierane zgodnie z zasadami i warunkami obowiązującymi dla EFS+ i EFRR. Jednocześnie Lokalna Grupa Działania „Chata Kociwia” zobowiązuje się do promowania projektów wpisujących się w inicjatywę Nowy Europejski Bauhaus.

Rozdział VIII

Plan działania

1. Zwięzła charakterystyka przyjętego harmonogramu osiągnięcia poszczególnych celów i wskaźników wskazująca czas realizacji kluczowych efektów wdrażania LSR

Obszar objęty LSR dla Lokalnej Grupy Działania „Chata Kociewia” położony jest w województwie pomorskim, w którym wspierany jest RLKS w formule bezpośredniej w ramach FEP dla WP 2021-2027. Oznacza to, że LSR na lata 2021-2027 zakłada współfinansowanie ze wszystkich funduszy UE, które przewidują wsparcie RLKS (EFRROW oraz EFS+ i/ EFRR) co jest zgodne z zapisami PS dla WPR.

Operacje dla jednostek sektora finansów publicznych mogą być finansowane ze środków Planu Strategicznego WPR w ramach danej LSR do limitu 40% tych środków.

Wszystkie planowane do realizacji przedsięwzięcia i składające się na nie operacje, będą zgodne zakresem wsparcia określonym w PS dla WPR oraz Programie Fundusze Europejskie dla Pomorza.

Ich podstawowym zadaniem jest rozwiązywanie specyficznych problemów lokalnych, które zostały zidentyfikowane podczas pracy nad tym dokumentem. Natomiast ich realizacja opiera się o zbadany i potwierdzony potencjał organizacyjny i finansowy potencjalnych wnioskodawców.

Rozłożenie działań w czasie uwzględnia terminy zapisane obowiązujących aktach prawnych, jak i złożoność merytoryczną oraz formalną zaplanowanych operacji. Podstawą było doświadczenie LGD z realizacji LSR w poprzednim okresie programowania oraz konsultacje przeprowadzone z interesariuszami LSR.

Lokalna Grupa Działania „Chata Kociewia” zaplanowała rozłożenie naborów w sposób zapewniający wywiązanie się z zobowiązań dotyczących np. osiągnięcia kamieni milowych zarówno dla PS WPR jak i FEP. Mając na uwadze te zobowiązania oraz wynikające z ich niedotrzymania konsekwencje - w pierwszej kolejności zaplanowano nabory dla JSFP dotyczące rozwoju infrastruktury rekreacyjnej i turystycznej z PS WPR (1 300 000,00 euro) oraz w podobnym czasie nabór dotyczący rozwoju infrastruktury kąpieliskowej (849 825,86 euro). W przypadku środków PS WPR zamknięcie tego naboru (kontraktacja) zabezpieczy zobowiązania dot. kamienia milowego na poziomie 40% na 30.06.2026 r. Natomiast w celu wypełnienia zobowiązań dotyczących kamienia milowego dla środków z FEP, do końca 2025 roku - obok wspomnianego wyżej naboru dot. infrastruktury kąpieliskowej, planuje się przeprowadzenie konkursów dotyczących ochrony różnorodności obszarów cennych przyrodniczo, oraz rozwoju infrastruktury służącej realizacji usług społecznych, oraz 2 konkursów grantowych ze środków EFS+. Łącznie w ramach konkursów ogłoszonych do końca 2025 r. planuje się zakontraktować 849 825,86 euro ze środków EFRR oraz 400 000 euro ze środków EFS+ - co stanowi 38,27 % dostępnej alokacji z FEP.

Lokalna Grupa Działania „Chata Kociewia” zaplanowała różne formy wsparcia operacji.

- Konkursy otwarte: 1) dla podmiotów z sektora finansów publicznych, które są w stanie zrealizować droższe projekty niekomercyjne, złożone i rozciągnięte w czasie. Dotyczą one obiektów i terenów będących we władaniu podmiotów publicznych. Są pośród nich zaplanowane operacje o charakterze inwestycyjnym (niekomercyjna infrastruktura rekreacyjna i turystyczna, ogólnodostępne kąpieliska oraz ochronę i wzmocnienie bioróżnorodności). 2) dla przedsiębiorców z zakresu wdrażania innowacji i cyfryzacji procesów oraz dla inwestycji związanych z rozwojem komercyjnych usług turystycznych; 3) dla rolników na wsparcie rozwoju pozarolniczych funkcji gospodarstw rolnych; 4) dla NGO dla operacji związanych z ochroną różnorodności obszarów cennych przyrodniczo, oraz dla projektów związanych z rozwojem infrastruktury służącej realizacji usług społecznych
- Projekty grantowe - realizatorami tego typu operacji mają być głównie organizacje pozarządowe. Dzięki wspólnym działaniom nie tylko zostaną przygotowane ciekawe zadania grantowe, odpowiadające potrzebom mniejszych grup mieszkańców, zwłaszcza z grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji, ale zarazem zostanie wzmocniony potencjał organizacji, co z kolei przełoży się na wzrost kapitału społecznego. W tej formule zaplanowano realizację 6 z 15 przedsięwzięć LSR.
- Operacja własna - Lokalna Grupa Działania „Chata Kociewia” zaplanowała też jedną operację własną polegającą na wsparciu aktywności obywatelskiej poprzez Centrum Organizacji Pozarządowych. Jej celem będzie wzmocnienie potencjału NGO do sięgania po środki dostępne m.in. w LSR, ale także wzmocnienie

kompetencji z zakresu zarządzania organizacją, planowania finansowego oraz doradztwo formalno-prawne związane z prowadzeniem, iż zarządzaniem organizacją i projektami. Dzięki wyborowi takiej formy realizacji Lokalna Grupa Działania „Chata Kociewia” będzie mogła przygotowywać ngo do sięgania po realizację zadań publicznych w tym realizację usług społecznych świadczonych w środowisku.

2. Wyszczególnienie kamieni milowych realizacji LSR.

Kamień milowy PS WPR – kontraktacja na poziomie 40% z dostępnych 2 750 000,00 euro – do wypełnienia wymagania konieczne jest zakontraktowanie 1 100 000,00 euro do 30.06.2026 r.

Kamień milowy FEP – kontraktacja na poziomie 50% z dostępnych 3 265 681,86 euro – do wypełnienia wymagania konieczne jest zakontraktowanie 1 632 840,93 euro do 31.12.2026 r.

Rozdział IX

Plan finansowy LSR

1. Opis źródeł, z których przewiduje się finansowanie działalność LGD „Chata Kociewia”, w tym:

a. Dla obszaru objętego działaniem LGD rozwój lokalny będzie finansowany poprzez Lokalną Strategię Rozwoju ze środków: Programu Strategicznego Wspólnej Polityki Rolnej, Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego+ - w zakresie dotyczącym Wdrażania LSR (art. 34 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 2021/1060) oraz ze środków PS WPR w zakresie Zarządzanie LSR (art. 34 ust. 1 lit. c rozporządzenia nr 2021/1060). EFRR i EFS+ zostały ujęte w Programie Fundusze Europejskie dla Pomorza poprzez niektóre działania dedykowane Lokalnym Grupom Działania. Budżet LSR w podziale na poszczególne fundusze i zakresy wsparcia przedstawia załącznik nr 3 do LSR. Cele Lokalnej Strategii Rozwoju i przyporządkowane im przedsięwzięcia mają na celu rozwiązanie specyficznych problemów lokalnych wskazanych podczas konsultacji i analiz. Opierają się o dobrze rozpoznane potrzeby oraz potencjał obszaru i działających na nim podmiotów, zarówno organizacyjny, jak i finansowy. Lokalna Grupa Działania „Chata Kociewia” zaplanowała zróżnicowane formy realizacji planowanych operacji. Sposób ich finansowania (stosowane instrumenty) odpowiada wymogom poszczególnych programów

Przedsięwzięcie:	Program/Fundusz	Budżet (EUR)
Cel 1 Ochrona środowiska i różnorodności biologicznej obszaru Lokalnej Grupy Działania „Chata Kociewia”		
Wsparcie budowy magazynów energii wraz z infrastrukturą towarzyszącą	FEP – EFRR	849 825,86
Ochrona bioróżnorodności obszarów cennych przyrodniczo	FEP- EFRR	428 802,62
Rozwój świadomości obywatelskiej o potrzebie ochrony zasobów przyrodniczych obszaru	PS WPR	30 000,00
Cel 2 Rozwój lokalny oparty o aktywizację i wzmocnienie postaw przedsiębiorczych na obszarze Lokalnej Grupy Działania „Chata Kociewia”		
Wsparcie dla innowacji i cyfryzacji procesów w przedsiębiorstwach	PS WPR	500 000,00
Wsparcie doradcze i szkoleniowe dla biznesu	PS WPR	50 000,00
Rozwój pozarolniczych funkcji gospodarstw rolnych	PS WPR	200 000,00
Cel 3 Podniesienie atrakcyjności turystycznej, kulturowej i rekreacyjnej obszaru Lokalnej Grupy Działania „Chata Kociewia”		
Wsparcie rozwoju komercyjnych usług turystycznych i okołoturystycznych	PS WPR	500 000,00
Rozwój infrastruktury rekreacyjnej i turystycznej	PS WPR	1 300 000,00
Rozwój infrastruktury kąpieliskowej	FEP EFRR	849 825,86

Wzmocnienie potencjału do tworzenia partnerstw na obszarze Lokalnej Grupy Działania „Chata Kociewia”	PS WPR	50 000,00
Cel 4 Rozwój usług społecznych i wzmocnienie kapitału społecznego na obszarze Lokalnej Grupy Działania „Chata Kociewia”		
Rozwój usług społecznych świadczonych w środowisku	FEP EFS+	758 151,68
Rozwój infrastruktury służącej realizacji usług społecznych	FEP EFRR	379 075,84
Wsparcie aktywności obywatelskiej – COP	PS WPR	50 000,00
Wsparcie aktywności społecznej osób młodych	PS WPR	50 000,00
Wsparcie tworzenia koncepcji Smart Villages	PS WPR	20 000,00

Szczegółowe informacje dotyczące: kwot, przedsięwzięć, sposobów realizacji operacji, grup docelowych oraz wskaźników i ich wartości liczbowych opisano w Rozdziale VI Cele i wskaźniki.

b. Diagnoza obszaru pokazuje konieczność realizacji przedsięwzięć, które z racji dostępnego budżetu nie znalazły finansowania w ramach instrumentu RLKS. Do najważniejszych z nich należą te związane z animacją lokalną. Z uwagi na niską aktywność społeczną (niższa niż średnia wojewódzka) podejmowania działań wspierających sektor społeczny jest ze wszech miar uzasadniony.

Program Działaj Lokalnie Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności, którego realizatorem na zlecenie PAFW jest Akademia Rozwoju Filantropii w Polsce. Realizację tego programu finansujemy z dotacji Akademii Rozwoju Filantropii w Polsce, przy wsparciu lokalnego biznesu oraz samorządu województwa, który wspiera realizację tego zadania przez nas pomagając nam sfinansować wkład własny do programu.

Zamierzamy utrzymać także program Akumulator Społeczny – gdyż pozwala on osobom zamierzającym podjąć aktywność obywatelską zmierzyć się z wyzwaniami za tym stojącymi – finansowanie Programu Akumulator Społeczny planowane jest nadal ze środków Rządowego Programu Nowe FIO w ramach wojewódzkiego regrantingu.

FEP - Działanie 5.11. Aktywne włączenie społeczne – po wybuchu wojny na terenie gmin należących do LGD „Chata Kociewia” przybyło ponad 2000 migrantów, głównie kobiet i dzieci. Wówczas podjęliśmy decyzje o utworzeniu Punktu Doradczo-Konsultacyjnego, uzyskując dla tej naszej inicjatywy uznanie Starostwa powiatowego, które użycza nam nieodpłatnie lokal na ten cel. Początkowo finansowaliśmy działalność punktu ze środków statutowych, w późniejszym czasie uzyskaliśmy finansowanie ze środków Funduszu Pomocy będącego w dyspozycji Wojewody Pomorskiego oraz w ramach grantu ROPS „Pomorskie z Ukrainą”. Zamierzamy rozszerzyć naszą grupę docelową z osób w kryzysie uchodźczym na osoby doświadczające migracji. Zwłaszcza, że pracodawcy coraz częściej zatrudniają migrantów (nie tylko uchodźców wojennych z Ukrainy). Głównymi potrzebami osób z doświadczeniem migracji jest nauka języka polskiego, pomoc w tłumaczeniu, asystentura przy załatwianiu spraw urzędowych, pomoc przy usamodzielnianiu, poszukiwaniu pracy, wsparcie socjalne. Ważna jest również edukacja na temat przysługujących im praw (w tym pracowniczych) i uprawnień, wsparcie osób z doświadczeniem migracji, pomoc w „zadomowieniu się”, poznaniu kultury, zwyczajów. Jest to niezwykle ważne w celach prewencyjnych – by zapobiec możliwym problemom związanym z pojawieniem się osób o odrębnej kulturze w jednorodnym środowisku wiejskim. Ważnym jest też stworzenie osobom z doświadczeniem migracji możliwości kontaktu z innymi migrantami w celu pielęgnowania ich macierzystych tradycji, kultury kontaktu z językiem.

Rozdział X

Monitoring i ewaluacja

Monitoring

Celem monitoringu jest zgromadzenie i analiza informacji o tym czy LSR jest wdrażana zgodnie z przyjętymi założeniami i przynosi zakładane efekty. Monitoring ma na celu wskazanie czy środki wydatkowane są w taki sposób i w takim tempie jaka zaplanowano w LSR oraz czy operacje generują takie produkty i rezultaty jak zakładano.

Funkcją monitoringu jest pomoc w zarządzaniu wdrażaniem LSR, rozliczanie interwencji (efekty interwencji w relacji do poniesionych nakładów), stanowiące podstawy do ewaluacji i oceny efektów wdrażania LSR, zapewnienie informacji o wdrażaniu LSR (dla LGD „Chata Kociwiewia”, beneficjentów, ARiMR, UMWP, MRiRW, itp.), a także funkcja społeczna - informująca społeczność lokalną o wdrażaniu LSR.

Monitoring prowadzony będzie na każdym poziomie interwencji, tj. pojedynczego projektu, przedsięwzięcia, celu oraz całej LSR. Monitoring będzie miał dwojaki charakter:

- monitoring finansowy – weryfikujący płynność, terminowość i prawidłowy rozkład wydatkowania funduszy,
- monitoring rzeczowy – sprawdzanie, w jakim stopniu rzeczywiste wartości wskaźników (produktu i rezultatu) odbiegają od wielkości zakładanych.

W konsekwencji zakres monitoringu będzie obejmował zebranie danych za dany okres, dotyczących przede wszystkim: realizacji finansowej oraz realizacji rzeczowej LSR, funkcjonowania stowarzyszenia w procesie wdrażania Strategii.

Monitoring będzie prowadzony przez wyznaczonego pracownika/ów biura LGD, przy wykorzystaniu beneficjentów jako podmiotów, których bezpośrednio dotyczą dane zbierane w procesie monitoringu. Monitoring będzie prowadzony w trakcie procesu wdrażania LSR i będzie miał charakter ciągły, wraz z podsumowaniem wyników monitorowania prowadzonym na koniec każdego roku kalendarzowego. Tak jak to miało miejsce w okresie programowania 2014-2020. Monitoring zostanie oparty o dane niezbędne do przygotowania sprawozdania z realizacji LSR za dany rok kalendarzowy, którego obowiązek przygotowania wynika z zapisów umowy ramowej.

Sposobem pozyskania danych do monitoringu będą ewidencje i rejestry prowadzone przez Stowarzyszenie dotyczących np. listy złożonych wniosków o dofinansowanie, listy operacji wybranych i niewybranych do finansowania, listy obecności na szkoleniach/warsztatach.

Monitorowaniu będą podlegać przede wszystkim:

- Poziom wykorzystania budżetu LSR z podziałem na przedsięwzięcia,
- Analiza stopnia osiągnięcia mierzalnych i weryfikowalnych wskaźników wykonalności celów i przedsięwzięć Strategii,
- Poziom wykonania wskaźników określonych w sprawozdaniu z realizacji LSR,
- Innych elementów na potrzeby przygotowania sprawozdania z realizacji LSR.

Analiza danych monitoringowych będzie stanowiła podstawę do kreowania wniosków oraz rekomendacji i zaleceń, które pozwoliłyby na generalne usprawnienie działania LGD, przede wszystkim w kierunku bardziej efektywnego wykorzystania dostępnych w ramach LSR środków w kontekście przyjętych celów Strategii. Wnioski te będą następnie służyły jako materiał wyjściowy do ewentualnej zmiany sposobów działalności stowarzyszenia lub założeń Lokalnej Strategii Rozwoju.

Sposób wykorzystania informacji uzyskanych z ewaluacji oraz monitoringu związany z usprawnieniem działalności LGD „Chata Kociwiewia” będzie dotyczył przede wszystkim:

- Analizy realizacji osiągnięcia celów określonych w LSR – analizie zostaną poddane cele, których realizacja jest zagrożona, lub które są realizowane w najmniejszym zakresie. W tym kontekście w przypadku utrzymywania się takiego stanu rzeczy w sposób ciągły możliwa będzie decyzja o zmianie ich założeń.
- Analizy poszczególnych przedsięwzięć wyznaczonych do realizacji w ramach zdefiniowanych celów – analizie zostaną poddane przede wszystkim te przedsięwzięcia w ramach, których realizowana jest najmniejsza liczba projektów oraz te, dla których zagrożone jest osiągnięcie wskaźników ich realizacji.

Ocena ta będzie dokonywana także w kontekście tych przedsięwzięć w ramach, których realizowana jest większa od przewidywanej liczba operacji a w konsekwencji możliwe jest przekroczenie wartości założonych wskaźników,

- Analizy realizacji struktury budżetu wyznaczonego w ramach LSR – ocenie w tym zakresie będzie poddana wartość zrealizowanych projektów/wybranych operacji w ramach każdego z przedsięwzięć w ramach LSR w stosunku do założeń struktury budżetu. W przypadku pojawienia się znacznych odstępstw w tym zakresie tzn. zagrożenia niewydatkowania środków w którymś z przedsięwzięć lub ich wyczerpania w innych przedsięwzięciach możliwa będzie korekta zapisów budżetu tak, aby środki finansowe w ramach LSR zostały wykorzystane w możliwie maksymalny i efektywny sposób.

Ewaluacja

Badanie ewaluacyjne zostanie przeprowadzone w formie ewaluacji zewnętrznej jednokrotnie w końcowej fazie wdrażania Strategii, nie wcześniej niż w 2027 roku. Wyniki ewaluacji stanowiąc będą podwalinę do projektowania nowej strategii. Ewaluacja przeprowadzona zostanie przez niezależnego ewaluatora, posiadającego odpowiednie doświadczenie w realizacji badań ewaluacyjnych. Dopuszcza się w tym zakresie przeprowadzenie ewaluacji samodzielnie przez Stowarzyszenie lub zlecenie ewaluacji wspólnie - na poziomie kilku LGD-ów lub całego województwa.

Badanie obejmie swoim zakresem co najmniej następujące obszary badawcze:

- Ocena wpływu na cele LSR;
- Ocena wpływu na; kapitał społeczny, przedsiębiorczość, turystykę i dziedzictwo kulturowe, usługi społeczne, ochronę środowiska, rozwój potencjału partnerstwa LGD „Chata Kociewia”;
- Wpływ realizacji LSR na grupy pozostające w niekorzystnej sytuacji;
- Innowacyjność realizowanych operacji;
- Ocena funkcjonowania LGD „Chata Kociewia”;
- Ocena procedur i kryteriów wyboru operacji;
- Wartość dodana podejścia RLKS.

Wyniki przeprowadzonego badania sporządzone zostaną w formie raportu końcowego. Raport będzie zawierał syntetyczne i przekrojowo omówione wyniki badań, a przedstawione rekomendacje będą sformułowane na podstawie wniosków wynikających z przeprowadzonych badań, mających pokrycie w informacjach prezentowanych w raporcie. Raport zostanie zamieszczony w wersji elektronicznej na stronie internetowej Stowarzyszenia (www.chatakociewia.pl) oraz w razie potrzeby przekazany do instytucji zaangażowanych we wdrażanie RLKS, tj. Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego, MRiRW, ARiMR, itp.

Kryteria, na podstawie których będzie przeprowadzana ewaluacja funkcjonowania LGD „Chata Kociewia” i realizacji LSR będą obejmowały następujące kwestie:

- Skuteczność - ocena stopnia realizacji zakładanych celów, skuteczność użytych metod oraz wpływ czynników zewnętrznych na ostateczne efekty realizacji LSR,
- Efektywność - ocena relacji między nakładami, kosztami, zasobami (finansowymi, ludzkimi, administracyjnymi) a osiągniętymi efektami interwencji w ramach LSR,
- Użyteczność - ocena całości rzeczywistych efektów wywołanych przez interwencję w ramach LSR, odnosząc je do wyzwań społeczno-ekonomicznych określonych w Strategii,
- Trwałość - ocena ciągłości efektów interwencji w ramach LSR w perspektywie średnio i długookresowej.

W ramach prowadzonej ewaluacji zewnętrznej zostaną wykorzystane co najmniej następujące metody badawcze:

- Analiza desk research – analiza założeń LSR – celów, przedsięwzięć i struktury budżetu w celu oceny stopnia ich realizacji; analiza rejestry złożonych/wybranych/niewybranych wniosków, analiza opracowań i publikacji dotyczących rozwoju obszaru LGD „Chata Kociewia”,

- Analiza statystyczna dotycząca sytuacji społeczno-gospodarczej na terenie LGD w okresie przed i po realizacji LSR,
- Badania ankietowe beneficjentów projektów – na podstawie ankiety monitorującej beneficjentów pomocy udzielanej przez LGD „Chata Kociewia”,
- Analiza terytorialna według liczby złożonych wniosków, ich wartości oraz rodzajów beneficjentów i działań – ocena zróżnicowania terytorialnego projektów ocenionych przez LGD w danym okresie,
- Analiza statystyczna projektów wybranych i niewybranych do realizacji – analiza projektów pod kątem ich ilości i wartości oraz liczby projektów realizowanych w ramach każdego z celów i przedsięwzięć,
- Analiza statystyczna dotycząca realizacji budżetu LSR w ramach poszczególnych przedsięwzięć,
- Inne metody zaproponowane przez ewaluatora.

Załączniki do LSR:

1. Cele i przedsięwzięcia.
2. Plan działania.
3. Budżet LSR.
4. Plan wykorzystania budżetu LSR.

Formularz 1: Cele i przedsięwzięcia

Budżet (w EUR)	Przedsięwzięcia w ramach Celu	Grupy docelowe	Sposób realizacji
C.1 Ochrona środowiska i różnorodności biologicznej obszaru Lokalnej Grupy Działania "Chata Kociewia"			
849 825,86	P.1.1 Wsparcie budowy magazynów energii wraz z infrastrukturą towarzyszącą	osoby fizyczne, , organizacje pozarządowe	granty
428 802,62	P.1.2 Ochrona bioróżnorodności obszarów cennych przyrodniczo	JSFP, organizacje pozarządowe	Konkursy otwarte
30 000,00	P.1.3 Rozwój świadomości obywatelskiej o potrzebie ochrony zasobów przyrodniczych obszaru	organizacje pozarządowe	granty
C.2 Rozwój lokalny oparty o aktywizację i wzmocnienie postaw przedsiębiorczych na obszarze Lokalnej Grupy Działania „Chata Kociewia”			
500 000,00	P.2.1 Wsparcie dla innowacji i cyfryzacji procesów w przedsiębiorstwach	Przedsiębiorcy, w tym osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	Konkursy otwarte
50 00,00	P.2.2 Wsparcie doradcze i szkoleniowe dla biznesu	Przedsiębiorcy, organizacja pozarządowe	Granty, operacje i projekty partnerskie
200 000,00	P.2.3 Rozwój pozarolniczych funkcji gospodarstw rolnych	osoby fizyczne – rolnicy	Konkursy otwarte
C.3 Podniesienie atrakcyjności turystycznej, kulturowej i rekreacyjnej obszaru Lokalnej Grupy Działania „Chata Kociewia”			
500 000,00	P.3.1 Wsparcie rozwoju komercyjnych usług turystycznych i okołoturystycznych	przedsiębiorcy,	Konkursy otwarte
1 300 000,00	P.3.2 Rozwój infrastruktury rekreacyjnej i turystycznej	JSFP	Konkursy otwarte
849 825,86	P.3.3 Rozwój infrastruktury kąpieliskowej	JSFP	Konkursy otwarte
50 000,00	P.3.4 Wzmocnienie potencjału do tworzenia partnerstw na obszarze Lokalnej Grupy Działania „Chata Kociewia”	organizacje pozarządowe / przedsiębiorcy	Granty, projekty partnerskie
C.4 Rozwój usług społecznych i wzmocnienie kapitału społecznego na obszarze Lokalnej Grupy Działania „Chata Kociewia”			
758 151,68	P.4.1 Rozwój usług społecznych świadczonych w środowisku	organizacje pozarządowe,	granty
379 075,84	P.4.2 Rozwój infrastruktury służącej realizacji usług społecznych	organizacje pozarządowe,	Konkursy otwarte
50 000,00	P.4.3 Wsparcie aktywności obywatelskiej – COP	Lokalna Grupa Działania „Chata Kociewia”	operacje własne,
50 000,00	P.4.4 Wsparcie aktywności społecznej osób młodych	organizacje pozarządowe	granty,
20 000,00	P. 4.5 Wsparcie tworzenia koncepcji Smart Villages	organizacje pozarządowe, osoby fizyczne	granty

Formularz 2: Plan działania

CEL	Lata	do 31.12.2024		do 31.12.2025		do 31.12.2026		do 31.12.2027		do 31.12.2028		do 31.12.2029		Program
	Nazwa wskaźnika	Wartość z jednostką miary	% realizacji wskaźnika narastająco	Wartość z jednostką miary	% realizacji wskaźnika narastająco	Wartość z jednostką miary	% realizacji wskaźnika narastająco	Wartość z jednostką miary	% realizacji wskaźnika narastająco	Wartość z jednostką miary	% realizacji wskaźnika narastająco	Wartość z jednostką miary	% realizacji wskaźnika narastająco	
C.1.	Ochrona środowiska i różnorodności biologicznej obszaru Lokalnej Grupy Działania "Chata Kociewia"													
Przedsięwzięcie P.1.1	PLRO208 – Pojemność magazynów energii elektrycznej [MWh]							1	100%	1	100%	1	100 %	FEP
Przedsięwzięcie P.1.2	RCO036 Zielona infrastruktura objęta wsparciem do celów innych niż przystosowanie się do zmian klimatu [ha]			11	100%	11	100%	11	100%	11	100%	11	100%	FEP
Przedsięwzięcie P.1.3	Liczba projektów grantowych [sztukai]							2	100%	2	100 %	2	100%	PS WPR
	] R 1 Poprawa realizacji celów dzięki wiedzy i innowacjom: liczba osób korzystających z doradztwa, szkoleń, wymiany wiedzy lub biorących udział w grupach operacyjnych europejskiego partnerstwa innowacyjnego (EPI) wspieranych w ramach WPR, by zwiększyć zrównoważoną efektywność gospodarczą, społeczną, środowiskową, klimatyczną i w zakresie gospodarki zasobami [liczba osób]									100		100		PS WPR
	Liczba gospodarstw domowych korzystających z magazynowanej energii elektrycznej [sztuka]							100		100		100		FEP

RCR095 – Ludność mająca dostęp do nowej lub udoskonalonej zielonej infrastruktury [osoba] (EFRR)				18 150		18 150		18 150		18 150		18 150		FEP
C.2.	Rozwój lokalny oparty o aktywizację i wzmocnienie postaw przedsiębiorczych na obszarze Lokalnej Grupy Działania „Chata Kociwia”													
Przedsięwzięcie P.2.1	Liczba zrealizowanych projektów (sztuka)							9	100%	9	100 %	9	100 %	PS WPR
Przedsięwzięcie P.2.2	Liczba zrealizowanych projektów grantowych (sztuka)			1	20%	2	40%	3	60%	4	80%	5	100%	PS WPR
Przedsięwzięcie P.2.3	Liczba zrealizowanych projektów (sztuka)					5	100%	5	100%	5	100 %	5	100 %	PS WPR
R.1	Poprawa realizacji celów dzięki wiedzy i innowacjom: liczba osób korzystających z doradztwa, szkoleń wymiany wiedzy lub biorących udział w grupach operacyjnych europejskiego partnerstwa innowacyjnego (EPI) wspieranych w ramach WPR, by zwiększyć zrównoważoną efektywność gospodarczą, społeczną, środowiskową, klimatyczną i w zakresie gospodarowania zasobami (liczba osób)					15		45		60		75		PS WPR
R.39	Rozwój gospodarki wiejskiej liczba przedsiębiorstw rolnych, w tym przedsiębiorstw zajmujących się biogospodarką, rozwiniętych dzięki wsparciu w ramach WPR [liczba przedsiębiorstw]							5		5		14		PS WPR

C.3. Podniesienie atrakcyjności turystycznej, kulturowej i rekreacyjnej obszaru Lokalnej Grupy Działania „Chata Kociwia”														
Przedsięwzięcie P.3.1	Liczba zrealizowanych projektów (sztuka)			9	100%	9	100 %	9	100%	9	100%	9	100 %	PS WPR
Przedsięwzięcie P.3.2	Liczba zrealizowanych projektów (sztuka)			1	100%	14	100%	14	100%	14	100%	14	100%	PS WPR
Przedsięwzięcie P.3.3	RCO077 - Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem (sztuka)			6	100%	6	100%	6	100%	6	100%	6	100%	FEP
Przedsięwzięcie P.3.4	Liczba zrealizowanych projektów grantowych (sztuki)			1	20 %	2	40%	3	60%	4	80%	5	100 %	PS WPR
R.1	Poprawa realizacji celów dzięki wiedzy i innowacjom: liczba osób korzystających z doradztwa, szkoleń wymiany wiedzy lub biorących udział w grupach operacyjnych europejskiego partnerstwa innowacyjnego (EPI) wspieranych w ramach WPR, by zwiększyć zrównoważoną efektywność gospodarczą, społeczną, środowiskową, klimatyczną i w zakresie gospodarowania zasobami (liczba osób)					15		30		60		75		PS WPR

R 39 Rozwój gospodarki wiejskiej liczba przedsiębiorstw rolnych, w tym przedsiębiorstw zajmujących siębiogospodarką, rozwiniętych dzięki wsparciu w ramach WPR [liczba przedsiębiorstw					9			9			9			9		PS WPR
RCR077 Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem [osoby/rok]					36 000			36 000			36000			36000		FEP
C.4.	Rozwój usług społecznych i wzmocnienie kapitału społecznego na obszarze Lokalnej Grupy Działania „Chata Kociewia”															
Przedsięwzięcie P. 4.1	PLKLC002 – Liczba osób objętych usługami świadczonymi w społeczności lokalnej w programie [osoba]			73	50%	108	75%	145	100%	145	100 %	145	100%		FEP	
	EEO012 – Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie [osoba]			22	50%	33	75%	44	100%	44	100%	44	100%		FEP	
Przedsięwzięcie P.4.2	PLRO205 Liczba wspartych obiektów, w których realizowane są usługi społeczne [sztuka]			7	100%	7	100%	7	100%	7	100%	7	100%		FEP	
Przedsięwzięcie P4.3	Liczba zrealizowanych projektów grantowych [sztuka]	1	20%	2	40%	3	60%	4	80%	5	100%	5	100%		PS WPR	
Przedsięwzięcie P.4.4	Liczba zrealizowanych projektów grantowych (sztuka)			1	20%	2	40%	3	60%	4	80%	5	100%		PS WPR	

Przedsięwzięcie P.4.5	Liczba opracowanych koncepcji [sztuka]		20	100%	20	100 %	20	100 %	20	100 %	20	100 %	PS WPR
R. 40 Inteligentna przemiana gospodarki wiejskiej [liczba strategii]					20		20		20		20		PS WPR
R.1 Poprawa realizacji celów dzięki wiedzy i innowacjom: liczba osób korzystających z doradztwa, szkoleń wymiany wiedzy lub biorących udział w grupach operacyjnych europejskiego partnerstwa innowacyjnego (EPI) wspieranych w ramach WPR, by zwiększyć zrównoważoną efektywność gospodarczą, społeczną, środowiskową, klimatyczną i w zakresie gospodarowania zasobami (liczba osób) (WPR)			30		45		60		75		150		PS WPR
PLKLCR02 Liczba utworzonych miejsc świadczenia usług w społeczności lokalnej [sztuka]			10		15		28		28		28		FEP
R. CR067 Roczna liczba użytkowników nowych lub zmodernizowanych lokali socjalnych [użytkownicy/rok]					175		175		175		175		FEP

Formularz 3: Budżet LSR

PLANOWANA WYSOKOŚĆ ŚRODKÓW NA WDRAŻANIE LSR I ZARZĄDZANIE LSR				
Zakres wsparcia	Program/Fundusz			Środki ogółem (EUR)
	PS WPR	EFRR*	EFS+*	
Wdrażanie LSR (art. 34 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 2021/1060)	2 750 000,00	2 507 530,18	758 151,68	6 015 681,86
Zarządzanie LSR (art. 34 ust. 1 lit. c rozporządzenia nr 2021/1060)	612 500,00	-	-	612 500,00
Razem	3 362 500,00	2 507 530,18	758 151,68	6 628 181,86

** Wysokość środków danego funduszu na RLKS dostępnych dla Lokalna Grupa Działania „Chata Kociewia” w danym województwie będzie wyższa o wartość wkładu krajowego, którego procentowy udział w tej kwocie jest określony dla danego FEW.*

*** W wierszu odpowiadającym danemu EFSI, z którego LSR nie będzie finansowana, należy wstawić wartość „0”.*

Formularz 4: Plan wykorzystania budżetu LSR

Fundusz	środki zakontraktowane (w Euro) do:													
	31.12.2024		31.12.2025		30.06.2026		31.12.2026		31.12.2027		31.12.2028		31.12.2029	
	kwota ogółem (UE+krajowe)	% wykorzystania budżetu LSR	kwota ogółem (UE+krajowe)	% wykorzystania budżetu LSR	kwota ogółem (UE+krajowe)	% wykorzystania budżetu LSR	kwota ogółem (UE+krajowe)	% wykorzystania budżetu LSR	kwota ogółem (UE+krajowe)	% wykorzystania budżetu LSR	kwota ogółem (UE+krajowe)	% wykorzystania budżetu LSR	kwota ogółem (UE+krajowe)	% wykorzystania budżetu LSR
EFROW	-	-	1 860 000,00	67,64	2 060 000,00	74,91	2 115 000,00	76,91	2 680 000,00	97,45	2 720 000,00	98,91	2 750 000,00	100,00
EFS+	200000,00	26,38-	400 000,00	52,76			600 000,00	79,14	758 151,68	100,00	758 151,68	100,00	758 151,68	100,00
EFRR	-	-	849 825,86	33,89			1 657 704,32	66,11	2 507 530,18	100,00	2 507 530,18	100,00	2 507 530,18	100,00
RAZEM	200 000,00	3,32	3 109 825,86	51,70			4 372 704,32	72,69	5 945 681,86	98,84	5 985 681,86	99,50	6 015 681,86	100,00